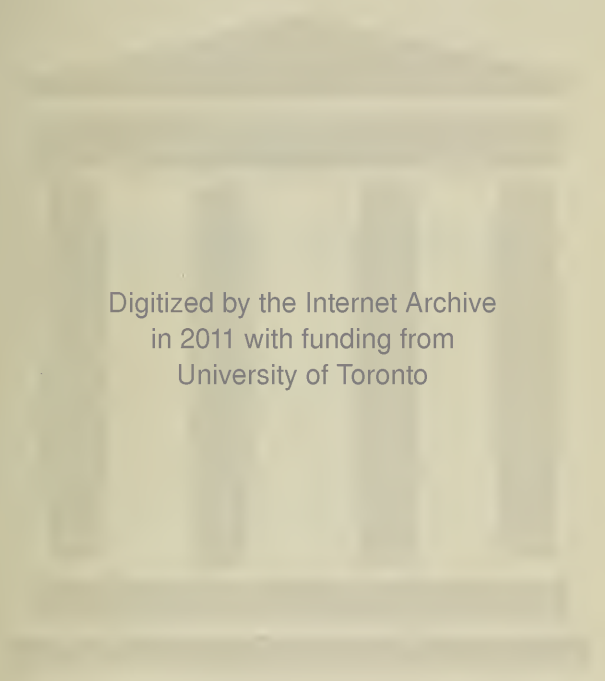

3 1761 07459315 3

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

ESTATE OF THE LATE
JOHN B. C. WATKINS

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

J. S. WELHAVEN's

SAMLEDE SKRIFTER.

TREDIE BIND.

SAMLEDE SKRIFTER

AF

J. S. WELHAVEN.

TREDIE BIND.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL (F. HEGEL).

TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.

1867.

1000098

PT
8933
A1
1867
Bl. 3

Indhold.

	Side.
Børnelege, I-VI.....	3.
En Erindring.....	14.
Liremanden.....	16.
Havets Stemme.....	17.
Julemorgen.....	19.
Fuglens Drømme.....	20.
Extremer.....	22.
En Sommersang.....	25.
Vandring og Ensomhed.....	26.
Skumring.....	28.
Nattergal og Papagøi.....	30.
Paa Fæstningsvolden.....	32.
Nøkken.....	34.
Maaneskin.....	36.
I Stormen.....	38.
Den Ensomme.....	39.
Foraarsdigte, 1—5.....	41.
Druer og Berberisser.....	48.
Sympathier.....	50.
Lotos-Planten.....	52.

	Side.
Kilden	53.
Sefuglen	55.
November	57.
Ved Havet	59.
En stjerneklar Nat	61.
Fred i Kamp	62.
Før og nu	65.
Løvfald	67.
Høstsang	68.
Ved Karmø.....	70.
Bergens Stift	72.
Maria, 1—4	75.
Et Tilbageblik	80.
En Sommerdrøm	85.
 Studentersange.	
I. Forbundet.....	96.
II. Bal-Vise	97.
III. Friluftsvise.....	99.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
En skuffet Elsker	101.
Et Genrebillede	103.
Til Frøken E. med en Samling Brodermønstre	105.
Lodsen, 1-2.....	108.
 Gravsange og Mindedigte.	
I. Caroline Stenersen	114.
II. Andreas Arntzen	116.
III. Bentine Heiberg, født Motzfeldt	118.

	Side.
IV. Bergmester H. C. Strøm	120.
V. Til Lektor Motzfeldt ved hans Kones Grav	123.
VI. Johan Storm Munch.....	125.
VII. Andrea Arntzen, født Motzfeldt	127.
VIII. Statsraad C. A. Diriks	129.

Festsange.

I. Til Kong Carl Johan	132.
II. Til Dronning Desideria	134.
III. Til Oehlenschläger i Norge.....	135.
IV. Til Ole Bull.....	137.

Reisedigte.

I. Storm	139.
II. Varsler.....	142.
III. Aftenhvile.....	143.
IV. Emigranterne	145.
V. Dømen i Rouen	149.
VI. Place Vendôme	153.
VII. Kirken St. Germain-l'Auxerrois	156.
VIII. Champs Élysées	159.
IX. Obeliskens fra Luxor.....	160.
X. Jardin des Plantes	163.
XI. Republikanerne	167.
XII. Fontainebleau	171.
XIII. Fra Rhinen	175.
XIV. En Aften ved Alsteren	179.

	Side.
Minder og Haab (den 4de November).....	182.
En Tribut til Kunstforeningen.....	185.
Byens Kirkegaard	193.
Den første Kjerlighed	199.
Sisyphos	218.
Æbletræet	220.
Glaukos	221.
Goliath	225.
Møkkurkalv.. ..	227.
Flyvefisken	229.
Et Landskabsstykke	231.
Nehemias.....	233.
Den sidste Septemberdag.....	235.
Efter Soiréen	238.
Theater-Prolog	243.
En norsk Alpedal	248.

BLANDEDE DIGTE.

FØRSTE BOG.

Digte,

udkomne 1839.

Børnelege.

I.

Vi sade i Kammeret lune og trygge,
og hørte et Haglveir mod Ruderne slaa.
Vi vilde et Korthus paa Bordet bygge,
og Alle vare vi ganske smaa.

Den første Etage var hurtigt bygget,
og Loftet blev paalagt med ringe Besvær.
Vort Gaardsrum var hegnet og lunt og skygget;
der stod alt en Hane og brammede der.

Med higende Fingre og lukkede Munde
vi hævede atter, paa Bygningens Tag,
en deilig Vaaning, hvori vi kunde
holde et straalende Søndags-Lag.

Da bleve vi glade, og turde vove
en ny Etage, og da blev det tre.
Der skulde Gjesterne huses og sove,
og drikke om Morgenen Kaffe og The.

Nu vilde vi Tyve fra Huset skræmme,
og satte en Tjener til Varetægt.
Hver Løverdag skulde han negte os hjemme,
og det var den prægtige Kløver-Knegt.

Der stod vore Stuer i sirlige Rækker;
men Huset var underlig dunkelt og lukt.
Vi tittede ind gjennem Fuger og Sprækker,
og længtes og tænkte: hvor der er smukt!

Da fandt vi paa Raad, da blev der en Gammen:
da vilde vi aabne Vindve og Dør;
men ak, da styrtede Bygningen sammen,
og Kortene laa der i Dynger som før.

II.

Paa Torvet i min Fødeby
der hørt et lysteligt Vaabengny:
med Trommer og Piber og dragne Sværd
drog over Pladsen den stolte Hær.
Hvor herligt det gik i sluttet Orden,
det drøned fast som en dæmpet Torden,
de blinkende Vaaben lig blaalige Lyn
slog blendende ned i det stærkeste Syn.
Der var en forskrækkelig Tummel i Staden:
Enhver vilde løbe og se paa Paraden.

Vi Smaadrenge vare med Lyst paafærde,
vi sade i Klynger paa Trappe og Gjerde,
af Kamplyst gløded vort unge Blod,
vi trampede Takten med spæden Fod;
vi stilled os siden i lange Rader,
marscherede tappert i Byens Gader;
vi plyndrede Søstrenes Dukkeskrin
og gjorde Mundurer af Silke og Lin.

I Krigsraadet taltes med megen Vegt
om Fiendens Stilling og skjulte Planer;
paa Chefens Commando vi stormede kjækt
med Skillings-Trompeter, Karduspapirs-Faner.
Vi drog vore Glavind af Fyrretræ,
og huggede løs paa hvert levende Kræ;
mod Katte og Hunde, mod Ænder og Gjæs
gik hver en Bataille med stor Succes.
Omsider blev dog den Spektakel for broget;
da kom der en Vægter og standsede Toget.

Vi arme Smaadrenge saa stivt paa hinanden;
der stod han, den Streng, med Skilt for Panden,
med Morgenstjerne, og sort som Fanden!
Vi sagde, vi vare godt Folks Sønner;
vi strakte Gevær under fromme Bønner.

III.

Smaadrene staa paa en meiet Ager,
og stirre mod Himlen med henrykt Sind;
mens Træerne suse for Hostens Vind,
i Luften svæve de lette Drager.

I Tankerne sidder hver Dreng deroppe
og rider i Skyen paa Dragens Ryg,
og skuer og speider saa fri og tryk
over Sø og Eng, over Fjeldets Toppe.

Se Dragen, hvor deiligt den daler og stiger;
det gaar i Gallop fra Sky til Sky:
som Potteskaar ligger den gamle By,
og Taarnet kneiser saa stort som et Spiger.

Se, Skibene seile ved nogne Strande;
nu ere de trætte, nu vil de hjem.
Men Dragen gaar høit over alle dem;
de glide og gyng som Fjær paa Vande.

Hvor selsomt knitrer dens Vinger og Hale;
der flyver en Fugl, — hvor den er angst!
Og flux er Drengen paa Fuglefangst,
og jager paa Høg og paa Spurv og Svale.

Men ak, nu slappes og bugter sig Snoren;
nu er det ude med Vindens Magt,
og Drengen er, midt i sin høie Jagt,
stødt ned med Sorrig og Harm til Jorden.

Og Dragen hænger paa Kirketaget,
og hænger der endnu i Slud og Sne;
men da har Drengen forglemt sin Ve:
da er han inde i Snebold-Slaget.

IV.

Nu falder Sneen i tætte Lag,
og Drengen har ingen Hvile.
Det blev nok en Hoben Mile,
hvad han kan løbe den hele Dag.

Her slæber han Gaarden af Sne-Blokke fuld,
og former Soldater drøie;
det volder ham Slid og Møie.
Han giver Soldaterne Øine af Kul.

Saa ruller han Sneen med al sin Kraft,
mens Kæmperne staa der og kneise;
han vil dem et Brystværn reise.
Til Landse han gi'r dem et Kостейskift.

Og nu er han færdig, og nu er han mat;
hans Hænder er frosne og ømme.
For alle de stærke Drømme
faar Drengen vist en urolig Nat.

Man hører ham juble, den lille Mand:
„Imorgen skal Slaget stande!“
Da løse sig Himlens Vande,
og alle hans Kæmper blive til Vand.

V.

Jeg stødte ud fra Landet
mit Skib med egen Haand;
det blæste kun lidt paa Vandet,
og Skibet var kun en Spaan.

Jeg drog til Skotlands Klipper,
og for med megen Bram;
jeg var kun en fem-aars Skipper,
og Søen var kun en Dam.

Der kunde jeg seilet længe;
jeg havde en deilig Dag,
og Skibet skulde ei krænge
for Storm eller Bølgeslag. —

Det var de tamme Ænder,
der gjorde mig sorrigfuld;
jeg stod og vred mine Hænder:
de seiled mit Skib omkuld.

VI.

Sæbe-Blærer, — se her deres Art:
I Førstningen ere de ganske smaa,
tunge i Bunden og lysegraa;
men bare Du blæser, voxer de snart.

Sæbe-Blærer med Farveskjær:
lette Kloder, Verdner i Smaat,
med Bjerg og Sø, med Kirke og Slot,
med Høider og Sletter og grønne Trær.

Hold dem ei længer; det nytter lidt:
Luften favner dem lun og mild,
Solen lægger sin Guldglands til.
Lad dem stige og svæve frit!

Stige og svæve med lettere Gang,
bæres fra Støvet paa Blomsters Duft,
gløde og tindre i tyndere Luft;
Livet er kort, og Veien lang!

Sæbe-Blærer med gylden Kant, —
de glimre og briste, de har intet Hjem.
Alt som de steg, deres Farver svandt:
Jordens Billed sluktes i dem.

En Erindring.

Jeg satte mig i Krogen
og nynnede et Kvad,
og læste saa i Bogen,
og var saa hjerteglad.

Da randt mig i Sinde
min Barndoms Ve og Lyst,
og mangt et halvslukt Minde
steg fra sin Taagekyst:

Min Fader sad i Haven
og saa min Barnefyld.
Da bar man En til Graven
med Sang og Klokkelyd.

Og ved den sorte Baare
gik tvende Børn og græd;
den ene græd saa saare,
den anden var saa spæd.

Da blev min Fader stille,
og tog mig paa sit Skjød:
„O, tak din Gud, Du Lille,
din Fader er ei død!“

Da sank en angstfuld Tanke
i Barnets klare Sind;
da trilled Taarer blanke
ned paa den røde Kind.

Da græd jeg fromt og længe,
gjemt i min Faders Favn;
bad for de arme Dreng,
og delte deres Savn.

Nu er jeg langt fra Haven, —
nu har den tabt sit Løv, —
og ak, saa langt fra Graven,
der tog min Faders Støv.

Saa sad jeg taus i Krogen
min Vinteraften hen,
og læste vel i Bogen, —
men Taarer faldt paa den.

Liremanden.

Stakkels blege Liremand,
 Pilgrim fra et bedre Land!
 Gjennem Torne, høie, hvasse,
 gaar Du med din Lirekasse.

Stakkels blege Liremand,
 sig mig, hvad Du spille kan!
 Ak, det er jo gamle Sager:
 Sehnsuchtswalzer, Elskovsklager!

Stakkels blege Liremand!
 Længes Du til Hjemmets Strand,
 der, hvor Vaaren evigt bygger
 i Orangelundens Skygger?

Stakkels blege Liremand!
 Du maa sørge med Forstand;
 muntert maa Du Spillet røre:
 douce Musik vil Ingen høre.

Havets Stemme.

Der sidder en Dreng ved Stranden
 og angler de vevre Fiske;
 og Bølgerne trille paa Sanden,
 og nynne saa smaat og hviske:

Liden Fisker med Lokker gule,
 lad nu vore Fiske være!
 Det koger i Dybets Hule,
 og Stormene ere nære.

Farvel, vi har gjemt dit Billed,
 og gjettet og fulgt din Tanke;
 naar Fisken ved Snoren spilled,
 vi hørte dit Hjerte banke.

Vi love at være tilstede,
 naar her dine Taarer trille
 ved Mindet om al den Glæde,
 Du eied, da Du var lille.

Du vandrer engang ved Stranden,
mens Maagerne flagre og dukke;
da glide vi frem paa Sanden,
og lytte til dine Sukke.

I Havet ligger der mange
Kvaler i evig Slummer;
der lærte vi Vuggesange
for alle Slags Ve og Kummer.

Vi vil dine Sukke tage
og blande dem med vor Stemme,
da skal Du ved Havets Klage
lære din Sorg at glemme.

Liden Fisker med Lokker gule,
lad nu vore Fiske være!
Det koger i Dybets Hule,
og Stormene ere nære.

Julemorgen.

Jeg stod en Julemorgen, taus og ene,
 og læned Hovedet mod Kirkemuren;
 mat slog mit Hjerte, blegnet laa Naturen,
 min Taare brændte paa de kolde Stene.

Da, lig en Aandeskares Hosianna,
 frembruste Orglets Tonehav derinde,
 og Stormen gik i Kirkegaardens Linde,
 og Sneen lyste som et himmelsk Manna.

Og Stjernen saa jeg over Huset tindre,
 og gjennem Stormens Flugt og Orglets Tone
 jeg hørte Menighedens fromme Psalmer.

Da sank en stille Lindring i mit Indre,
 et vaarligt Vift af Evighedens Palmer,
 og bedende jeg stod for Herrens Trone.

Fuglens Drømme.

En Fugl har sat sig ved Søen
i Ly bag Platanens Blad;
den ser paa de grønne Bølger,
og lytter til Havfru-Kvad.

Da skimter den fjernt i Østen
en blaanende Klippe-Ø;
did flyve de stærke Gribbe
høit over den vilde Sø.

Den sidder i smukke Drømme,
mens Bølgen mod Stranden slaar;
den er paa de fjerne Kyster,
og skuer en ukjendt Vaar.

Der eier den alt en Palme
med glødende Frugter paa;
der bygger den alt sin Rede
af Blomster og gyldent Straa.

Og Krønduens unge Datter,
hun daler mod Palmen ned,
og sætter sig nær ved Reden,
og lover ham Kjerlighed.

Da kan den ei længer styre
sit higende Hjertes Slag;
den hæver de vevre Vinger
og flyver fra Hjemmets Tag.

Og under den kæmper og stønner
den mægtige Bølgehær;
foroven vil Skyen dække
det smilende Morgenskjær.

Og stærkere bruser Stormen,
og Bølgen gaar mere hvid;
det verker i Fuglens Vinger,
snart kastes den hid og did.

Da ser den Fregatten skride
paa Bølgerne, rank og kjæk;
den sænker sit trætte Hoved,
og kaster sig paa dens Dæk.

Den lurvede Kok staar færdig,
og griber sit Bytte fat;
den lader sig rolig fange, —
dens Vinge er altfor mat.

Extremer.

Gud trøste den, der sidder ene,
 naar han maa se
 paa Livets vixelrige Scene
 med Længsels-Ve.
 De glade Toner trænge
 sig til hans Vraa;
 med dem hans Hjertes Streng
 vil sammenslaa.

De vil saa gjerne, — men der mangler
 han ved ei hvad;
 der fattes Klang til Rangler,
 og Klang til Kvad.
 Og Verden kan ei skue
 hans Livs Forlis;
 snart heder han en Skrue,
 og snart en Vis.

Gud trøste ham, naar Vaaren kommer
med Lys og Lyst,
i Svanesky'r og Blommer
og Lærkers Røst, —
og naar den kolde, blege
Vinter er nær,
med Dands og Spil og Lege
og Juletræ'r.

Gud trøste den, der har et Sæde
i broget Lag,
blandt fabrikeret Glæde,
dresseret Nag;
hvor man er sød og sindig,
hvor man er from, —
og dog saa mat og vindig
og sjeletom.

Og stræber han sin Tvang at bryde,
og bliver hed, —
det er den største Lyde,
som Nogen ved.
Hans Hjertes Melodier
og Aandens Ild
dør hen i Parodier
og Maskespil.

Gud trøste ham, naar man forlader
sit Vinterbur,
med Vrøvl om Promenader
i Guds Natur, —
og naar man midt i Sneen
er øm og kvik,
med Kvalm i Soireen
og Kunstkritik.

En Sommersang.

Fagre Dal, lyse Sommer!
 Her er Marken fuld af Blommer,
 Fjorden bringer Kjølning her;
 Duft og Løv til Lunden vinke,
 i hvis grønne Hvælving blinke
 Straaleglimt som Stjerner Hær.

Fandt jeg Dig skjult herinde,
 Du mit Hjertes Tryllerinde,
 da blev Dagen dobbelt smuk;
 og da vilde Birkens Grene
 ei som nu, mens jeg er ene,
 hviske i mit Ly med Suk.

Blomsterduft, liflig Sommer,
 Vift, som mildt fra Bølgen kommer,
 gyder Vemod i min Hu.
 Ak, thi af et dunkelt Fjerne
 er Du skjult, min Sol og Stjerne;
 i min Drøm kun skinner Du.

Vandring og Ensomhed.

Juli-Solens Middagshede
rugged paa den rige Egn,
og jeg gik med Kval og Lede
bag et Tjørnehegn.
Straalerne faldt frie ned,
Veien havde ingen Skygge,
og jeg vandrede og led.

Hisset paa den høie Slette
Fyrreskoven vinked mig.
Søde Hvile for den Trætte,
duftfuld, skyggerig!
Fra din bløde Moseseng
kan jeg frit i Dagen skue
over Ager, over Eng.

Men jeg fik en anden Tanke
under Skovens høie Træ'r.
Stammerne stod røde, ranke
som en Søilehær;
fra det grønne Tempeltag
flød en traurig Skumring mellem
Solglimt af den ydre Dag.

Gjennem Skovens dunkle Kroner
strømmed der en sagte Klang,
og den blide Luftnings Toner
lød som dæmpet Kirkesang;
intet Gny af Dagens Lyst
trængte til det høie Tempel,
ei engang en Fuglerøst.

Og de sære Stemmer kaldte
mig ved Navn i Skovens Fred,
og de hviskede og fortalte
hvad kun jeg og Himlen ved;
og fra Hjertets bange Slag
kom en Taareskumring over
Blikket paa den klare Dag.

Skumring.

Hvor roligt Havet hviler
i Rosendæmring under Himlens Bue,
og Aftenstjernen smiler
mod Dybet til sin Dobbeltlue,
og Bølgen skjelver ved det underfulde Skue.

Hist, lig en ensom Syane,
hentryllet paa de dybe Purpurstrømme,
gaar hvide Seiler ad sin dunkle Bane.
Fjernt mine Længsler svømme.
og følge Skibet under vemodsfulte Drømme.

Ak, vingeklædt er Sjelen;
men Burets Gitter Flugten binder,
og Livet er en kvalfuld Dvælen,
en Higen mod de fjerne Tinder,
hvor Dagen fødes og hvor Aftenrøden svinder.

Tys! Vestenvinden vifter,
og Taagesløret gaar fra Klippens Pande,
og Himlen Farve skifter.
Svagt glimter Seilet mellem fjerne Strande,
og Nattens Aander dale paa de dybe Vande.

Nattergal og Papagøi.

En Nattergals Klædning er askegraa,
 hans Disk er de grønne Blade;
 Papagøien har skinnende Toga paa,
 og spiser af Sølvfade.

Naar Mørket synker paa Skov og Eng,
 han sidder saa lunt paa Pinden;
 men Sangeren har sig en Gren til Seng,
 der gynger i Nattevinden.

Blidt sværme i Elskov og Sommerlyst
 en Nattergals Fantasier;
 dybt Tonerne gribe hvert ædelt Bryst,
 al Verden lytter og tier.

I Ovnskrogen sat for sin Levetid,
 Papagøien med Snak sig piner;
 Filisteren studser ved al den Flid,
 og ler ad hans dumme Miner.

Papagøien sidder i hundred Aar
med Hæder og Gunst i Stuen;
naar Døden den gamle Tunge naar,
da græmmer sig Herren og Fruen.

I Skoven er Sorrig en liden Stund,
naar Sangerens Kvad forstummer;
men Ingen freder hans sidste Blund,
og Ingen har delt hans Kummer.

Paa Fæstningsvolden.

Det gule Løv fra Træet synker,
 paa Søen ruger Mørket brat;
 blandt Strandens Stene Maagen klynker:
 vi faa en kold og stormfuld Nat.

Hist lyder Sang fra Bølgespeilet,
 med Takt af tunge Aareslag.
 Det er et Skib med Bak i Seilet;
 se, Baaden trækker det med stærke Drag.

Nu falder Ankeret, Havn er vunden!
 I Mulmet klinger Kjædens Gang.
 Lanternen slukkes; sød er Blunden,
 hvor Stormens Røster kun er Vuggesang.

I Havnen er det atter roligt;
 derinde ligger, Rad ved Rad,
 den sorte Masteskov fortroligt,
 lig Drømmesyner for den trætte Stad.

Hvor Alt er mat og søvnberuset,
selv Vindens Suk i Voldens Træ'r!
Soldaten staar i Skilderhuset
saa stiv og stum som hans Gevær.

Men Himlen bærer mørke Tanker;
deroppe kæmper Sky mod Sky.
Snart rykker Skibet i sit Anker;
snart lyder Stormens vrede Gny.

Nøkken.

Jeg lagde mit Øre til Kildens Bred,
og lytted til Nøkkens Sange;
og Eggen hvilte i stille Fred,
og Dagen led,
og Skyggerne bleve lange.

Man siger, at Nøkken er fri og glad,
og dandser paa Kiselstenen;
men Fuglen hører bag Birkens Blad
hans Vemodskvad,
og vugger sig taus paa Grenen.

Naar Skumring hviler paa Fjeld og Vang,
og lukker al Verdens Munde,
da nynner han først sin bedste Sang;
hans Nat er lang:
han kan ei hvile og blunde.

Jeg hørte ham hulke, mens Aftuens Skjær
svandt hen bag de dunkle Skove.
Da trillede Duggen fra alle Træ'r,
der stode nær
og skygged den klare Vove.

Hans Harpe spilled med dæmpet Streng
den ømmeste Serenade:
„God Nat, min Rose! Ak, til din Seng,
fra Skov og Eng,
gaa Drømmenes Alfer glade.

„Du aander og gloder saa skjær og varm,
og ved ei, hvad jeg maa friste.
Jeg døver min Sorrig i Sus og Larm;
men ak, min Barm
vil aldrig dit Billed miste!“

Maaneskin.

I Vesten stod det sidste Skjær
 af Aftensolens Luer,
 og Sky ved Sky, lig Engles Hær,
 med røde Kinder, gyldne Fjær,
 laa samlede i Buer.
 I Østen stod alt Maanen blank,
 og Taagen bævede og sank
 fra Fjeldets lyse Tuer.

Og Somren i sin Drømme-Krog
 laa hyllet halvt af Taagen;
 saa salig mat den aabned dog
 det slummertunge Øielaag,
 og titted frem af Krogen.
 Den lignede et dysset Nor,
 som Eventyrets sære Ord
 har atter tryllet vaagen.

Saa kvægende var ingen Dag
 som denne Aftenhvile;

de blide Alfes Vingeslag
formildede mit Hjertenag,
og fjerned Sorgens Pile.
Jeg saa, hvor Graneskovens Fe,
der bærer Nordens Savn og Ve,
til Slutning maatte smile.

Det røde Skjær om Vestens Kyst
med Skyers Englevinger,
det minder om min korte Lyst.
der bævende og øm og tyst
sin Afskeds-Hilsen bringer.
Men Natten bliver dog ei mørk;
thi over Fjeldets steile Ørk
sig Søilvermaanen svinger.

Og i det blide Maaneskin
staa min Erindrings Lunde;
der vandrer jeg med lettet Sind,
mens Duggen falder fra min Kind
paa blomsterrige Grunde.
Jeg ved en Røst, som hvisker der:
„Din dybe Vemod vilde her
ei slumre, om den kunde.“

I Stormen.

Stormen gaar sin Kæmpe-Gang;
 Havet vaagner af sin Dvale.
 Hører Du den brudte Klang?
 Dybets Torden-Røster tale.
 Tør Du kjæk ved Roret staa,
 ride paa den høie Raa?
 Eia! frit lad Støvets Evne
 svulme i det vilde Stevne.

Hæv Dig i den stolte Dyst
 paa din Snekkes Ørnevinge!
 Snart Du skal med Guddomslyst
 Nattens dunkle Magter tvinge.
 Seiren hviler i din Arm, —
 Bølgen brister i sin Harm;
 Hjemmets Strande, grønne, smukke,
 frem i Morgenrøden dukke.

Den Ensomme.

I den dunkle Stue
sidder han og drømmer,
medens Tanken svømmer
paa Erindrings Vove:

Deilige unge Kvinder
svæve forbi og nikke;
deilige Smil og Blikke
voldte ham Hjertevunder.

Ingen af dem stod stille,
til han fik samle Modet;
Angsten er nu i Blodet,
Kummer hans Ægtefælle.

Tabte er Vaarens Dage,
Somren har fulde Reder,
Lunden har nye Glæder;
ensomme Fugl maa vige.

Ak, det er Ve og Smerte;
Hjertet skal ukjendt bløde,
Veien er mørk og øde,
Haabet er dødt og borte.

Ensomme Vandrer blunder
glenet i de Dødes Have;
trindt paa de andre Grave
spire de smaa Kjerminder.

Foraarsdigte.

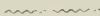
1.

Smaa Zefyrer dandse, svinge
 med den klare, luftblaa Vinge,
 glødende i Middagsglandsen;
 Bølgen nynner smaat til Dandsen.

Gjenfødt Markens fagre Spæde
 smutter fra sit Vuggeklæde,
 smiler, glemmer Nattens Gruen;
 der er lunt og lyst i Stuen.

Skovens Gubbe grubler over,
 om han vaager eller sover,
 føler sine Lemmer matte;
 Barnets Fryd han ei kan fatte.

O, men snart skal Vaaren vinde
 mangen Krands om Sorgens Minde;
 snart skal tusind Blomster skjule
 Lokker graa og Lokker gule.

2.

Af Haab og Liv er alle Knopper fulde, —
de tør ei briste, skjönt de gjerne vilde;
thi Vaaren kæmper end med Vintrens Kulde.

De brudte Straaler over Marken spille,
og Blomsten svulmer i sit snevre Kammer,
og drikker Lyset længselfuld og stille.

Den aner Maiens underbare Flammer,
naar alle mørke Vinterskyer vige,
naar ingen Kulde Hjertebladet rammer.

April, min Ven, er Navnet paa din Pige:
snart kolde Blik, snart hemmelige Pile;
Du ved ei endnu ret, hvad de vil sige.

Ak, hendes Hjerte har ei heller Hvile;
af Frygt og Uro vechselvis det banker, —
men Læben er dog villigst til at smile.

Snart kysser Mai de længselfulde Ranker,
i Luften svæve Elskovsguder glade;
da tør Du nævne dine skjulte Tanker, —
da viser Blomsten sine Hjerteblade.

3.

Vaaren kommer, Alt er Glæde,
Vintrens Nød er gjemt;
o, men Harpen i mit Indre
klinger dog vemodig stemt.

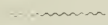
Tryller Dig Naturens Blomstren.
saftfuld, farverig?
Ak, det er et luftigt Teppe
over Millioner Lig?

Kan Du glemme, hvad Du tabte.
over denne unge Pragt?
Husk, med hver af dine Roser
er en Orm af Søvne vakt.

Se, af Dagens Gløden stiger
Aftnens drømmerige Luft,
Blomstens hemmelige Vemod
løser sig i Dug og Duft.

Lad det Svundnes dunkle Skygger
blandes med din Foraars-Lyst,
og bevar det hele Billed
i dit minderige Bryst.

Da skal intet Haab Dig skuffe,
ingen Vinter skrække Dig;
da er Vaaren i dit Indre
fager og uvisnelig.

4.

Zefyr legede med Grenen,
Bækken over Stenen sprang;
ved mit Vindve, i Syrenen,
sad en lille Fugl og sang.

Og den saa med kloge Blikke
Vaarens Længsel i min Hu,
og den spurgte: „Har Du ikke
kaaret Dig en Brud endnu!“

Mangen Gang i Somrens Hede
vented jeg min Fugl igjen; —
ak, da sad den i sin Rede,
Rosen skygged over den.

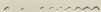
5.

I Skovens Ly jeg sidder
ved Birkens Rod;
blandt Vaarens Lyst og Kvidder
synker mit Mod.

Men her, bag disse Skygger,
jeg fandt et Skjul;
i Birkens Grene bygger
en stille Fugl.

Jeg skal en Vaardag huske
med varigt Savn;
da klang fra alle Buske
et deiligt Navn.

Der er en Rune ristet
i Birkens Hud;
den har sin Krone mistet,
er gaaet ud.

Druer og Berberisser.

Mellem Berberisser
stod en enlig Ranke,
og de sure Vexter
fik en kløgtig Tanke:

„Ranken er en Praler;
se, hvor stolt han strækker
sine Bugter over
vore fulde Hækker.

„Hvilke grove Blade,
hvilke kaade Snirkler!
Derfor maa vi Andre
danne faste Cirkler.

Da skal Gjækken ærgres
ved vort Selskabs Gammen,
hver Gang vi vil drikke
Dug og Straaler sammen.“ —

Men de sure Vexter
kvaltes i Forliget;
med de skarpe Tagger
blev der lønlig kriget.

Ranken kunde bade sig
frit i Solens Luer,
og om Høsten hang den fuld
af de søde Druer.

Sympathier.

Der falder Regn fra Linden
over den golde Sten;
det kommer af Nattevinden,
der bæver i Lindens Gren.

Sin Graad kunde Linden holde,
da Veiret over den skred;
men siden kan Sukke volde,
at Taaren triller derved.

Der sidder en Fugl og synger
over den slumrende Eng;
thi Natviolen klynger
sig duftende til dens Seng.

Den længtes, og søgte sin Mage
i Dagens brændende Luft;
men nu først lyder dens Klage,
vakt af Violens Duft.

Der vandrer en Ridder alene
i Parkens dunkle Gang,
mens Regnen drypper fra Grene,
og Fuglen nynner sin Sang.

Han lader sin Harpe zitre,
hans Vise er sorrigfuld;
hans Taarer falde saa bitre
paa Strengenes klare Guld.

Til Borgens Høielofts-Stue
hensvæver hans Tone mat;
der sysler den strenge Frue
med Datterens Brudeskat.

„Min Datter, Du lade din Terne
ende sin Nattesang;
jeg hører kun lidet gjerne
saa drøvelig Harpeklang.“

„Min Moder, derude sukker
den svævende Nattevind,
og Fuglen fløiter og klukker
sit Kvad af et traurigt Sind.

„Og Stemmen, der klager saa saare, —
den er ingen Ternes Røst;
og derfor triller min Taare,
og derfor skjelver mit Bryst.“

Lotos-Planten.

En Lotos-Plante blomstrer over Vandet;
 i Bølgers Leg den hæver sig og daler,
 i Vindens Vift den sine Kinder svaler, —
 da hører den en Spotter-Røst fra Landet:

„O svage Blomst, Du skabtes ei til Andet
 end til et Varsel for den tomme Praler:
 din Glands er endt, naar Vinden det befaler;
 snart er Du kvalt og ødelagt og strandet“.

Men Lotos-Planten svarede den Kloge:
 „Min Rod er skjult for dine Blikkes Taage;
 dens Liv er friskt, urokkeligt og roligt.

„Men just fordi jeg fjerned mig fra Skoven,
 og just fordi jeg vugger mig paa Voven,
 mit Øie er med Stjernerne fortroligt.“

Kilden.

Havet slaar
høit mod Fjeldet;
Klangen naar
Kildevældet.

Hvilket Spil,
hvilke Kræfter!
Kilden vil
lytte efter.

Og sin Arm
siden øve,
Havets Larm
overdøve.

Og den laa
taus og grundet,
og dens blaa
Bølge blundet.

Paa dens Bred
Blomst og Blade
skued ned
i dens Flade.

Og dens Il
var forsvunden,
af et Smil
tryllebunden. —

Uden Drøm,
uden Billed,
var dens Strøm,
da den trilled.

Klar og mild
vil den hvile;
Blomsten vil
kjerligt smile. .

Søfuglen.

En Vildand svømmer stille
ved Øens høie Kyst;
de klare Bølger spille
omkring dens rene Bryst.

En Jæger gaar og bøier
sig i den steile Ur,
og skyder saa for Løier
det smukke Kreatur.

Og Fuglen kan ei drage
til Redens lune Skjød,
og Fuglen vil ei klage
sin Smerte og sin Nød.

Og derfor taus den dukker
dybt i den mørke Fjord,
og Bølgen kold sig lukker,
og sletter ud dens Spor.

I Søens dybe Grunde
gror Tangen bred og frisk;
derunder vil den blunde, —
der bor den stumme Fisk.

November.

Solen skinner bleg og mat,
 Skyen iler mørk og truer;
 al Naturen gruer,
 lig en Vandrer mod den nære Nat.

Taus er Lundens Buegang;
 Spurveflokket klynker ene
 i de tætte Grene,
 hvor den glade Sangers Tone klang.

Træet hæver sig forladt,
 som et Gjenfærd, i sin Blomsterhave.
 Paa Kjerminders Grave
 gror der Skimmel nu og Paddehat.

Over Land og over Sø
 Haabets sidste Smil er slukket;
 Høstens Fe har dukket
 med sit sidste Smykke under Ø.

Bag den nøgne Nøddehæk
ligger Skibet træt i Havnen;
Maagen kun og Ravn
holder Udkik paa det øde Dæk.

Hvilestunden nærmer sig;
medens Jorden syg sig vaander,
komme Søvnens Aander,
svøbt i Taagens dunkle Flig.

Søvnen klæder Jorden smukt,
med de mange sære Drømme;
der er Demantstrømme,
der er Søverskov og Perlefrugt.

Ved Havet.

Der voxer ingen Busk paa denne Klippe;
dens Væg er lodret mod de dybe Vande.
Herfra mod Vest Du øiner ingen Strande;
her alle Skranker, alle Grændser slippe.

Hvor kjøligt vifter Luften over Voven,
og letter kvægende Dig Stoffets Lænker,
mens Dagens Stjerne sig i Havet sænker,
og Aftenstjernen tænder sig foroven.

O, se den stille, deilige Forsoning,
hvor Hav og Himmel mod hinanden gløde,
og begges Grændser i det ømme Møde
forsvinde i en purpurvarm Fortoning.

Saaledes daler i dit varme Indre
en himmelsk Anelse, mens Hjertet bæver;
Du ved ei, om Du vandrer eller svæver,
og Rummets Ørken kan ei mer Dig hindre.

Nu Havet aander slumrende. Hvor ømme
henglide dog dets sommerlune Vover!
thi nu har Himlen gydt sin Mildhed over
dets underbare, vexelfulde Drømme.

Dog drager endnu i den dybe Stilhed
et dæmpet Drøn, en Sukken gennem Rummet;
og, ser Du, hisset glimter Bølgeskummet,
og bruser endnu med den gamle Vildhed.

Du aner, at en Klippebanke skjuler
sin mørke Jettekrop, hvor Bølgen fraader;
Du ved ei, hvilken Trolddoms-Magt der raader
i denne Klippes hemmelige Huler.

Ak, selv Du bærer paa en lønlig Smerte;
om Himlens Klarhed over Barmen daler,
om Haab og Kjerlighed din Kummer svaler, —
den voxer dog fra Bunden af dit Hjerte.

En stjerneklar Nat.

Naar Natten svæver om de tause Strande,
 og Millioner Sølvkjerter lue,
 og Rummet straal'er som en Tempelbue,
 og himmelsk Kjøl'ing vifter om din Pande, —

o, lad da Farten kjækt fra Jorden stande!
 Hvad Tanken aner, skal den henrykt skue,
 og svæve atter ned, lig Noahs Due,
 med Trøstens Oliveblad fra Fredens Lande.

I Solens Glød maa Døgnets Kræfter gjære,
 og svulme stolt i tryllende Gestalter,
 og atter slukkes med de kvalte Flammer;

men Livet, der fra Evigheden stammer,
 skal stige lutret fra det slukte Alter,
 en hellig Offerdamp, mod Hjemmets Sfære.

Fred i Kamp.

Et Liv, hvor Individet
 ser sine Blomster dødes,
 og agter det kun lidet, —
 hvor Herren aabenbares,
 hvor alt det Spredte mødes,
 forsones og forklares, —

et Haab, der rækker over
 hver Alpetop af Viden,
 og gennem vrede Vover,
 i Regnskyl og i Tørke,
 ser Clair-Obscur i Tiden,
 hvor Øiet kun har Mørke, —

det er de gyldne Stempler,
 hvormed Alfader fæster
 til Kvad i Lysets Templer,

til Kamp, naar Templer falde,
Profeter, Helte, Præster
og luevarme Skalde.

Hvor Barmen angstfuldt banker,
hvor Øiet nedad skuer,
hvor Sjelen kun har Tanker
og Stræben for sin Slummer
paa Bolstre eller Tuer,
i Jubel eller Kummer, —

hvor Hjerner og hvor Arme
af Muld og Flitter hildes,
og hente Liv og Varme
fra denne Glød, der slukkes,
fra denne Kraft, der spildes,
naar Kistelaaget lukkes, —

der gaa de krumme Gange,
der kryber Frø og Øgle,
og Øiet stirrer bange
paa hvert et Fjed, der flyttes,
og tusind Irllys gjøgle,
og tusind Snarer knyttes.

Og Dagens Farveluer
med Verdens Fryd og Smerte,
og Nattens Stjernebuer,

hvor Cherub-Vingen vifter,
er for dit matte Hjerte
kun Tidens faste Skifter.

En Barm, hvor Universet
i al sin Skjønhed daler,
et Blik, der ser fra Merset
San Salvador fremtræde,
kan glemme tusind Kvaler
for denne rene Glæde.

Med Spot fra Avinds Læbe,
med Hadets krumme Sværde,
Du kan ei Gnisten dræbe,
Du kan ei Skjoldet kløve,—
Du kan blot Kraften hærde
til Heltemodets Prøve.

Før og Nu.

Jeg kunde engang synge
om al min Ungdomsfryd;
jeg sang i Venners Klynge
blandt Larm og Bægerlyd.

Og frem af Druens Bølge
steg, som en gylden Sol,
i lyse Alfes Følge,
mit Tankelivs Idol.

Det floi med mægtig Vinge,
jeg vidste ei hvorhen,
jeg vilde mig kun svinge
i Ætheren med den.

Jeg saa Orangelunde
ved Søveraaens Bred;
der, tænkte jeg, man kunde
til Slutning dale ned.

Hvor høit og vidt jeg iled,
jeg sang med Lærkens Mund,
og naar min Vinge hviled,
min Ro var Fuglens Blund. —

Nu skyr jeg vilde Stemmer
og høie Jubelraab;
jeg har et Savn, der gjemmer
Erindringer og Haab.

Og hver Gang jeg er ene,
betragter jeg min Skat;
den aabner Dagens Scene,
den skinner i min Nat.

Til stille, lune Drømme
betror jeg nu mit Savn;
de flyve ei, de svømme
som Svaner blidt i Havn.

Med alle Vaarens Ranker
jeg smykker deres Tog;
men ak, til disse Tanker
har Læben intet Sprog.

Og naar min Stemme kalder
dem fra det tause Hjem,
da tvivler jeg, da falder
en Taage over dem.

Løvfald.

Om Høsten gjærer der i Træets Kviste
 en stille Spirekraft, en lønlig Glød;
 bag gulnet Løv er der en Kime fød,
 og da maa Træet sine Blade miste.

Dryadens Savn var lettet, da hun vidste,
 at Livet atter steg fra hendes Skjød;
 hun følte det, da Høst-Orkanens Stød
 forkyndte vildt den Sorg, hun skulde friste.

O, søde Billed i det mørke Veir:
 Der er en Vinding og en Trøst forborgen
 i hvert et Tab, i hvert et Sorgens Bud.

Det sunkne Mod kan tænke paa en Seir,
 og vente Straalerne fra Vaarens Morgen,
 og holde Vinternattens Kvaler ud.

Høstsang.

Vingede Skarer
fly de sorte Skove.
Under dem farer
Storm paa vildest Vove;
over dem blinker
Stjernen mildt, og vinker
Toget til Palmernes Ly.

Ak, om jeg kunde
følge Fuglens Baner,
vilde jeg blunde
dog blandt mørke Graner;
hist i det Fjerne
vinker ingen Stjerne
saa sødt som Drømmene her.

Her, hvor min Glæde
klang fra alle Dale,
her, hvor min spæde
Blomst er lagt i Dvale,

her vil jeg sprede
om min dunkle Rede
Vingen, og vente min Blund.

I mine Drømme
gror der Liljer fagre,
der ser jeg ømme
Foraars-Alfer flagre;
af mine Grave
danne de en Have,
vække mig smilende der.

Ved Karmø.

Mørke Skyer dække Himmelbuen,
 Havet skinner hvidt blandt sorte Klipper,
 Himlens Konning skjuler sig med Gruen,
 dybt i Vest den sidste Straale slipper.

Taageskarer seile vildt i Stormen:
 Helteskygger søge Norges Fjorde,
 hist gaar Jernbarden, hisset Ormen;
 Ravnen flagrer om de høie Borde.

Tause Skygger stande høit i Stavnen,
 Lynet blaaner fra de brede Sværde.
 Hæv Dig, Ludurhorn, fra Klippehavnen!
 Kampens Møer er i Nat paafærde.

Hist de blege Taagesnekker lande,
 Dragens Vinger flagre under Øen.
 Lydt i Stormen, fra de nøgne Strande
 Skjoldbraget runger over Søen.

Stærk, alvorlig, over Jettesalen,
der, hvor Heltelig paa Skjoldet hvile,
staar en Bauta-Fylking høit paa Valen, —
did de store Kæmpeskygger ile.

Vildt de tumle sig i Hildes-Legen,
slagne Skygger synke brat i Jorden;
se, den sidste Helt i Hoi er stegen, —
over Valen gaar en dæmpet Torden.

Stormen tier, Jettekraften sover,
Fiskerbaaden seiler under Stranden,
sagte risle Nattens dunkle Vover,
Maanen hilser dem fra Himmelranden.

Bergens Stift.

Nu gaar Østenvinden
 med et Suk igjennem Linden,
 og mod Vesten glider Skyen blidt,
 og min Længsel følger
 til de fjerne Bølger,
 hvor min Barndom gyngede saa tit.

Mine Barndoms-Dage
 er en billedsmykket Sage,
 i hvert Billed er en Tone lagt.
 I min Drøm paa Fjeldet,
 under Fossevældet,
 har en Huldre mig sin Harpe rakt.

Kjender Du de svale,
 mørke, kirkestille Dale,
 uden Arner, uden Sti og Navn?

Ved de sorte Elve
Taarebirke skjelve;
de har nævnt mig alle mine Savn.

Har du seet Skoven
hænge frodigt over Voven,
fra det lune, farverige Fjeld?
Der, blandt Blomsterbede,
under Droskens Rede,
sprang min dybe Sjeleglædes Væld.

Ved mit Edens Gjerde
er en Kæmpevagt paafærde:
vilde Jøkler splitte Skyen ad;
men i Styrkens Belte
om de barske Helte
har en Dise virket Rosens Blad.

Der er nøgne Strande,
hvor de klippestore Hvaler lande,
under Tordners og Orkaners Gny;
der er dybe Bugter,
hvor de røde Frugter
gro ved Bredden af din Snekkes Ly.

Der har Herren stillet
for din Ringhed Almagts Billed,
der er Orgelklang fra Fjeld og Fjord;

der vil Droskens Tone
kvæge og forsone
i det klippehvalte Tempelchor.

Der var godt at blunde
i de lyse, duftopfyldte Lunde,
hvor min Vugge overskygget stod;
for hver kvalfuld Slummer
for hver vaagen Kummer,
er min Vuggegave Lægerod.

Hil Dig, Norges Bringe!
Under Stormens vinterlige Vinge
er Du hærdet til din Jattedyst;
men bag Pandsrets Bue
blusser Fromheds Lue,
banker Hjertet mod Naturens Lyst.

Maria.

1.

En Somnambul jeg stod paa Fjeldets Brink,
og havde Udsigt til de fjerne Strande,
hvor Solen leged over stille Vande
med brede Straalebrud og gyldne Blink.

Og Egnen var saa svulmende og rig;
thi hver en Skraaning havde friske Skove,
og alle Floder havde sølvklar Vove,
og Flag og Vimpler havde hver en Vig.

Da hørte jeg din smertelige Røst;
mit Navn Du raabte, — Drømmen var forsvunden,
og derfor styrted jeg til Klippegrunden,
og derfor hviler Stenen paa mit Bryst.

2.

Maria! se, hvert Lindeblad
har tabt sin friske Glands,
og Stormen spiller op til Dands,
og splitter Løvet ad.

Maria! se, det visne Løv
har tabt sin søde Fred;
det flagrer uden Maal og Med,
og bliver Rusk og Støv.

Vi sade under Lindens Tag,
og drak dens Blomsterduft,
og Lærken kvad i skyfri Luft
om vore Hjerters Slag.

Men Somrens Glæde vared kort;
nu banker Hjertet mat,
nu skal vi flagre mangan Nat,
og dandse Mindet bort.

3.

Jeg lytter, mens Liren spiller,
og Melodien bringer
det Svundne til Liv igjen;
et Billede klart sig skiller
fra Mulmet, mens Tonen klinger,
og gyder sin Sjel i den.

Jeg er i det lyse Kammer,
hvor Aftensolen skinner
paa Rosernes rige Flor;
de flygtige Purpurflammer
farve Marias Kinder,
hvor ellers kun Liljen gror.

Men Viggo, min lille Kæmpe,
har sluppet Chasseur, sin Fange,
og kaster sig til mit Bryst;
han kan ei sin Hulken dæmpe,
han beder mig tusind Gange
at blive hos ham i Høst.

Maria gaar til Pianet
og rører de klare Strengene,
og røber sin Angst for dem;
hun røber, hvad jeg har anet
og baaret i Hjertet længe
og drømt i mit stille Hjem.

Og Blomsterne ser jeg nikke,
jeg hører Pendulen stamme:
„Farvel!“ fra sit dunkle Skjul;
med selsomme Afskedsblikke
ser ned fra den gyldne Ramme
Provstindens Portræt af Juel.

Paa Tonernes milde Svæven
de-viede Hjerter mødes,
og vugges i Vemods Favn,
og føle med navnløs Bæven,
at Æmhedens Vaar skal ødes
i Grublen og lønligt Savn.

Og medens vor Høstsol daler,
Maria sin Drømmen ender,
og spiller just denne Vals;
da slutter jeg Aftnens Kvaler,
og løser min Viggos Hænder,
der holde sig om min Hals.

4.

Nu Fuglen sidder bag Løvet,
og tier;
Naturen er sødt bedøvet
af Aftenens Fantasier.

Fra grønne Høider og Strande
hensvæver
en Duft paa de stille Vande,
hvor kun en Luftning bæver.

Hist sortner en Skov af Master
bag Øen,
en enkelt Stjerne kaster
sit Sølvskjær paa Søen.

Til Haabet, der ligger for Anker
i Sundet,
har Smerten mit Hjertes Tanker
med Tryllekjæder bundet.

Her svømmer en Baad paa Voven
og iler
i Skyggen af Graneskoven,
hvor Sorgen iaften hviler.

Der sidder en Dame bøiet
i Baaden;
hun holder sin Haand for Øiet,
hun stræber at skjule Graaden.

„Farvel, o gjem i Haabet
„mit Billed,
„Farvel!“ — Jeg hører Raabet:
„Let Anker, gjør klart ved Spillet!“

Et Tilbageblik.

Den unge Kæmper skal fra Hjemmet drage;
 nu er han vakt af Barnefredens Blund.
 Det er en Høitid mellem Livets Dage,
 naar hver en Nerve venter Prøvens Stund;
 selv Ømhedstaaren, der skal Afsked tage,
 er Vaardug kun i Haabets Rosenlund.
 Begeistring letter alt den unge Vinge;
 det er saa skjønt fra Buret sig at svinge.

Men alt som Verden svulmer ham imøde,
 fremspire Verdner i hans eget Bryst,
 med skjære Farver fra hans Morgenrøde,
 med Trylleformer fra hesperisk Kyst;
 mod dem er alle Kløvermarker øde,
 og Vaaren der er lig en vandkold Høst.
 Han gjemmer stolt, som fangne Idealer,
 de skyggeløse Billeder, han maler.

Ak, Ideal . . . Husk, da Du hæved Sløret
den første Gang for denne Tankens Brud,
og Tidens Røster hviskede Dig i Øret,
at hun var falmet, saa enfoldig ud!
Du trodsed og Du vaklede, som Røret,
og saa i Livet Taager-kun og Slud,
og fik den tunge Mening i dit Ho'de,
at Du stod ene paa den vide Klode.

O bitre Sorg! Du er en kraftig Amme
til hver en mandig, hver en skjøn Bedrift;
der er en Lægedom, en Livsens Flamme
i Skuffelsernes tidligt nydte Gift.
For hvert Fantom, der brister i sin Ramme,
har Øiet aabnet sig en større Rift,
hvori det skuer, som bag spredte Taager,
den rene Dag, der over Mulmet vaager.

Den unge Stræben, der med glade Taarer
gi'r en Fortegning Idealets Krands,
den dunkle Higen i de hede Aarer,
er dog den samme underbare Sands,
som Himlen engang til sit Vidne kaarer
i Harpers Vellyd og i Farvers Glands.
Da har den gjenembrudt sin sidste Hindring,
og Skuffelsen staar fjern som en Erindring.

Der er en Leder, som med aaben Pande
din Fart vil styre gennem Tidens Strøm;
han kjender Bugten, hvor din Baad skal lande, —
se, det er Englen fra din Ungdoms Drøm.
Hvor Løvet hænger i de klare Vande,
og Fuglens Sang er smeltende og øm,
der vil han atter, naar din Middag brænder,
et Leie rede Dig med milde Hænder.

Det var hans dybe, hemmelige Stemme,
hvortil din Barndom lytted første Gang;
det første Nyn, din Læbe kunde nemme,
det var hans Hvisken i din Vuggesang;
det søde Minde, som Du sidst vil glemme,
det har han digtet, mens din Rangle klang; —
men da de blide Glæder vare endte,
en større Flamme i din Barm han tændte.

Da følte Du, hvor underbart han vakte
en Hær af nye Syner for dit Blik;
en Krands af unge Roser han Dig bragte
for hver en Knop, der blegned og forgik;
i hver en glandsfuld Blomsterkalk han rakte
Dig Længslens bittersøde Luedrik, —
en navnløs Fryd han lod dit Hjerte ane,
og Haabet stod som Vished ved din Bane.

O, de var fjerne, selv for Modets Vinger,
de Skatte, som Du drømte Dig saa nær.
De ligne Smykket, som en Dronning bringer
den bedste Kæmper i en tapper Hær;
hvor hundred Helte laa med brudte Klinger,
der maa han seire med det tunge Spær.
Se, Damen vinker fra sit høie Sæde; —
en Kamplads skiller ham fra Palmens Glæde.

Dog, naar den farverige Krands er vunden,
da vil med Et dens Tryllekræfter dø;
men naar den falmer, naar dens Duft er svunden,
den kaster ud igjen et vinget Frø,
og Længslen følger det fra Klippegrunden,
og ser det falde paa en ensom Ø,
hvor Duggen rigere i Kalken daler,
hvor Blomstens Purpur dybere sig maler.

Jeg saa engang blandt Neldeklynger hænge
en sjelden Puppe med et gyldent Skin;
jeg maatte djervt igjennem Krattet trænge
og tænkte alt: nu er den sikkert din;
men, nær ved Maalet, saa jeg Psychen sprænge
den lyse Skal, der leded mine Trin;
den folded ud sin Pragt for mine Blikke,
jeg fulgte den, — men naaede den ikke.

Saaledes fjernes Maalet for din Møie
ved hver en Vinding paa den steile Sti;
hvert Tryllesyn, der glimrer for dit Øie,
er Moder til et større Trylleri;
men naar det fødes, ser Du ganske nøie
det førstes Ynde slukke sig deri;
det nye Billed er saa skjønt at eie, —
og atter færdes Du paa bratte Veie.

Og dog er denne Higen i dit Indre
din Vandrings Ledetraad og Støttepunkt;
Du haaber kun, fordi Du tør erindre, —
i Tidens Vexel er dit Hjerte ungt.
Til sidst Du har en Glæde, der kan lindre
hvert Savn, der synes nagende og tungt:
Du ved, at Skuffelsen, hvor Døgnet gjærer,
ei gjelder Livet, som dit Indre nærer.

Da staar din Engel atter ved din Side,
og hvad han loved, har din Stræben bragt.
Du saa i hver en Dyst, Du maatte stride,
et gyldent Glimt af Idealets Pragt;
men Lønnen for det Alt, Du maatte lide,
var kun at kjende Grændsen for din Magt;
naar den er fattet, er din Higen svalet, —
da har din Vandring naaet Idealet.

En Sommerdrøm.

En Vandrer hvilte i Skyggen
af duftende Heggetræ'r;
ved Summen af Humlen og Myggen
han søvned og drømte der.

Han syntes, han gik ad Skovens
omskyggede, bugtede Sti,
og lytted til Kildevovens
og Droslernes Melodi.

Og mellem de gamle Stammer,
og under det høie Krat,
der hvælved sig mangt et Kammer,
der ruged en halvklar Nat.

Men Blade og unge Stilke
og Blomster paa Urt og Gren,
de glindsed som spunden Silke,
og straaled som Ædelsten.

Libeller og Papilioner
med Vinger af Morgenskjær,
de flagred om Skovens Kroner
og over Konvalleres Hær.

Og Fiskene smuttede trygge
og vevre i deres Bæk,
og svam i den kjøle Skygge,
hvor Vidjen slog ud sin Hæk.

Og Vandreren faldt i Tanker,
og gik med bevæget Sind,
og Blomster og lyse Ranker,
de kyssed hans røde Kind.

Men alt som han fremad vandred,
han tabte den sikre Sti,
og Skoven stod flux forandret,
som bunden ved Køgleri.

Her turde ei Triller klinge
bag Trærnes tætte Skjul,
her rørte sig ingen Vinge,
ei Zefyr, ei Sommerfugl.

Her hvilede Skovens Kilde
blandt Blomsterne, taus og klar,
og Fiskene stode stille,
som under et slebet Glar.

Og Vexternes tause Rige
laa drømmende, svøbt i Duft;
det var som man saa den stige
i Sommerens varme Luft.

Men pludseligt lød der Toner
saa sagte som Alfesang;
det klang gennem Skovens Kroner,
den deilige Kilde klang.

Fra Vedbendens lange Lokker
det lød som et Strengespil,
og Blomster med Kalke og Klokker,
de klingede svagt dertil.

Og hist paa den grønne Slette,
i Skovens dæmrende Hal,
der rørte sig Fødder lette,
der holdtes et luftigt Bal.

De blussende, ranke Dryader
var samlede der i Flok,
og dandsed i Klynger og Rader
med flagrende, skinnende Lok.

De dandsed i lette Ringe
som Voven, der slaar mod Strand,
de dandsed som Vindens Vinge,
der bøier en Vidjevand.

De dandsed mod Skovens Kilde,
hvor Vandreren henrykt laa;
de bøied sig glade, milde,
og dybt i hans Øine saa.

De plukked ved Kilderanden
Hyperikum ungt og purt;
de slyngede ham om Panden
den kraftige, friske Urt.

Af Irisen og Narcissen
de samlede Duggens Bad,
og heldte ham over Issen
dens Væld af et Skreppeblad.

Og Duggen, der kjøligt trilled,
den kraftige, friske Krands,
de klared hvert Tankens Billed,
og lutrede hver en Sands.

Han syntes, han kunde tømme
af Planterne Livsens Saft;
han syntes, han kunde svømme
i Luften med Ørnens Kraft.

Da vinked de lette Dryader;
da gik han fra Kildens Bred,
og vandred i deres Rader
med friere, svævende Fjed.

Hvor Dagslys som Stjerner tindre
i Løvtaget klart og blidt,
i Urskovens tause Indre
de standsede deres Skridt.

Alvorlig og høi og stille
stod Hæren af Kæmpetræ'r;
det var som man maatte spille
dens Ro ved at aande her.

Her groede store Planter
med selsomme, stærke Skud,
med taggede, skarpe Kanter
og glindsende, dunkel Hud.

Og Træer og grønne Buske,
de blussede underbart
med Frugter og Blomsterduske
af svulmende Kæmpe-Art.

I Ly af Jasminers Hække
den studsende Vandrers laa,
og under ham var et Dække,
brodert med Violer smaa.

Her smuttede Nymfernes Klynge
bag Blomsters og Rankers Flor;
da hørte han Skoven synge,
og fattede hvert et Ord.

Det lød ei som Sus af Vinden,
det var ingen sagte Klang,
det høretes, med Stigen og Svinden,
som mægtige Strubers Sang:

— „Velkommen i Skovens Haller,
Du salige Menneskesjel!
Hør, Vexternes Stemme kalder, —
o, lyt til vort Kvad og dvæl!

En nagende Smerte huser
hvert spirende Planteliv;
den røbes, naar Egen suser,
den hvisker fra hvert et Siv.

En kvælende Vellyst brænder
igjennem vor Livsens Saft,
naar Solen sin Straale sender
med manende, rastløs Kraft.

Den dybeste Jordens Længsel
vil gjennem vor Aare gaa,
og sprænge sit dunkle Fængsel,
og svales af Himlens Blaa.

Den gjærer og syder og higer
og svulmer i Plantens Skjød;
i Blomsternes Kalke stiger
den mægtige Længsels-Glød.

Men ak, naar den Solen møder,
da zitrer, da vaander den sig;
vor Pragt, der blinker og gløder,
ligner et angstfuldt Skrig.

O, kunde vor Higen sprænge
de vældige Straalers Aag,
der vil vore Sukke trænge
igjen under Jordens Laag!

O, kunde vort Øie tindre,
naar Stjernerne glide frem, —
o, kunde vi dog vort Indre
aabne for alle dem!

De hviske, naar Alt er stille,
over den blomstrende Dal:
„Din Sol er din Længsels Kilde,
og Kilden til al din Kval“.

Vor Taare svulmer og skjelver,
vi ane kun Stjernens Glands;
men Natten sig dunkel hvælver
over vor lukkede Sands.

I Dage, der glimte fjerne,
fra Oldtidens Straalebrud,
fløi fra en glandsfuld Stjerne
til Skovenes Dyb en Gud.

Ham fødte en skøn Dryade,
under en susende Gran,
til Skovenes Lyst den glade,
blussende Guddom Pan.

Hans Hjerte gjemte og næred
med høiere, renere Glød
den mægtige Trang, der gjæred
i Vexternes lune Skjød.

Men dybt i hans Bryst tillige
laa der et blidere Skjær;
det kom fra hans Faders Rige,
den tindrende Stjernehær.

Han kunde vor Ve forklare
med kvægende Fløitespil;
han lærte vort Løv at svare
med mildere Sus dertil.

Naar Solen paa vore Kroner
fæsted sit Flammeblik,
da svaled hans blide Toner
vor Ild, som en kjølig Drik.

De risled i Plantens Aarer
saa mildt som en Vaar-Regns Bad;
da vældede glade Taarer
frem af dens Hjerteblad.

Vi hviskede i Gudens Øre
om fængslede Gnomers Harm,
om Haab og om Savn, der røre
sig lønligt i Jordens Barm.

Vi hviskede, og kunde fortælle
om alle de Eventyr,
der fylde hver Skovens Celle,
naar Aftenens Straale flyr.

Da vakte han Fløitens Stemme
saa tonerigt mangen Gang
at Malmen i Fjeldets Gjemme
bæved derved og klang.

Og Menneskets Slægter lytted
til Skovenes sære Røst;
og til deres Hjerte flytted
en underlig, ukjendt Lyst.

Med Fløiter og Strengelige
de droge til Skovens Hal,
og sad under dunkle Ege
og prøvede Tonens Fald.

Da lærte dem Pan at gribe
i Strengen med friere Slag,
at røre den bævende Pibe
med fuldere Aandedrag.

Om Spiren i Jordens Grube,
ved Skabningens Moderbryst,
han lærte den tonende Strube
at synge med klarere Røst.

Og gennem de klingende Tanker
en duftende Aande gled;
det var som om blomstrende Ranker
var spændte i Strengenes Sted.

Og Vexternes Bøn blev baaren
mod Stjernerne rent og smukt,
og Somren var sval som Vaaren
af alle de Toners Flugt.

Ak, nu er Skovene øde,
Forsoningens Baand er brudt;
ved Morgen- og Aftenrøde
vort Suk er fortabt, forskudt.

Vi saa dine Stjerneblikke,
Du salige Menneskesjel;
velkommen, forlad os ikke,
o, lyt til vort Kvad og dvæl!

Vi lod vore Sjele stige
af Stammernes tvingende Baand;
i Skovens dandsende Pige
saa Du en Plantes Aand.

Vi vied ved Kildens Vove
din Pande med Krands og Bad,
og derfor kan Urter og Skove
bringe Dig deres Kvad,

og tolke Dig deres Smerte
med bævende, susende Røst,
og fordre af Menneskets Hjerte
vingede Svar og Trøst.“

Saa nynnede Skoven og klaged,
og hvilede taus paany; —
det var et Minut, — da braged
hvert Træ med et rædsomt Gny.

Det klang gennem alle Lunde
fra Skovens inderste Skjød,
det raabte med tusind Munde:
„Den straalende Pan er død“.

Da vaktet den trætte Sover,
men laa dog i Drømmen halv;
et Klageskrig Egnen over
endnu i hans Øre skjælv.

Studentersange.

I. Forbundet.

(1832.)

Der hvile Sky'r om Klippens Tinde,
 der bygge Ravne ved dens Barm,
 og hvor dens klare Kilder rinde,
 der vaier Lyngen svag og arm.
 En Helt den stod i Seklers Mørke,
 og Syden skjald for Kæmpens Staal;
 men Syden sløvede hans Styrke
 og rakte ham sin Valmu-Skaal.

Skal Kæmpen stige karsk fra Dvalen,
 da bryd hans Drøm om Skjoldets Brag!
 Der staar en anden Kamp paa Valen,
 en Kamp for Mørkets Dommedag.
 Thi bort med Styrkens vilde Brammen, —
 den skal ei kue Aandens Flugt;
 den skal ei dæmpe Guddoms-Flammen,
 der bryder frem i Blomst og Frugt!

Op Brødre! Os har Klippen baaret,
 vi skylde Gubben al vor Lyst;
 og os har Nornens Vilje kaaret
 at sprede Mulmet fra hans Bryst,
 at slynge trindt om Kæmpens Plader
 en Blomsterflor mod Rust og Veir,
 og plante stærke Landserader
 af Laurer til en evig Leir.

Og mens vi tømme Festpokalen
 til Minde om et ærligt Med,
 mens Glæden runger høit i Salen,
 ei glemme vi vort Forbunds Ed:
 Vi sværge varmt, ved Druens Gløden,
 den lede Raahed evigt Had;
 vi sværge Klippen Tro til Døden,
 og Enighed i Brødres Rad!

II. Balvise.

(1835).

I Brødres Kred, hvor Bægret klinger,
 henveires Døgnets Nag,
 og under Jublens brede Vinger
 slaar Barmen høie Slag;
 men ak, dens bedste Melodi
 forglemmes, dør deri.

Den glade Ynglings Foraars-Tanker,
hans Hjertes søde Savn,
har ei sit Med blandt fulde Ranker,
og ei i Vennens Favn, —
han drømmer om en Svanebarm,
der banker mere varm.

Og kun hvor Genier fremsvæve,
som i hans drømte Lyst,
kan Hjertets bedste Toner bæve
og stige i hans Bryst;
ved Paukers Klang, ved Kjerters Glands,
de bære ham i Dands.

Og naar den raske Stund er svunden,
er mangan Fryd bered;
vor Broder har Akkorden funden,
hans Kind er luehed,
hans Drøm er mere klar og sød,
hans Morgen rosenrød.

For Jordens fagre Tryllerinder
vi tømme vor Pokal.
I Bægret svømmer Haab og Minder
og Fryd og lønlig Kval;
men Summen af det rige Væld
er Livets bedste Held.

III. Friluftts-Vise.

(1835).

Her er det deiligt
 at bo og bygge;
 her staar beleiligt
 vort Telt i Skygge,
 og Marken spreder saa grøn og frisk
 sit Teppe under vor brede Disk.

Her er et nydeligt
 Landskabsstykke;
 her se vi tydeligt
 Thomles Løkke,
 og lidt til Venstre, paa bakket Grund,
 en ganske statelig Fyrrelund.

Hist Solglimt klare
 paa Borgen bæve;
 han staar da bare
 paa Stads, den Gjæve,
 og skotter fornemt, med Taarn og Spir,
 til Pipervigen og til Algier.

Her blaaner Søen,
 med Sølvør blandet,
 fra Hovedøen
 til Næsod-Landet;
 det friske Syn er Dig halvt et Bad,
 naar Solen gløder paa Blomst og Blad.

Ja, her er Sommer,
det kan man mærke,
og her er Blommer
og to Slags Lærke;
ja se, vor Dug er en frodig Jord:
der voxer Ranker paa dette Bord.

Hvad Druen syder
ved Somrens Straaler,
se, her det flyder
i fulde Skaaler,
og det skal flyde om Hjertets Rod
og gyde Somren i Marv og Blod.

O, lad da Solen
i Byen brænde
paa Bogreolen,
paa Blæk og Penne!
Her vil vi tone vort Glædesflag,
her er en smilende Hviledag.

En skuffet Elsker.

Du valgte Dig en Kjereste til Trøst og Tidsfordriv,
fordi hun var saa blomstrende og havde smekker Liv.

Du gik med din Engel ved Søverbækkens Rand;
hun speilede sit Ansigt i det rolige Vand.

Du saa paa mange Blomster i dette Floras Hjem,
men mest dog paa din Kjereste, den smukkeste blandt
dem.

Og purpurrød var Kjolen; men om Bryst og Hals og
Arm
hun havde kun et Flor-Net, thi Dagen var varm.

Du lod dit Øie glide over Søverbækken hen,
da saa Du en Libelle, der svæved over den.

Den havde Purpurkjole og Florvinger paa,
og svaiede for Vinden paa et tyndt, gulnet Straa.

Og længer hen paa Marken der laa en hæsleg Myr;
der fandtes intet Fæste for Træer eller Dyr.

Men i det løse Teppe over dette falske Kjær
der voxed mange giftige, purpurrøde Bær.

Og hist ved Bækkens Udspring der duftede en Lund;
der var det godt at hvile i den klare Aftenstund.

Men midt i denne duftende, blomstrende Natur
stod paa den lyse Grønning et snedigt Fangebur.

Og husk, i Buret sad der en Lokkefugl paa Vagt,
med honningsøde Triller og skinnende Dragt.

Der kom en Irisk flyvende ved dette søde Spil,
og hoppede i Buret, og da faldt Døren til.

Nu er det længe siden; det Hele er forbi, —
nu har Du ingen Kjereste, — og nu er Fuglen fri.

Et Genrebillede.

Sin Søndags-Hvile nyder
den travle By;
men intet Solglimt bryder
den mørke Sky,
og Regnen i Strømme flyder.

Matronen sidder med Brillen
i Kirkens Krog,
og bruger, mens Orglet spiller,
sin Psalmebog,
og hendes Taare triller.

Men Datteren er hjemme,
og har det slemt.
Pianet vil ikke stemme;
hun er beklemmt.
Hun kan ei Studenten glemme.

Studentens fattige Rede
er paa et Loft.
Naar Vindens og Veirets Vrede
slaar ud for grovt,
han ønsker sig længer nede.

Hvor Katten med Musen spøger,
Studenten bor.
Der sidder han nu og smøger,
mens Skjegget gror.
Paa Bordet gabe hans Bøger.

Han ser over Byens Tage,
som Fugl paa Kvist,
og savner de gode Dage,
og bliver trist.
og ønsker dem varmt tilbage.

Madamen gav Jettes Frier
en skøn Kredit,
og Punsch til hans Kortpartier,
og Kaffe frit, —
se, det er hans Fantasier!

Til Frøken E. med en Samling Brodermønstre.

Samlingen er lidt kaotisk:
 pompejansk, chinesisk, gotisk;
 men i mangel Dames Indre
 er Forvirringen ei mindre,
 og som disse vredne Ranker
 gro den lille Daares Tanker:

Snart chinesisk stive, tvære, —
 da vil hun fornuftig være.
 Alle Mandarinere sukke;
 men hun sidder som en Dukke,
 og for alle Mandarinere
 neier hun med strenge Miner,
 og hun har et Segl for Munden,
 og hun er koket i Grunden.

Men nu knæler der en Ridder,
 hvor den stive Dame sidder,
 og til andre Dames Naade
 beiler han i lige Maade,

og han er saa yderst flygtig,
 men for Resten kjæk og dygtig.
 Da er hun med Et urolig,
 og hun vælger en Fortrolig,
 og hun kunde gjerne bygge
 i en Klosterhaves Skygge,
 naar blot Ridderen paa Borgen
 tog en grundig Del i Sorgen, —
 naar han blot, bag Slottets Piller,
 sad som Toggenburg hos Schiller.

Har han nu til sin Madonne
 kaaret denne blege Nonne,
 bliver hun i den Anledning
 flux en overgiven Hedning.
 Nu er Tankerne vulkanske,
 farverige, pompejanske;
 bittersøde, røde Frugter
 titte frem af Løvets Bugter,
 løierlige Fugle gyng
 i en smidig Blomsterslynge;
 snart er Grenen let og vindig,
 snart fordreiet, egensindig.
 Alle Herrens raa Meriter
 stænger hun bag dette Gitter,
 og hun driller ham og gjækker
 ham, saa længe Dagen rækker.

Arabesken hænger over
Leiets, hvor Personen sover,
og hans Ro er ganske liden,
kommer først paa Morgensiden.

Ædle Frøken, De betragter
Striden kun; i Dem jeg agter
en af de neutrale Magter.
Derfor voved jeg at skjæmte
med den svævende, beklemte,
overgivne, ubestemte
kvindelige Krig, hvor mangan
stridbar Ridder gi'r sig fangen.

Her er da en fin Beregning
i hver enkelt lille Tegning;
her er listige Symboler
til Dormøser, Kraver, Kjoler;
her er Tanker, naar man laver
Fødselsdags- og Nytaars-Gaver.
Løier over alle Løier!
Paa de fine, klare Toier
kan De nu med Naalen prente
Alt hvad Damen har *in mente*.

Lødsen.

1.

Den gale Jens er en ærlig Svend.
han gjør ei et Kryb Fortræd;
han standser ved Hytten, og gaar igjen,
og siger saa blidt „Guds Fred!“

Og Børnene komme med Skrig og Støi,
og slippe ham ei saa let;
han gjør dem istand deres Legetøi,
og sladrer, naar han er træt.

Han vandrer ofte i Hede og Støv,
og beder Enhver til Gjest,
og plukker ved Veien en Haandfuld Løv
til Pynt ved hans Bryllupsfest.

Han siger, at Anna, hans unge Brud,
har været i Nøkkens Hal,
og faaet til Festen et havblaat Skrud
og Perler i Tusindtal.

Da sukker han atter, og sætter sig mat, —
da har han sin gamle Dyst, —
og knuger den smykkede Søndags-Hat,
og siger med dæmpet Røst:

„Min Brud har siddet i mange Aar
og grædt ved den vilde Strand,
fordi hun ei af sit gule Haar
kan vride det salte Vand.

„Om Morgenen kommer den sorte Stær
til Stranden fra Kirkens Tag,
og siger, at Klokkerne ringe der
og melde vor Bryllupsdag.

„Om Aftenen kommer fra Bølgen blaa
de hæslige Maagers Flok,
og skriger og piber: Du kan ei gaa
til Kirken med dryppende Lok.

„Jeg lytter paa Stranden til Maagernes Skrig,
jeg søger i Storm og Slud;
da hulker hun høit, da skjuler hun sig
dybt under det havblaa Skrud.“

2.

Den gale Jens har sukket og lidt,
og bødet ved Nat og Dag,
og vandret i Mørket de tungeste Skridt
med dybeste Hjertenag.

En Rædsel, der stjal ham et kort Sekund,
et Hvin fra den mørke Fjord,
har splittet hans Hjerte, og lagt paa hans Mund
de drømmende, vilde Ord.

Der fandtes paa Havet ei djervere Svend,
naar Bølgen gik hvid og hul;
han gled i dens Favn, og han fløi over den
saa let som en Ederfugl.

Naar Skipperen drev mod de blinde Skjær,
og peiled i Mulm og Skræk,
da fløi han i Stormen, da var han nær,
og daled paa Skibets Dæk.

Da hilsed han Kysten med stolte Nik,
og greb i det tunge Rat;
da klang hans Stemme, da kløved hans Blik
den rugende Uveirs-Nat.

En Aften han gik med sin Anna i Baad;
det kulede skarpt fra Nord,
og Stormen piskede det hvide Fraad
hen over den mørke Fjord.

De kom fra Præsten, og hastede hjem;
og Fiskerne stode ved Strand
og hviskede: „nu skal der lyses for dem,“
og ønskede dem vel i Land.

De glæde paa Dybet; men Stormen steg.
De seiled med levende Skjød;
kun Skummet lyste, da Dagen veg, —
de seiled paa Liv og Død.

De naaede Kysten; men Bølgen jog
mod Landet i rædsom Flugt,
og atter tilbage dens Hvirvler slog
og raste i Strandens Bugt.

„Sid stille, min Anna! Her springer jeg ud,
her finde vi lavere Vand,
jeg vader til Stranden; jeg haaber, med Gud,
at trække vor Baad iland.“

Han greb i Linen med al sin Magt;
hans Pande var luehed,
hans Hjerte bankede. — Det var fuldbragt;
han stod paa den faste Bred.

Da brusede Søen med nytændt Harm,
og splittede Toug og Stavn.
Han saa ei sin Brud, men i Bølgernes Larm
hun kaldte ham høit ved Navn.

Han sank tilbage paa Strandens Grus
ved Styrtingens vilde Slag.
Da hørte han Skriget i Stormens Sus;
han hørte det knagende Vrag.

Da isned hans Hjerte, da standsed hans Blod;
han stirred med brustent Blik.
Han sprang ei i Havet, — han havde ei Mod;
hans inderste Kraft forgik.

Man fandt ham ved Stranden, — han mærked det ei;
hans Tanke var brudt af Kval.
Han fulgte et Gjenfærd, — han søgte sin Vei
i Drømmenes Taagedal.

Der gaar et Sagn, at hans dunkle Liv
maa huse hans Annas Sjel,
fordi hun mangler, blandt Tang og Siv,
den viede Kistefjel.

De blide Folk paa den vilde Kyst
har vogtet hans travle Fjed,
og budt ham Haanden med traurig Lyst,
og Arnen at hvile ved.

Den gale Jens har sukket og lidt,
og bødet ved Nat og Dag,
og vandret i Mørket de tungeste Skridt
med dybeste Hjertenag.

Gravsange og Mindedigte.

I. Caroline Stenersen.

(1834).

I Livets fagre Morgenrøde
 gaar Barnets Leg paa Edens Kyst;
 dens Roser paa dets Kinder gløde,
 thi Himlen hviler i dets Bryst. —
 Ak, i vor Middags Flammepragt
 bor Glintet fra Cherubens Vagt.

Fra Børnevennen i det Høie
 nedsvæver Engle til de Smaa,
 og mangt et glandsfuldt Barneøie
 ser Englevingen i det Blaa;
 da glemmer Barnet Blomst og Frugt,
 og følger Englen paa hans Flugt.

Naar Nattens Kulde os omfatter
og slukker Kraftens sidste Glød,
da sender Børnevennen atter
den tabte Lille til vort Skjød;
da lærer den sin faldne Ven
at blive barnefrom igjen.

Mens Kjerlighed ved Kisten græder,
har Haabet skjult den med sin Krands,
og se, i æther-rene Klæder
staar Barnet for din indre Sands,
og hvisker: „glem det korte Savn,
til Englen flyver i din Favn!“

II. Andreas Arntzen.

(1834).

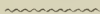
Om Livet hurtigt segner,
og om det langsomt blegner,
vi lege, vakle ved vor Stav,
dog mellem Vuggen og en Grav.

Ved hvide Vuggeklæder,
ved sorte Kistebræder,
ved Morgenglands, ved dunkle Nat,
er Haabet dog vor bedste Skat.

Ved Barnets røde Kinder
et jordisk Haab oprinder;
men ak, det skuffer dog saa let,
og Hjertet kan ei glemme det.

Men Gud vil Sorgen lindre,
og skabe i vort Indre
ved Livets Kamp, ved Smertens Daab,
en stille Trøst, et himmelsk Haab.

Andreas, elskte Lille!
Her staar din Vugge stille;
men Krist erstatter Dig dit Savn,
og vugger Barnet i sin Favn.

III. Bentine Heiberg,

født Motzfeldt.

(1835).

Den Syge har en grufuld Nat;
men Haabet bor i Hjertets Rod,
og Bønnen gaar til Naadens Fod,
mens Lampen brænder svag og mat.

Den hulde Fader skuer ned
til Barnet i den bitre Dyst,
og Angsten viger fra dets Bryst,
og Smerten brænder mindre hed.

Den Syge ser, som i en Blund,
al Jordens Glands i Taager lagt;
men over den, i himmelsk Pragt,
staar Paradisets Palmelund.

Og Herren aabner mildt sit Skjød,
og Aandens Længsler ile did.
Ak, dette er den sidste Strid;
vi græde, kalde Seiren — Død.

O, skulde da den fromme Aand,
omspændt af Smertens tunge Arm,
forsmægte i den syge Barm,
fortvivle i de haarde Baand?

Mens Graven vinker, mørk og sval,
og mangen Barm er sorrigfuld,
vi takke Dig, vor Fader huld,
der korted hendes Længsels-Kval.

IV. Bergmester H. C. Strøm.

(1836).

Glem-mig-ei og Egeløv
smykker mangen snever Tinding,
og paa mangt et daadløst Støv
synker denne fagre Vinding.
Ser Du, dette ædle Lig
har kun Svøbets nøgne Flig.
Ak, hans Foraar og hans Sommer
var saa arm paa Løv og Blommer.

Og i Hjertets dunkle Vraa
maatte han sit Eden dølge;
der hans Psyche bunden laa,
som en Lotos paa sin Bølge;
men i mangt et selsomt Ord
dufted Sjelens rige Flor;
hver en Straale fra det Høie
fik sin Afglants i hans Øie.

Og han stod med klarnet Blik
i sin Grubes Tempelhaller,
medens Minens Orgel gik
under Hvælvingens Krystaller;
hver en Alf i Dybets Favn
hviskede ham sin Fryd, sit Savn,
der, hvor Jordens Hjerte banker,
svulmer under Herrens Tanker.

Men de stille Alfer bandt
Kogleriet til hans Tale,
naar han vilde purt og grant
sine dybe Syner male.
Verdnen i hans rige Barm
knugedes af Livets Larm;
over Tankens klare Strømme
sank en Sky af syge Drømme.

Vandreren gaar kold forbi
Klippen med de skarpe Kanter,
stirrer fra sin brede Sti
paa de smukke Glimmerplanter.
Ingen ser i Klippens Spalt
Stenens lysende Gehalt;
Ingen ved, hvad Bruddet lover:
Tornebusken gror derover.

Men en Engel, sendt fra Gud,
har det skjulte Leie fundet;
Faklens Glød er gaaet ud,
men den gyldne Skat er vundet.
Fra den stille, dybe Skakt
Ertsen er for Dagen bragt;
Herren selv Klenodet kjender,
veier det med milde Hænder.

V. Til Lektor Motzfeldt ved hans Kones Grav.

(1837).

1.

Lad Smertens hede Kilde strømme,
det er den sidste bitre Kval;
snart skal dens Bølger, milde, ømme,
bedugge Mindets Skyggedal,
hvor Blomster spire paa dens Bred,
og stirre sødt i Dybet ned.

Ak, naar det sidste Baand skal briste,
bør Livets Skumring i vor Barm.
Med Blikket paa den rige Kiste
staar Trøstens Engel taus og arm.
Naar Liget er i Graven lagt,
den hvisker kun: Det er fuldbragt!

Fuldbragt! — Dit Offer er annammet.
Du sank i Støvet for din Gud;
men hvor din Smerter-Ild har flammet,
slaar en Cherub sin Vinge ud.
O se, nu er hun dobbelt smuk;
til Himlen bærer hun dit Suk.

2.

Nu vinker Livet med kjerlig Haand;
dit Fjed er fulgt af en salig Aand.

I Kammeret, hvor dine Vugger gaa,
hun bøier sig over de elskte Smaa.

Naar Sorgen løses i Vemods Lyst,
det er hendes Vinge, der naar dit Bryst.

Hun vinker i Morgnens og Aftnens Skjær,
og Himlen tykkes Dig mere nær.

Da seirer den hellige Kjerlighed,
da bytter Du Savnet med stille Fred.

Til sidst hun kommer saa klar og øm,
og kalder Dig bort i en fager Drøm.

VI. Johan Storm Munch.

(1837).

Nu har Smerten Freden øinet;
nu skal Sorgen stille vugges,
med det dybe Savn fortrolig.
Nu er Gravens Tue høinet;
nu kan Blomsten gro og dugges
paa din snevre, lukte Bolig.

O, men Hjertet vil ei glemme,
hvad vor Æmhed maatte friste,
hvad der brast i Sorgens Time.
Alt hvad Vaarens Knopper gjemme:
Blomstens Pragt og Frugtens Kime,
ligger visnet i din Kiste.

Af dit Hjertes slukte Flamme,
af din Pandes kvalte Higen,
kan vi ingen Idræt mane.

I dit dunkle Sovekammer
gaar din Drøm paa Himmelstigen
over Jordens Hædersbane.

Hvor dit Støv blev lagt i Dvale,
vifte Lundens mørke Kroner;
der tør Fuglen Rede bygge.
Intet Løv kan bedre svale
dine Elskte med sin Skygge;
der har Fuglen søde Toner.

Mangen Kveld, naar Lyset daler,
tænke de paa Mødets Morgen,
skimte den med salig Bæven;
thi for Engles høie Svæven
bruser Luften i Koraler,
og Jehova aabner Borgen.

Og de tro, at han vil skikke
Dig med Livets Liljestengel
did, hvor dine Elskte dvæle;
og Du aabner deres Blikke,
og de følge deres Engel,
tør med ham for Herren knæle.

VII. **Andrea Arntzen,**
født Motzfeldt.

(1838).

1.

Hvor higende og varm
er dog en Moders Barm!
En Engels Hjerte vilde
slaa høit ved hendes Tanker;
en dobbelt Livsens Kilde
i hendes Indre banker.

Sin bedste Gavepragt
har Jorden hende rakt.
Blandt hendes spæde Blommer
et Livs Forhaabning bygger;
ak, skal da hendes Sommer
gaa ud i Gravens Skygger!

Det er vor bitre Ve,
at Gud lod dette ske.
Mens Barnets Morgen smilte,
vor Taare maatte dugge
en Moders Lig, der hvilte
ved Siden af en Vugge.

2.

Vi staa med Savnets Kval
i Livets Taagedal;
men medens Taaren rinder,
vi tør til Graven træde
med Blus paa vore Kinder
og ane hendes Glæde.

Hun har i Himlens Fred
en Barm at hvile ved;
en Fryd er hist oprunden
af hendes Modersmerte:
Andreas, Du er funden
og lagt til hendes Hjerte!*)

*) Se foran, Side 116.

VIII. Statsraad Christian Adolph Diriks.

(1838).

Naar Landets Sorg er tolket ved en Kiste,
hvortil et Ry har knyttet Mængdens Blik, —
naar Døgnets Mund har sagt os, hvad den vidste
om Mandens Idræt og hans Leveskik, —
da er hans Verk en opsummeret Liste,
en liden Gren af Landets Statistik.
Til Slutning kommer man med Æresgaven,
og sætter ham lidt Støbegods paa Graven.

Er dette Løn? — Skal heri søges Lindring,
naar Tanken bæver i en anet Gru,
naar Kraften synker for den sidste Hindring,
og Verden graaner sammen i et Nu,
naar hvert et Nag og hver en mørk Erindring
med tifold Pine rinder Dig i Hu,
naar Alt er Tant og Skyggeverk i Livet
mod hvad din Æmhed eiet har og givet?

Den Ædle skjenker Frugten af sin Møie
til Livets Tummel, der har modnet den;
men for det matte, aftendunkle Øie
staar Hjertets Minde som den sidste Ven.
Naar alle Straaler slukkes i det Høie,
den har et Smil, der gjør det lyst igjen;
den har en Trøst: „Jeg vaager Natten over, —
Du drømmer i mit Favntag, mens Du sover.“

Og derfor priser jeg den ædle Døde,
hvis Skygge jeg vil mane med min Sang
til Hjemmets Tærskel, til et stille Møde,
hvor Savnets Glød gjør Vinterdagen lang.
Den tause Kreds, hvis Eden ligger øde,
skal atter høre Lyden af hans Gang,
og skimte atter, gjennem milde Taarer,
et Billed, der vil læge, mens det saarer.

Jeg priser ham, fordi han kunde sprede
om sine Elskte denne søde Fred,
mens mørke Skyer over Hjemmet skrede,
og mens han ude kæmpede og led.
O, det er lunt, hvor Fuglen i sin Rede
ei kjender Tornen, som den hviler ved,
hvor Dagens Straale mildere sig maler,
hvor Æmheds Vinge skygger og husvaler.

Jeg ser ham atter, hvor han trygt forbinder
de Elsktes Kreds med Varmen i sit Bryst,
saa deres Haab og Hjertefryd og Minder
gro mildt og dufte paa den samme Kyst.
Og han kan sidde, mens hans Aften svinder,
i denne blide, drømmerige Lyst,
der ser, hvor Himlen over Hjemmets Egne
neddaler ømt i Straalerne, der blegue.

Hans Grav skal smykkes over andre Grave,
thi Blomster elsked han med vaarlig Sands;
han bar sin Ætling til sin Blomsterhave,
og bandt med Barnet Kjerlighedens Krands.
Ser I ham komme med sin Foraarsgave,
mens Barnets Glæde blander sig med hans?
O, I vil mindes det, naar Vaaren vinker,
og Duggens Perle over Graven blinker.

Lad Æren krandses, lad dens Stjerne tindre,
hæv Dagens Helte over Døgnets Rus!
Men agt den Ædles Hjerteliv ei mindre!
Se, Folkets Øie dvæler ved hans Hus;
det deler Sorgen i det knuste Indre,
hvis Æmhed dufter over Lykkens Grus,
hvor Mindets Harpe toner blidt og længe,
mens Hjertesukket bæver i dens Streng.

Festsange.

I. Til Kong Carl Johan.

(1837).

Da Mulmet dækked Olafs Rige,
 og Folket stod paa Nattevagt,
 saa det en Glands bag Klippen stige,
 der brød de tunge Skyers Magt;
 af Heltens Sol, hvis Straale tindred
 i Middagsglands fra Fjeldets Borg,
 gik der et fagert Skjær, der lindred
 de dunkle Dales dybe Sorg.

Og se, den lyste over Norden,
 mens Mulmet veg med sagte Flugt,
 og Sæden faldt i Agerjorden,
 og Snekken gled fra Fjord og Bugt.
 Den gød sin Ild i Folkets Barme,
 den vakte Løvens Mod paany;
 en Æresvagt med frie Arme
 omhegned atter Mindets Ry.

Nu skue vi dens Aftenrøde,
og nu gryr Norges Morgensol;
det er det høitidsfulde Møde,
der skinner over Nordens Pol.
I Glæden over Morgenflammen
og over Aftnens Herlighed
slaa Folkets Hjertebølger sammen
og bringe Ham dets Kjerlighed.

Og denne smeltende Forening
har Himlen til et Varsel sat,
at nu har Drotten i Forlening
en Glands, der trodser Livets Nat,
en Glands, der evigt sig fornyer,
der gløder gjennem Landets Liv,
der blinker under Kampens Skyer
fra Dødens Øie og hans Kniv.

Nu blide Aander trindt sig leire
og vaage om den kronte Helt,
mens Minderne om Kamp og Seire
fremsvæve i hans Kongetelt.
Hans Sølvreløkker Kronen bære,
og Vaaren leger om hans Fjed.
Et Bæger, Brødre, til hans Ære,
og for hans Aftens søde Fred!

II. Til Dronning Desideria.

(1837).

Sydens klare, sommerlune Zone
gød sin Glands om hendes fagre Vaar;
Alfer fletted, under Lærkens Tone,
Skjönheds Krone i det dunkle Haar.

Nordens Engel vinkede den Hulde
bort fra Hjemmets blomsterrige Grund,
bandt om Sydens Krands det straalefulde
gyldne Smykke i sin Granelund.

Og hun saa med moderømme Tanker
Norges Eden med dets Sølvflod,
glemte Sydens luerøde Ranker
blandt Kjerminderne ved Birkens Rod.

Mangt et Billed fra de dybe Dale
skal med Æmhed følge hendes Fjed,
sige hende med en stille Tale,
at hun eier deres Kjerlighed.

Birkens Løv skal krandsse hendes Minde,
milde Roser dølge Kronens Vegt;
ren som Morgenskjær paa Fjeldets Tinde,
nordisk Tro skal vogte hendes Slægt.

III. Til Oehlenschläger i Norge.

(1833).

En hellig Stund er lys oprunden
om Norges gamle Klippeslot,
thi hæderkront i Granelunden
staar Nordens ædle Sangerdrot.
Dit Hoikvad i vort Indre hviler
med Mindet om vor bedste Lyst,
og derfor Jubeltonen iler
at hvirvle sig til Skaldens Bryst.

De blege Nordlys svagt sig brøde
i matte Skjær fra Sydens Dag;
da steg i glandsfuld Morgenrøde
din Engels høie Vingeslag.
Du vakte Nør af Seklers Dvale,
og lærte ham ved Harpens Klang
at lytte til den dybe Tale
i Fossens Larm og Stormens Gang.

Alfaders Borg laa dybt begravet
i Ragnarokes skumle Damp,
og Valas Kvad gik over Havet,
og nynned sært om Jettekamp.
Da slog din Barm ved Guders Smerte,
Du trodsed Nastronds vrede Lyn,
og Valhal steg af Skaldens Hjerte,
et underfuldt Morganasyn.

Og først blandt dine gjæve Helte
vort elskte Norges Kæmper gik,
med Styrkens drabelige Belte,
og Fromhed i det lyse Blik.
Du bød dem frem af Høien stige
i Vaabendands, med Skjold og Skaft,
at værne om det elskte Rige,
og egge Dalens Søn til Kraft.

Og derfor favner gamle Norge
sin elskte Sanger moderøm,
og aabner Dig de Klippeborge,
Du skued i din gyldne Drøm.
Gak ind, Du høie Skaldekoning,
og stem din blanke Strengelæg!
Der venter Saga Dig, din Dronning,
med Kronen fra den norske Eg.

.

IV. Til Ole Bull.

(1837.)

Hvor sødt at favnes af Aftnens Fred,
naar Droslen fløiter i Skoven,
og Birken suser ved Elvens Bred,
og Nøkken spiller i Voven!

Der er en vemodblandet Fryd,
som Nordens Alfer male,
med dæmpet Kvad, med Harpelyd,
med Suk i dunkle Dale.

Han stod og lytted en Sommerkveld,
og havde stemt sine Streng;
da gik Akkorden fra Skov og Fjeld
og over duggede Enge.

Og alle Streng klang dertil
med underbare Toner,
som Drosdens Kluk og Nøkkens Spil
og Sus af Birkekroner.

Og al den Smerte, al den Lyst,
 der bor i Nordens Zone,
 har lagt sig drømmende til hans Bryst,
 og zitret gjennem hans Tone.

O, hør den stille Melodi,
 der dæmper Stormens Harme!
 Din Barndom vugger sig deri
 paa ømme Liljearme.

Det er den deiligste Strengklang,
 der letter Længselens Vinger;
 da nynner Hjertet sin egen Sang,
 mens Strengen bæver og klinger.

Der er ei Savn, der er ei Nag,
 som ei hans Streng kan lindre;
 han vækker med sit Trylleslag
 en Vaardag i dit Indre.

O, hil Dig, salige Toneskald,
 med Guddomsmagt i din Bue!
 Fra Dig gaar Jubelens Fossefald;
 Du tænder Andagtens Lue.

Naar Verden lytter til dit Kvad,
 og bæver ved din Vælde,
 da skjelver Glem-mig-ei'ens Blad
 af Fryd paa dine Fjelde.

Reisedigte.

(1836).

I. Storm.

Solen har hævet sin blodrøde Skive;
 Alle paa Dækket, voxende Blæst.
 Tungt over Bølgerne Skyerne drive,
 Styrmanden ser jeg i Logbogen skrive:
 Klosrebet Mersseil, Storm af Sydvest.

O, hvilket Veir! Gjennem Tougverket stryge
 splittede Stormhyl med Piben og Brum;
 jagede Fugle om Vanterne fyge,
 skarpt som en piskende vinterlig Byge
 hviner om Skibet det glimrende Skum.

Skyerne kæmpe. I vildeste Klynger
 styrte de frem mod den blussende Sol.
 Se, over Ossas og Pelions Dynger
 stiger Titanen og knuger og slynger
 Armen om Jupiters vaklende Stol.

Nu er det ude! I tættere Skarer
storme de harmfulde Jetter paany;
frem af de mulmdækte Fylkinger farer
døvende Torden, og Havbunden svarer:
Kaos skal herske, og Lyset skal fly!

Skibet er grebet af Rædsel; der hviner
Stønnen og Suk fra dets Ribber og Bryst;
zitrende svaie dets Stænger og Liner,
medens de vældige Havets Laviner
styrte med Hyl over Boug, over Røst.

Ha, hvilken Sø! Som et Dovre den hænger
høit over Skandsen med Tinder og Bræ'r.
Rædsomme Nu! Over Siden den trænger!
Skibet er kastet; det raver og krænger,
ligger i Hvirvlerne dødt som et Skjær.

Herlige Brig! Kan de rasende Magter
lamme din skridende, trodsende Fod?
Har Du ei nys, paa de stormfulde Vagter,
medens Du seirede forud og agter,
hørt vore Jubler, der priste dit Mod?

Hurra! Den reiser sig atter, og kaster
Skummet tilside med skjærende Kam.
hæver mod Skyen de knagende Master.
spiler sin Vinge i Stormen, og haster
hen over Havet med kneisende Bram.

Hisset paa Himlen Kronion har taget
atter sin Trone, og vundet en Seir.
Jetternes Klynge er splittet i Slaget.
Ser Du Titanen, der rammet og jaget
styrter sig ned fra sin vaklende Leir?

Bygen er over, og jevnere skrider
atter vor Storm fra det klarnede Blaa.
Stoltere Skibet paa Havryggen rider;
Søgutter klatre ad Reisningens Sider,
løse et Reb fra den bævende Raa.

Dagen er skjøn, og dens Straale forjetter
deilige Syner i Braadsøens Dands;
se, hvor Smaragden med brede Facetter
klarer dens Bryst, medens Skummet sig fletter
over dens Bryn til en tindrende Krands!

O, lad det storme! Det letter og kvæger.
Tag mine Drømme, Du brusende Hav!
Djervt med din Bølge sig Sagnet bevæger;
her vil jeg tømme til Mindet et Bæger,
kaste Pokalen paa Vikingers Grav.

Hil Dig, Normannens Turnerplads og Leie,
vældige Nordhav med Hvirvler og Gny!
Vil Du paa skummende, stormsnare Veie,
bringe ham atter hans Odel og Eie:
hærdende Kampe og straalende Ry!

II. Varsler.

Vi sad en skyfuld Aften
og saa over Søen hen;
og der kom hvide Maager
og svævede over den.

De hvide Maager meldte
med Piben og læse Skrig,
at nu var Havet fuldt af
drivende Vrag og Lig.

Og Maanen trak bleg og traurig
paa Vagt i det øde Rum;
da saa vi en ensom Planke,
der drev i det vide Skum.

Men Stormen for atter nordpaa
i Ryttermantel graa;
naar Skipperen nikker søvnig,
den lader Reveillen gaa.

III. Aftenhvile.

Der stod en Sky i Vesten
med gylden Kant;
vor Luft var klar for Resten,
og Vinden standsed næsten,
mens Solen svandt.

Og Bølgens Triller løde
i rolig Takt.
Vi saa vor Aftenrøde
udfolde sig og gløde
med navnløs Pragt.

Vort Skib lod Linen spille
paa slappe Seil;
tilsidst kom Taager milde
og daled ganske stille
paa Havets Speil.

Vor Kveld var Fredens Billed,
saa ren og skjøn;
husvalet og formildet
vort Mandskab holdt ved Spillet
sin Aftenbøn:

„Mod Dybet Solen iler
med raske Trin,
og Havets Vove hviler
i Aftenro og smiler
med Rosenkind.

„Og Hjertets Vove svulmer
som ved en Daab,
og hvert et Nag, der ulmer,
blidt vugger sig og dulmer
i Tro og Haab.

„En stormfuld Dag er svunden,
med Kamp og Nød;
en Seir er atter vunden,
en Trøst er atter runden
af Havets Skjød.

„Vor Gud, lad Haabets Vinge
ei vorde mat,
naar dine Tuber klinge,
naar Stag og Skjøder springe
i Mulm og Nat!“

IV. Emigranterne.

(Havre de Grace).

Den brune Yankee svinger
sin begede Lærreds-Hat;
han heiser Fregattens Vinger,
og dreier det blanke Rat.

Og Skibet gaar stolt af Havnen,
med skinnende Skands og Bak;
Huronen staar støbt i Stavnen,
med Kølle og Tomahak.

Det kom fra de dybe Skove,
hvor Kæmpe-Egen gror;
i Missisippis Vove
har Kaimanen fulgt dets Spor.

Det drog fra de rige Bugter,
hvor Livet er friskt og ungt,
hvor Løvet er skjult af Frugter,
hvor Kornet er fuldt og tungt.

Og se, under Lynets Flamme,
i Bølgernes vilde Dyst,
det bar uden Plet og Skramme
sit skinnende Cederbryst.

Mod Øst, mod det dybe Fjerne,
det før gennem Stormens Brag,
og Friheds og Haabets Stjerne
stod tindrende i dets Flag.

Mens Seileren fløi mod Stranden
med skingrende Hurraraab,
der stimlede ud paa Sanden
en bævende Folkehob.

Sin knudrede Vei den bytter
med Brændingens vrede Skum,
og Stalde og aabne Hytter
med Seilerens mørke Rum.

Den kom fra de syge Lande,
hvor Løgen og Roen gror,
hvor Junkerens Jægerbande
i Kornet har Hjortens Spor; —

hvor Himlen varmer og dugger
det marvløse Agerland,
hvor tusinde fulde Vugger
gyng i Lyng og Sand.

Den fattige Folkevrimmel
har gruet ved Hjemmets Navn,
og stirret mod Vestens Himmel,
og naaet den fjerne Havn.

Og Faderen vandred bøiet,
med Krammet i et Aag,
og vogted med Sorg i Øiet
paa Børnenes sene Tog.

Sit dyreste, bedste Eie
tog Moderen med ombord:
hun bar over tunge Veie
det skrigende, spæde Nor.

Hvor selsom er denne Trængsel
paa Seilerens brede Dæk, —
hvor maler sig Haab og Længsel
og Mismod i tusind Træk!

Hvor mangt et Øie stirrer
hen paa den sidste Baad,
til Blikket sig forvirrer
i Taager af stille Graad!

Paa Ruffet sidder en Kvinde.
med Barnet i sin Arm;
men Barnet kan ei finde
Lise ved hendes Barm.

Hun ligner den gamle Moder
Europa, der hvisker tyst,
at snart vil Livets Floder
standse i hendes Bryst.

V. Dômen i Rouen.

1.

Hyllet i Morgentaagen
staar Dômen i Rouen.
I Byen er Hanen vaagen,
og synger sin gamle Sang.

De sortegraa Tempelmure
har tusinde spidse Buer,
og Troner og trange Bure
for hellige Mænd og Fruer.

Cheruber og Drager glide
af Kæmpeliljens Blad;
under Gesimset ride
Helte til Davids Stad.

Mod Skyen sig Taarnet hæver,
med luftige, smaa Kapeller;
Ravnen og Kragen svæver
gjennem de aabne Celler.

I Søvne ligger Staden
og Seinens travle Strøm,
og Kirken staar mørk i Gaden
som en forstenet Drøm.

En Drøm, hvor gamle Tider
vil trænge sig op mod Dagen,
mens Trolde og Eumenider
ruge paa Sarkofagen.

En Drøm, hvor Sjelen iled
i Fabeldyrets Fjed,
og saa, hvor dets Afkom hviled,
og gruede ei derved.

Men Vandreren kan ei tvinge
sin lønlige Angst og Gruen;
der daler en iskold Vinge
over hans tause Skuen.

2.

Nu aabnes de smalle Døre,
og Hallen er sval og trang.
Der er ingen Lyd at høre,
ei Psalmer, ei Orgelklang.

Den rødmende Morgen brænder
paa Vindvet, blandt Kirkens Buer,
og alle de graa Legender
vaagne i Farveluer.

Der knæler Klerk og Ridder
i Glarets brogede Glød;
Maria i Skyen sidder,
med Barnet paa sit Skjød.

Fra hvert et Billed spiller
et Gjenskin af Farveglandsen
paa Hvælvingens hoie Piller,
paa Orgelet og Monstrantsen.

Det tyder, at Kraften svinder
ei sporløs og overbrat;
det ligner de fjerne Minder,
der dæmre i Tidens Nat.

3.

Der vandrer en Helt af Garden
i Kirken med strenge Miner;
han vogter med Hellebarden
det hellige Chors Gradiner.

Men Krigeren har ei længer
sin Pragt fra den kjække Færd;
paa Schweitzer-Livreet hænger
det minderige Sværd.

Han kjender de gamle Rester
af Brynjer og Bispestave,
hvor Kæmper og fromme Præster
slumre i deres Grave.

Han viser Dig hist i Krogen
et smuldrende Sakristi;
der hviler i Marmor-Brogen
Robert af Normandie.

Af Krønikens dunkle Skrifter
den gamle Gardist fortæller
om Sankt Ludoviks Bedrifter,
om Rolf og hans Vaabenfæller.

Og mellem de fjerne Minder
han maler sin egen Dyst,
hvor Moren fra Akres Tinder
drev Pilen i hans Bryst.

Og mangel Erindring svømmer
til Et med Legendens Scene;
han gaar som en stille Drømmer
blandt Hvælvingens Mindestene.

VI. Place Vendôme.

Aftnen synker over Byen,
slører Boulevardens Linde;
Solens sidste Glimt fra Skyen
zittrer paa Paladsets Tinde.
Trikolorens bolde Flag
svøber sig i stille Slummer;
gjennem Luften, tung og lummer,
drøne fjerne Tordenslag.

Alvorsfuld Kolonnen kneiser
mod den dunkle Aftenhimmel.
Skyen nær, den stærke Keiser
skuer over Byens Vrimmel.
Byen er hans faste Leir;
Dagens hede Kamp er over,
Slaget vundet, — Ingen vover
røve ham den stolte Seir.

Mod hans Bryst med Hadets Vildhed
flammed tusinde Kanoner;
men han slog med evig Stilhed
deres høie Tordentoner.
Og hans Helteskarer trak
Malmen hid til Leirens Gade,
reiste ham det djerne Stade
for hans høie Bivuak.

Trindt omkring Kolonnen slynger
stølt og steil sig Heltebanen,
hvor de tætte Krigerklynger
stræbe opad mod Altanen.
I den stjerneklare Nat
der han lytter til Parolen.
Al hans Pragt er Overkjolen
og den lille, kjække Hat.

Se, i disse Fantasier
blander sig et livfuldt Billed:
tyve Garde-Kompagnier
er paa Boulevarden stilled.
— „Fremad!“ — Marschen trækker hid;
Sværde blinke, Trommer larme,
Fanen i de stærke Arme
bølger folderig og sid.

Nu gaar Garden over Pladsen.
O, hvor er dens Rækker ranke,
og hvor kraftigt mod Kyradsen
maa det tapre Hjerte banke!
Barskere gaar Trommens Larm,
tolker, hvad Gardisten skuer;
Blikket under Hjelmen luer,
Værget skjelver i hans Arm.

VII. Kirken St. Germain-l'Auxerrois.

Just vis-à-vis for Louvres Kolonnade
 med ydmyg Kummer staar det gamle Hus;
 fast overalt har Kirken taget Skade,
 dens Gavl og Taarne ligge halvt i Grus;
 dens Helgner staa i Marter ved dens Porte:
 hist mangler Foden, her er Haanden borte.

Du staar ved Louvre, læner Dig mod Gitret,
 og ser paa Kirken med en Drømmers Blik.
 Er det fordi at Sekler har forvitret
 den Mur, der grundedes af Chilperik?
 Er det fordi Normannen var paafærde,
 og skjænded den med Luer og med Sværde?

Du har maaske i Helligdommen dvælet
 en selsom Time, da din Tro var stærk,
 og Kirkens Børn har ved din Side knælet,
 mens Hymnen bruste fra dens Orgelverk?
 Du har maaske beundret Prækestolen,
 en af de herligst skaarne under Solen?

Ak, her har Tiden dannet ny Ruiner,
og gjennemfuret Kirken med en Skrift,
der dølger Krønikens devote Miner
og Vikingens barbariske Bedrift;
her klang en Storm af friske Melodier,
der overdøver alle Litanier.

Da Juli-Kampen raste gennem Staden,
og Røgen slørede det hvide Flag,
klang imod Louvre djervest Kanonaden;
her under Kirken stod det værste Slag.
Til Høitid kimede de gamle Klokker;
en Blod-Daab sank paa Menighedens Lokker.

Da gik fra Louvres Vinduer og Luger
den skarpe Hagl-Orkan af Jern og Bly;
og Kirkens Kvader brast af sine Fuger,
og Muren dirrede i Kampens Gny.
Og atter dirred den i Jubelbraget,
da Slottets Værn var splittet ad og taget.

Og derfor stirrer Du paa Stenens Revne,
og maner stille for den indre Sands
de unge Helte i det store Stevne,
og Trikolorens gjenoprundne Glands.
Du ser en Sæd, der spirer efter Torden,
en vaarlig Luft, der smiler over Jorden.

Ak, mangt et Blik, der faldt paa Kirkemuren,
har taget Varsler for den nye Jord.
hvis Friheds-Ager dølger under Furen
den sidste Kirkes sammensunkne Chor.
Det er en Drøm; dens Febergys skal virke,
at Slægten vaager mellem Slot og Kirke.

VIII. Champs Élysées.

Mens Linden dufter, Nattergalen kvæder,
jeg føler Sangens Evne i mit Bryst
og denne Fylde af dødalisk Lyst,
der er elysisk over alle Glæder.

Jeg iler over Torve, gjennem Stræder,
til min Mansard, hvor Alt er lunt og tyst;
der skal min Psyche vinde Liv og Røst
og Vingepragt og æther-lette Klæder.

Men ak, — paa Veien, i den travle Gade,
der tygge, vrøvle, skraale tusind Munde,
og Omnibus og Vare-Karrer knage.

Champs Élysées — en deilig Promenade.
Det er det Hele, — Drømmen gik tilgrunde;
jeg har en maadelig Sonnet tilbage.

IX. Obeliskens fra Luxor.

Den stod i Ørknen. I Vidunder-Landet,
blandt Templers Gjenfærd, har den hævet sig,
hvor Samums Aande gløder over Sandet,
hvor Livets Gud, Osiris, ligger Lig.
De dunkle Skrifter paa dens haarde Flader
er præged af en Stamme, der forgik,
mens strenge Sfinxer laa i lange Rader
og læste dem med gruelige Blik.
Mod denne Ligsten klang kun Stormens Hvin,
og dybt fra Nilen Klynk af Krokodiller,
og Skriget af den vilde Beduin,
men ingen Sangfugls trøsterige Triller.
Dog engang brused Tumlen om dens Fod;
den saa Sesostris' glimmerfulde Dage,
den saa de fjerne Folkeslægter drage
med bundne Hænder langs den mørke Flod:
Der gik med sænket Blik, i Harm og Vaande,
den stolte Jøde, rammet af sin Gud,

den plumpe Neger, og den høie, blonde
Hyperboræ med tatoveret Hud,
og Baktrianen, den forvovne Rytter,
og Surasaten i sin Skjønheds Glands,
med Panderskjorte og med Fjæderkrands,
og Roxolanen, og den kjække Skyther.
Det vilde Sistrum klang i Templets Gange,
Isis og Apis stod i Fakkelskin;
og med den bundne, blomstersmykte Fange
skred stumme Præster over Altrets Trin.
Der stod Sesostris, huggen i Granit,
med Ammons-Hornet om sin brede Pande,
en vældig Guddom, fra hvis faste Skridt
gik Angst og Bæven over mørke Lande.

Men efter lange Seklers dybe Drøm
en ny Sesostris stod ved Nilens Strøm;
han drog i Ørknen som et Tordenveir,
og Mulmet veg for Skinnet af hans Leir,
og intet Jetteverk stod længer fast,
naar det var truffet af hans Øiekast.
Se, Ligsten-Oldet er for stedse endt
trindt hvor hans Blik har sine Straaler sendt;
den nye Tid er ved hans Tryllemagt
til Livet knyttet med en evig Pagt.
Den kan ei glemmes under Sten og Kalk;
nu Slægtens Daad er Slægtens Katafalk.

Europas Slægt har stirret, sløv og blind,
i et ægyptisk Dødningmørke ind,
og muret Helligdom og Skolehus
af sunkne Graves og Kolonnens Grus.
Ak, mange Ætlæg maatte først forgaa,
før Slægten atter vaagnede og saa.
Hvor Vestens Folk har sat sit Friheds-Træ,
staar Obeliskens nu, en stolt Trofæ;
den maatte flytte, som en tung Tribut,
fra Ligene, hvis Herredom er brudt.

Nu bruser atter om dens Kæmpefod
al Verdens Folkeslag i broget Vrimmel;
men Blikket maaler den med freidigt Mod,
og ser den pege mod en vaarlig Himmel.
Paris! Fra Trælleverdnens gyldne Tid
har Du et Vidne til din gode Strid.
Lad Frihed seire over Mulmets Rester!
Vis dine Fanger! — det er glade Gjester.
Den lette Skare iler frit og trygt,
af Vaaren favnet og med Krandsse smykt,
med Dig til Livets og til Lysets Fester.

X. Jardin des plantes.

1.

Giraffen, den største Stutzer,
man hidtil har iagttaget,
saa ned paa Traner og Strudser
som Dilettanter i Faget.

Dens Holdning var strunk og vindig;
dens Tanker var hen i Taaget.
Man siger, den er letsindig,
og gider ei lære Noget.

Den smidige, glatte Pariser
har kortet den mangel Time,
og givet den mange Beviser
paa Kjerlighed og Estime.

Men Herrernes Lune skifter,
og deres Besøg blev rare;
til Bjørnenes raa Bedrifter
man vilde sin Hyldest spare.

Da kunde Giraffen ane,
at nu var den snart af Mode,
men bar dog af gammel Vane
mod Skyen sit lille Ho'de.

Den stred med de lange Dage;
den hørte Platanen suse;
den stirred paa lave Tage
af Stalde og Høsehuse.

Da skulde det netop hende,
et Gjerde blev repareret;
der bag laa Giraffens Frende
Kamelen, og havde dineret.

Den eied en Ørk i Haven,
som hjemme i Palmelandet;
den laa saa bekvemt paa Maven
og tyggede Drøv i Sandet.

Giraffen kunde betragte
Kamelens Husholdning nøie;
da skjalv den, og sukkede sagte,
og lagde sig ned med Møie.

„Du elskede, varme Steppe,
der fødte vor stolte Race, —
jeg sprang paa dit bløde Teppe,
jeg hvilte paa din Oase!

„I Palmernes høie Toppe
stod Spirer, friske og unge, —
jeg var med mit Blik deroppe,
og napped dem med min Tunge.“

Giraffen blev syg af Længsel;
dens Liv var jo tomt og øde. —
Da blev der igjen en Trængsel:
„Mon Dieu, — om Giraffen døde!“

2.

Blandt alle Træer i den rige Have
jeg har til Yndling Pomerantsen kaaret; ⁵
mens Livet vexler, ældes gennem Aaret,
den bringer trøstende Dig Vaarens Gave.

Naar Høstens Aande suser i dens Grene,
og Frugtens Fylde dem mod Jorden tynger,
udspringe atter blandt de gyldne Klynger
de hvide Blomster, duftende og rene.

Jeg hørte grant den smilende Dryade
i Løvet's Hvislen sagtelig forkynde:
„Mit Væsens Guddom er en vaarlig Ynde;
den maa florere mellem visne Blade.“ —

Med dette Billed hilser jeg min Sommer;
jeg vil bevare Vaaren i mit Hjerte,
at den kan dufte gjennem Tidens Smerte,
og smykke Frugterne, naar Høsten kommer.

XI. Republikanerne.

Ved Barrière de la Santé
ligger en ydmyg liden Kafé.
En gammeldags Stue er al dens Plads;
der er ei Forgyldning, der bruges ei Gas.
Den har en Søgning, der sjelden brister,
af Etudianter og smaa Artister;
og kommer ei disse, da eier den dog
en stillere Gjest i sin dunkle Krog.
Der vandrer omkring i den straalende Stad
en skibbruden Flok, der aldrig er glad.
Der møder dem Ingen med Smil eller Nik;
de færdes i Sværmen med slukkede Blik.
Pauvres honteux! De søge et Hjem;
en ringe Kafé er det bedste for dem.
Nu er det Midnat; der sidder en Gjest
endnu ved sit Bord med en Sukkervands-Rest.
Hans Ansigt er falmet, hans Dragt er grov,
hans Linned er rent, og hans Hænder er smukke.

Han støtter sit Hoved, som om han sov.
Der er saa tyst; man kan høre ham sukke.

Dog, mens han sidder i dette Ly,
aabner man Døren med Bulder og Gny.
Det er en Skare af Ungersvende
med stærke Moustacher, med Øine, der brænde.
De fløite og nynne en smuk Melodi,
en Sang af Den Stumme fra Portici.
Nourrit har iaften fra Scenen vakt
de fyrige Toners koglende Magt.
De rulle den jublende Flok gennem Blodet;
nu har den igjen Republikken i Ho'det.

De sætte sig matte; men atter fra Stolen
springer der En og bestiger et Bord.
Han siger med rungende, vingede Ord:
„Forsamling, giv Agt, jeg vil tale om Polen!“

Det var en Tale som flammende Krudt;
o, der blev stormet og spiddet og skudt!
De Franskes Konge og Raad og Kammer
gik op med Kreml i de samme Flammer.
Men frem af de kolde russiske Grave
steg atter en Hær af Napoleons Brave;
de kæmpede med, de rystede Jorden,
med Faner som Storm, med Ørne som Torden.
Paa Varschaus Mure stod atter Fama

og læste for Verden et fransk Proklama,
at nu var Historiens sidste Knude
løsnet for evigt, og Stykket ude.
Den frie Mand og den frie Kvinde
blev proklameret i alle Vinde.
Europas Kongres forsamled sig bedst
i Polens Skjød, mellem Øst og Vest;
i Varschau reistes Kongressens Salon,
og dertil en Støtte for Saint Simon.

Da jublede Flokken, og atter det lød:
„Champagne, Garçon, paa Tyrannernes Død!“
Men just da de løste den skummende Drik,
saa de en Fremmed med studsende Blik;
thi Proppen fløi mod den selsomme Mand,
der sad i en Krog med sit Sukkervand.
„Drik,“ raabte de Alle, „Champagnen er god,
vort Bæger er helligt; drik, har Du Mod!“

„Jeg drikker ei Vin, om stærk eller mild;
dens Sødme er vammel, jeg hader dens Ild.
Jeg sidder med Gru paa mit Livs Ruin.
Mit Bæger er tømt; jeg drikker ei Vin.“

Da blev der et Gny; de kaldte ham Træl,
de raabte paa Skjændsel, paa Hevn og Duel. —
Han viste sit Bryst, — hvor det var skrammet,
af streifende Kugler, af Klinger rammet!

— „I Daarer! Det er Ostrolenkas Mærke.
Har I vel fattet, hvor det kan værke?
Der er ingen Lise for denne Kval;
den kan ikke blunde for Sladder og Pral.
Der er ingen Gjæk saa vindig og svag,
han sminker sig jo med mit dybeste Nag;
min hedeste Bøn, mit eneste Gode,
er kommen paa lallende Tunger i Mode.
Tilside, Dreng, giver mig Rum!
Himlen har Stjerner, — Natten er stum.“

De saa paa hverandre. Han vandred sin Vei.
De havde Champagne, men rørte den ei.

XII. Fontainebleau.

Høie, vaarlig-grønne Skove,
klare Sø med Marmorbred,
hvor den milde, bløde Vove
gynger mellem Blomsterbed!
Gamle Slot, hvor Slægter sove
blidt og trygt med friske Miner,
bag baldyrede Gardiner,
i en fager Ensomhed!

I har skjenket mig en rolig,
glandsfuld Sommer-Aftenstund;
og hvor hjemlig var min Bolig
under Parkens Fyrrelund!
Aftnen bragte mig fortrolig
min Erindrings bedste Smykke;
Billedet af al min Lykke
malte den paa Rosengrund.

Fra det øde Slots Alkover
 svæved Skygger mig forbi,
 og de gled med Æmhed over
 i mit Hjertes Drømmeri.
 Alfer lig, paa Luftens Vover
 svævede de lette Skygger
 did, hvor Nattergalen bygger,
 hen ad Skovens dunkle Sti.

Se, — hvor blege Minder smile,
 og hvor Nuet glemmer sig,
 bliver Sommer-Aftnens Hvile
 tankefuld og drømmerig.
 Da kan Fantasus henile
 til det dunkle Billedkammer.
 løse fra de tunge Rammer
 Scener, der fortrylle Dig:

Ridderen til Kamp skal ride
 med Turennes stolte Hær,
 og til Afsked skal den blide
 Elskov vie Heltens Sværd.
 Fræknen vandrer ved hans Side,
 og den strenge Moder følger:
 Heltens Page halvt sig dølger
 bag de rankedækte Træ'r.

Ridderen sit Væрге drager,
sværger Troskab hievarm;
og den høie Frue tager
Sløifen af sin Datters Barm.
Bruden er saa rank og fager;
men hun staar med blege Kinder,
mens Matronen Smykket binder
til den pandserklædte Arm.

Nu forandrer sig vor Scene:
Helten naaet har sin Løn.
Nu gaar Moderen alene
med den bolde, kaarne Søn;
men bag Kæmpebøgens Grene
Pagens unge Kinder gløde; —
Frøknen iler ham imøde,
og nu er hun dobbelt skjøn.

Mod hans Bryst i Bølger milde
falder hendes Lokkers Strøm;
Nattergalens første Trille
hilser dem saa klar og øm.
Aftnens Glimt paa Søen spille,
hvor den stolte Svane dukker,
mens Nymfæens Kalk sig lukker
til en deilig Sommerdrøm.

Lad de fagre Syner svinde!
Natten kommer, blid og lun.
Hist fra Slots-Alleens Linde
klinger Gardens Sølvbasun.
Over Kilderne, der rinde
sagte fra Najadens Urne,
gaar den smeltende Nokturne
til mit stille Skovpaulun.

XIII. Fra Rhinen.

Paa Dækket var Fryd og Gammen;
vi drak vore Damers Skaal,
vi sade og sladred sammen
i brogede Tungemaal.

Vi rullede nedad Rhinen,
— en magelig, yndig Vei —;
da standsed vi Dampmaskinen,
og lytted til Lorelei.

Vi saa paa den mørke Klippe,
og husked, hvad Sagnet siger,
at Lorelei er et Knippe
af syv forstenede Piger.

Vi hørte en bævende Trille,
og kunde vor Lykke prise;
thi Bølgerne bleve stille,
og Lorelei sang sin Vise.

Ved Midnat hørte jeg atter
i Drømme den sære Klang;
der var baade Hulken og Latter
i Loreleis vilde Sang:

„Hvi standse I? — Vil I Noget?
Hvad er det, I stirre paa? —
I tro nok, vi staa i Taaget,
fordi vi er gamle og graa.

Naar Klokken i Wesel ringer,
da klinger det i vort Bryst;
og Bølgen os daglig bringer
et Bud fra den grønne Kyst.

Vi vide, at Ingen freder
om Borgens vaklende Mur;
vi vide, at Ravnene reder
sin Seng i vort Jomfrubur.

Paa Borgens luftige Tinder
vi sade i gamle Dage;
og aldrig har skjønnere Kvinder
lyttet til Elskovs Klage.

Der kunde dog Ingen bøie
vort Hjerte til Æmheds Lyst;
vi kvægede kun vort Øie
ved Beilernes grumme Dyst.

Vi lode dem hugge og stikke;
de seired med liden Frugt.
Med Haan og med kolde Blikke
vi drev dem igjen paa Flugt.

Men Fyrsten af Finisterræ
kom atter med Brødre sex;
han trak paa en gylden Kjærre
sin Moder, der var en Hex.

Hun blandede Tryllevinen;
da fik vi Brødrene kjær.
De førte os ud paa Rhinen,
og lode os sidde her.

Et gudeligt Middel findes
mod Trolddommens strenge Magt;
ak, vil der da Ingen mindes,
hvad Bispen af Kølln har sagt?

Vil Ingen vor Fred bevirke,
og fremme sit eget Vel;
vil Ingen bygge en Kirke
af Stene fra dette Fjeld?

Vi synge forgjæves; vi høre
kun Latter og Leg og Fryd.
Der dirrer ei i vort Øre
en eneste ærbar Lyd.

I unge Kvinder! I pine
os bitrere nu end før.
med dristig, letfærdig Mine.
med lokkende Flagreslør.

For Eder er Kirken en Fabel,
med Helgner og hellige Kar;
I ere Prindsesser af Babel,
og Koner til Potifar.

Vi skræmme Jer dog paa det Sidste;
vi styrte med Bulder og Drøn.
De skjæreste Møer briste
af Blusel over sit Kjøen."

XIV. En Aften ved Alsteren.

Ved de lyse Pavillon'er
samles der et broget Lag.
Derfra hører jeg Gongon'er
lyde mellem Harpeslag.
Men paa dette dunkle Stade,
ved den blaa
klare Aa,
har den tomme Promenade
kun et Suk fra Lindens Blade.

Og jeg vil ei Foden flytte
fra mit hemmelige Ly.
Det er godt at kunne lytte
til en dæmpet Jubels Gny.
Mens det bruser fjernt og svinder,
har det huldt,
vemodsfuldt,
født en Drøm, hvori Du finder
dine søde, glemte Minder.

Ak, hvor Glæden stærkest klinger,
trænger Vemods-Sukket frem;
det er dette Nyn, Du bringer
fra din Jubel til dit Hjem.
Naar Du lytter ensom, stille,
til en varm
Glædes Larm,
hører Du i hver dens Trille
sagte Klage-toner spille.

I den skjønnne Aften svæver
Klangen blidt i Egnen hen;
Vindens Vinge svagt sig hæver,
vifter, og er gjemt igjen.
Hist de nære, lave Strande,
i et let
Taage-Net,
vil sig nu med Himlen blande,
graane hen som fjerne Lande.

Her, hvor Dagens Skranker vige,
vakle mellem Fjern og Nær,
finder jeg min Længsels Rige
i det blide Aftenskjær;
og lig Lundene, der daane
i en sød
Skumrings Skjød,
vil min Sjel et Leie laane,
hvor de sidste Høie graane.

Did er Farten skjøn og banet:
Aaen hviler lun og tyst;
som en Fryd, der kun er anet,
zitrer Lyset paa dens Bryst.
I dens Bugter fagre, ømme
Rosenbed
skue ned;
i dens Skjød vil Egnen tømme
alle sine dybe Drømme.

Og den sender, mens jeg hviler,
en af sine Svaner hid.
Fuglen svømmer, og den spiler
Vingen skinnende og hvid;
her, hvor Taarepilen sover,
naar den træt
til min Plet;
og den hvisker: „Vil du over?
følg mig paa de lune Vover!“

Minder og Haab

den 4de November.

(1836).

Himlen fornemmer, mens Uveiret truer,
 Slægternes Raab,
 sender dem Engle i Storme og Luer,
 kalder til Daab;
 gjendøber Hjerner, der bruse og larme,
 mærker med Korset de bankende Barme,
 favner dem atter med kjerlige Arme,
 signer det gjenfodte Haab.

Dvergen og Jøtunen bøier sig over
 Vielsens Hegn,
 strør i de lysende, lutrende Vover
 koglende Regn, —
 iler med Gny til de arvede Fjelde,
 hamrer et Værn for sin truede Vælde,
 nedslonger Uren, hvor Klipperne helde,
 over den drømmende Egn.

Men i den viede, signede Pande
hersker en Gud;
over de bugtede Dale og Strande
flyver hans Bud,
flyver, hvor Løke sin Vingeham matter,
kalder til Strid under Dvergenes Latter,
fegter og segner og hæver sig atter,
fegter det endelig ud. —

Derfor skal Nuet forglemme sin Skade,
Kæmpen sit Saar;
Slægterne falde, som visnede Blade, —
Stammen bestaar,
kan ei de gjærende Saft-Aarer standse,
strækker sin Gren til en stærkere Landse,
hilser med friskere, seirende Krandsse
atter den jublende Vaar.

Norge! Du stiger af Ragnaroks Dampe.
Folket er døbt;
og med de truende, nagende Kampe
Haabet er kjøbt.
Kommende Slægter skal skue dit Billed,
frit paa sin mægtige Marmorfod stillet,
kjækkere formet og aandig formildet,
sikkert og skinnende støbt.

Svithjød! Din Grande, der saa dine Carlers
straalende Færd,
har kun de høilagte Kongers og Jarlers
smuldrende Sværd.

Men over Høien, hvor Birkene vifter,
svulmer hans Kræfter mod unge Bedrifter,
evige Kræfter i Tidernes Skifter,
Stemplet paa Forbundets Værd.

Og han tør træde i Ro ved din Side,
gjorde sin Lænd,
medens de splittede Mulmskyer glide
over hans Mænd.

Pagten skal stande i Tryghed bag Kjølen,
fæstes som Kraften, der voxer hos Dølen,
rolig og stille, med Sten-Egens Nølen,
tæt i sin Kjerne som den.

O, hvis din Strand til en Fostbroder-Prøve
kaares af Skull,
springer den hvilende, vældige Løve
atter fra Muld,
løfter sit Væрге, det hvasse, det blanke. —
Øiet er lyst af en brændende Tanke.
Bringen er bred, og den flagrende Manke
skinner som flammende Guld.

En Tribut til Kunstforeningen.

(1836).

Vi trænge her — hvad ofte jo er sagt —
 i Stoffet for vor jordiske Fortæring
 til nogle Krummer af ambrosisk Næring,
 som Mange tale om, og Faa har smagt.

Men Zeus's Ørn hidbringer os dem ei,
 det er ei nok, at snappe dem med Gafler,
 hver Gang de falde fra de høie Tafler;
 ak, de maa komme paa en anden Vei, —
 komme som Frugter af en indre Trang,
 som vil forskjønne Stoffet, der er givet,
 og stræbe opad mod en bedre Rang,
 til Glandsen af det Evige i Livet.

En Larves Stræben er det halve Liv;
 thi først naar Sandsen vendes mod det Indre,
 og Driften i det Ydre synes mindre,
 faar Dyret Vinger til sin Tidsfordriv.

Og Mennesker og Stater er kun Larver,
 før deres Selvbetragnings Time slaar,
 og Sjelen vugger sig i Lys og Farver
 som Markens Psyche i den klare Vaar.

Men husk, en Frister overalt sig sniger,
 og hemmer idelig det gode Verk.
 Han er en Skalk, og derfor dobbelt stærk;
 Du maa vel kjende ham, — hans Navn er Smiger.
 Som Mundskjenk kuæler han ved Tronens Trin,
 hvor Drotten sidder med de mørke Blik;
 han fylder Bægret med en sødlig Drik,
 og rækker Herskeren sin Slummervin.
 Og Folket reiser sig med Had og Harm,
 og raaber „Frihed!“ i de kvalme Gader,
 og stormer Borgens stærke Palissader,
 og vækker Herskeren med Blus og Larm.
 Nu vil det blotte disse gamle Løgne,
 nu vil det bryde Despotiets Nat;
 som Jetten Argus med de mange Øine
 vil Folket vaage over Lysets Skat.
 Men Smiger iler til den nye Trone;
 som Hermes kommer han med Fløitespil, —
 og Argus lytter til den søde Tone;
 og ved ei, naar hans Øine falde til.

O, negt det ei! Vort Norge har fornummet
 den hule Smigers væmmelige Pral;

for Spurvetriller og for Gjøges Gal
er Droskens Klage i vor Skov forstummet.
Det sære Tungemaal fra Hav og Ur,
fra mørke Graner og fra stride Sarper,
den dybe Tone i vort Lands Natur,
der gav sin Klang til Hedenoldets Harper,
er overdøvet af en fremmed Røst,
der lod Basunen om vor Storhed melde,
og tog et Ekko af de gamle Fjelde,
men ingen nordisk Vemod eller Lyst.

I Fjeldet bor vor Kunst og Poesi;
den drømmer der endnu i Landets Bringe,
der har den vist os Glimtet af sin Vinge
i Dalens Sagn, i Dalens Melodi.
Men for det unge, nylig vakte Folk
den trænger til en Leder, til en Tolk,
der i Naturens haardeste Forstening
har fattet denne himmelbaarne Gnist,
der klarer sig, og hæver sig tilsidst,
og giver Formerne en aandig Mening.

Se, Kunstneren har med sin egen Aand
udfriet Aanden af de haarde Stene,
og dannet Egnen med en kjerlig Haand
til dine hemmelige Længsles Scene:
Her Solen nys er gleden under Voven,
og Fuglen slumrer vel i Graneskoven,

og alle Blomster sig mod Jorden bøie;
og over Sletter, over Sø og Høie
den milde Skumring sine Vinger slaar.
Fra Taagens Slør, der svæver over Egnen,
fra Himlens smeltende, violblaa Blegnen.
det stille Afskeds-Suk til Hjertet gaar.
Sprogløs og dæmpet er Naturens Smerte,
og derfor søger den dit varme Hjerte.
Forskyd den ikke, — lad dens Sukke trænge
did, hvor dit Bryst har sine Harpestreng,
hvor Sorgens Aander i dit Indre bor!
Dit Haab, der slukkedes, skal atter ulme,
og denne Smerte i din Barm skal dulme.
og løse sig i Toner og i Ord.

Saaledes digter Dig vor gjæve *Dahl*
en sjelfuld Stemning i Naturens Skifter:
i Himlens Smil, i Uveirs-Skyens Rifter,
han maler kjækt din Glæde og din Kval.
Saaledes adler Dig den gyldne Kunst
de dunkle Timer af din travle Vandring.
og fanger Øieblikkets korte Gunst,
og redder den i Tidernes Forandring.

Et skjønt Moment, der glimrer og forsvinder.
opstaar forklaret under Kunstens Bliv;
og fra de dunkle, halvforglemte Minder
det træder freidigt i det friske Liv.

Det la'r en Straale i dit Indre strømme,
det leger i din Tankes Drømmeri;
og naar dit Hjertes Banken er forbi,
det spirer lige friskt i Slægters Drømme.

Jeg saa engang et underdeiligt Billed:
en Park med rige Træ'r og Blomsterbed,
og fjernt bag Stammerne en Flod, der gled
med Vover, hvorpaa Aftenrøden spilled.
Den lune Baggrund røbede mig blot
en taaget Skov og Glimtet af et Slot.

I denne Haves rummelige Gang
var der et Selskab under Løvet's Kroner:
en livfuld Ungdom, glade Born, der sprang,
bøiede Gubber, kneisende Matroner.

I Stykkets Forgrund stod et stille Par,
adskilt fra Vrmlen, bag de tætte Grene;
og Aftnens Lysning hvilte mild og klar
paa denne smukke, sværmeriske Scene.
Hun legede med Blomsten paa sit Bryst;
hun stod som om hun lytted til hans Røst,
og Blikket sænked sig saa let, saa ømt,
som om dets Ild kun dæmpet var paa Skrømt.
Hans Arm var udrakt, villig til et Favn,
hans Læbe aaben til et deiligt Navn,

hans Hoved mildt mod hendes Skulder bøiet;
Savn og Forventning brændte ham i Øiet.

Det var et Nu, som naar en Rosenknop,
af Vaarens Aande lunet og bedugget,
af Zefyrs milde Æthervinge vugget.
vil slaa sit varme Purpurbæger op,
og i sin Foraars-Ynde tryllebunden
kan dufte ufuldendt og aldrig svunden.

Det skønne Glimt, der slukker sig i Livet.
har Kunsten Uforkrænkelighed givet;
og derfor trylled Billedet min Sands
som Immortellen i en falmet Krands.
Kun Snittet her i en forældet Dragt
elegisk hviskede: „det er længst fuldbragt“. —
mens Aftnens Aander i den blide Luft,
og Blomst og Blade med en synlig Duft,
forkyndte Hjertet med en lønlig Tale
det ømme Sprog, som Penslen ei kan male.

O, spørg ei Rosen om dens Levnetsløb!
I næste Nu gaar Trylleriet bort,
og Sommerfuglen er der inden kort,
og danner Bladet til en Larves Svøb.
Tænk heller paa det hede Sværmeri,
der i et Nu har vundet Livets Smykke,
og ønsker sig i Lynet af sin Lykke

endnu et Held: at kunne dø deri, —
dø, før den bitre Skuffelse er vakt,
og Tiden kommer med sin lunkne Lindring,
og Vintren kommer med sin strenge Magt,
og med en blegnet, kummerlig Erindring.

Et saadant Ophør i det rette Nu,
hvor Livet rører sig i Lys, i Mørke,
i Nydelse, i Kummer eller Gru,
er Kunstens Sjæl og underbare Styrke.
Hver Livets Tilstand har et flygtigt Lyn,
hvori dens fulde Væsen strømmer ud;
og til at gribe dette Stjernesked
vil Kunsten øve Nerven i dit Syn.
Fordi den standser Tiden i dens Il,
og er dens Optrins sande Aabenbaring,
den lærer Dig en dybere Forklaring
af Øieblikkets Taarer og dets Smil.
Da er dets fine Blomst din Eiendom;
Du lever hel i fyldige Sekunder,
hvor Mængdens Øie blendes eller blunder, —
og Verden er Dig ingensinde tom.

Men dette kvægende, almene Gode
er her et dunkelt, halvforstaaet Savn,
skjønt man har lært at nævne det ved Navn,
og ved, at Tingen holder sig i Mode.
Man savner det som Samfundslivets Kit,

hvor Politiken sonderer og minerer,
og — hvad der hender overmaade tit —
man savner det, hvor Ingenting passerer.
Naar Dagens Kram med hver en Stump af Nyt,
og hvert et Fnug af Rygtets Bagateller
i hvad man vrænger og paa Skrømt fortæller,
er snappet, gransket, sammenbagt og nydt;
naar Tankens Bly, af Drengene og Geseller,
er i den sidste Kandestøbning gydt, —
da er det stille; Taffel-Uret pikker,
mens Herren smøger og hans Frue strikker.

Hvis engang Frugten af vor Kunstforening
formilder Ørknen i en saadan Pause,
og giver Tankerne en ny Forgrening,
hvor Døgnets Vind og Munde ere tause, —
da er en Udsigt i det Frie vundet,
da er der Dag for mangt et Indre rundet,
hvor nu Olympen hænger som i Dvale
i rige, mulmopfyldte Billedsale.

Byens Kirkegaard.

Løverdags-Aften. Veiret er skjont.
 Lundene vifte, tætte og svale;
 Aftenens Straaler funkle, og male
 Buske og Træ'r med et friskere Grønt.
 Dagen vil end med sin mildeste Evne
 lokke Dig ud til et kvægende Stevne,
 lutre dit Sind, før den synker i Dvale.

Her er det stille; her færdes og vanker
 Vemoden, fulgt af den tause Erindring.
 Ydmygt og tro, som Konvolvlernes Ranker,
 hænge ved Graven de brændende Tanker,
 hige kun her mod en Dugdraabes Lindring.
 Kapløb og Kæmpen paa Livslykkens Veie
 endses ei her blandt de skyggede Høie,
 her, hvor de stolteste Nakker sig bøie,
 her, hvor et Tab er det dyreste Eie.
 Har Du en Skat bag de traurige Linde,
 Ingen vil gribe og dele din Vinding;
 Ingen vil sno om sin higende Tinding
 Krandsen, der hænger paa Korset herinde.

Derfor staar Niddet og Hadet ved Gjerdet,
 sænker sit Vaaben og bruger det ikke, —
 her er et Eden; Cheruben med Sværdet
 kyser dem blot med de sorgfulde Blikke.

Kirkegaards-Fred! Dine grønne Pauluner
 aabner Du mildt for den fremmede Gjest.
 Ingen af Sorgens Guirlander og Runer
 kalder ham hid til Erindringens Fest.
 Ude, hvor Livsglæden synger sin Vise,
 voxer i Dalen hans Savn og hans Kummer;
 ude, hvor Livsbølgen svulmer og skummer,
 har han et skinnende Seil at forlise.
 Ene de Sørgendes hellige Fred
 søger han her paa de viede Stier, —
 hviler sin Tanke, hvor Døgnlarmen tier.
 vandrer i Æmhedens lydløse Fjed.

Hid til de fredede, høinede Grave
 bringes iaften et Offer af Sorgen:
 skinnende Smykker af Sommerens Flor.
 Blomsten skal slumre, til Søndagens Morgen
 vækker dens Duft i den ensomme Have.
 hæver dens Kalk over Kummerens Spor.
 Himlen har ladet paa Vaarskyer dale
 kvægende Tanker i Blomsternes Indre:
 derfor, naar Kalkene aabnes og tindre.
 hvisker fra Bladet en hemmelig Tale.

Blomsten er Tolk, hvor den rastløse Spørger
 søger fra Dybet et trøstende Svar;
 Blomsten slaar ud, mens han higer og sørger,
 viser sin Farveskrift stille og klar.
 Ude, hvor Livet har tusinde Munde,
 fattes ei Sproget i Blomsternes Rige;
 her, hvor de jublende Toner maa vige.
 her, hvor de travleste Tunger maa blunde,
 mærker Du først, hvad en Blomst har at sige.

Løverdags-Aften. Den larmfulde Uge
 er med sin Stræben og Tragten forbi;
 Mindet er gjenvakt, og Længselen aner.
 Sænkede Vinger, der samles og ruge
 over de gjærende jordiske Planer,
 hæve sig atter lette og fri.
 Nu er det Tid. Til det kjerlige Møde
 Aftenen har prydet den rolige Scene;
 under de skjermende, lovfulde Grene
 lyser dens Glands blandt de ventende Døde.

Vennerne komme med Sommerens Gaver.
 Smaabørn er med og vil sysle ved Graven;
 Børnene se kun i Kirkegaards-Haven
 Gravenes Rækker som deilige Haver.
 Her har de glemt deres kjereste Dukke.
 her tør de plante og vande i Sommer,
 her tør de gemme de skjønneste Blommer;

blot om en Nat er de dobbelt saa smukke.
Medens de lege ved Gravenes Muld,
høster Du Smil, hvor din Taare har trillet;
Mørket gaar over i Morgenens Billed, —
Dagen vil atter være Dig huld.

Hist er en Lund af Spiræ og Jasminer;
Graven er dobbelt i dette Kapel.
Hvide Levkøier og røde Lupiner
hilse Dig der i den skinnende Kveld.
Nærm Dig i Stilhed: en sørgeklædt Pige
sidder derinde med foldede Hænder.
Endnu, før Aftenens Lys-Engle vige,
har hun et Suk og et Budskab, og sender
endnu en Bøn til det himmelske Rige.
Forrige Sommer hun smykked sin Lund
blot under Leg, som en Alf i sin Rede;
nu er der atter en Gravhøi at frede,
nu har hun naaet Betragtningens Stund.
Skyer er lagt paa den rolige Pande,
lagt paa en Himmel, der hvælver sig over
Drømmenes Eden med luftklare Vover,
duftende Bredder og glimrende Lande.
Himlen kan aldrig igjen vorde lys;
Skyerne voxer ved Dage og Nætter,
voxer og true, som Drager og Jetter,
sænke sig dybt med et vinterligt Gys.
Havde Du blot, som den sørgende Lille,

endnu et Vaarglimt blandt Skyernes Vrimmel,
da sad Du ofte, forsonet og stille,
stirred, som hun, i den aftnede Himmel.
Kan Du, igjennem din Strid og din Daad,
redde det barnlige Skjær til det Sidste.
da har Du Regnbuen over din Graad.
da har Du Glorien over din Kiste.

Mellem de smykkede Stene og Høie
hæver sig ældede, halvglemte Minder.
ligger der Tuer, arme og lave.
Ingen gaar did med et speidende Øie:
Kransen er visnet, og Indskriften svinder.
Nelderne gro paa de navnløse Grave.
Mindet maa pleies med kjerlige Hænder:
har kun sit Liv, mens din Æmhed er rig.
Skjules dit Savn under Glemselens Flig. —
slukkes din Ild, der paa Alteret brænder.
staar det i Gravlunden selv som et Lig.
Ak, selv det fredede Minde har Graven
viet til Glemsel med kortvarig Frist:
bankende Hjerter, der bringe det Krands.
kunne den skridende Vinter ei standse.
visne som Løvet i Kirkegaards-Haven.
ligge der alle og slumre tilsidst.
Da er det faldende, gulnede Blad
ene det Smykke, Kolonnen skal eie;
da staar den ensom i Gravenes Rad,

arm som den ukjendte Pillegrims Leie.
Ukjendte Pilgrim har Intet at miste;
Blomster var aldrig paa Graven at skue.
Lærken har kun paa den fattige Tue
sunget de smukkeste Triller, den vidste.

Aftnen har alt med sin svalende Fred
dæmpet i Egnen de larmende Toner.
Skumringen slører alt Træernes Kroner;
snart glider Solen bag Granerne ned.
Her er en Høide, der hæver sig blidt
over de Jordedes Celler og Minder.
Landskabet aabner sig yndigt og vidt;
Fjeldene vige med duftige Tinder.
Her kan Du skue den dalende Stjerne,
hilses af Soløiets bristende Blik,
kvæges af Luftningens kjølede Drik,
hvile, og se i det drømmende Fjerne.
Aftenens Skjær, lig en blød Melodi,
glider fra Fjeldet og gynger paa Fjorden.
Duftskyer virke et Telt over Jorden;
Himlen og Jorden formæles deri.
Her kan Du lade dit Hjertenag blunde;
her gro Kjerminderne fagert og rigt.
Her, over Gravenes viftende Lunde,
vaktet mit lille, vemodige Digt.

Den første Kjerlighed.

Stundom ser man lyse Blik
bæve mellem le og græde,
under Gjenskin af en Glæde,
som i Blomstringen forgik.
Kampen er i Hjertet vakt.
Skal det gjenme Sorgens Skygge?
Tør de milde Alfer bygge
under Savnets tunge Magt?

Ofte sad min Ven Emil
rugende paa bitre Minder,
og jeg syntes, at hans Kinder
havde tabt det sidste Smil.
Engang, i en Vaarkvelds Fred,
sagde han: „Mens Solen daler,
skal Du høre mine Kvaler
fra min første Kjerlighed.

„Det var Sommer. Aftnens Skjær
gød sig paa vort Landskabs Grunde,
der laa smykkede med Lunde
af de nydeligste Træ'r.
Vestens rosenrøde Luft
spillede paa Søens Vove,
og de fjerne Graneskove
dæmred hen i blaalig Duft.

Dunkle Længsler, dybe Savn,
vaktet ved vor Aftenscene;
Birkens alfelette Grene
hvisket mig et elsket Navn.
Dette rosensprængte Blaa,
disse dybe, lange Skygger
minde Dig, hvor Haabet bygger.
om en Fryd, Du ei skal naa.

Paa den sommerfriske Mark
stod en bladrig Lindebue;
trindt omkring man kunde skue
en naturlig engelsk Park.
Under disse Lindes Ly
var vort Selskab smukt placeret;
Himlens Glands blev admireret,
Damerne holdt op at sy.

Og de Skjønnes hvide Dragt,
med det røde Shawl omvunden,
blinkede saa smukt i Lunden
mod den mørkegrønne Pragt.
Medens Aftnens dybe Fred
nedsank over Lundens Kroner,
lød vort Selskabs muntre Toner;
Fuglen vaagnede derved.

Og man greb den gamle Strid
om de fire Aarets Tider,
og jeg sagde: „Vaaren glider
her i Norden lidet blid;
først vil Knoppen aabne sig,
saa vil Sneen grumt den lukke,
og vil Du Violer plukke,
ser Du mange spæde Lig.

Somren skiller Folket ad;
Solen skinner hedt paa Gaden,
Amor smutter bort fra Staden,
mer vemodig stemt end glad.
Klagende i Busken slaar
Droslen med den bløde Stemme;
intet klangfuldt Bryst kan glemme
Tabet i den kolde Vaar.

Falmet Blad og moden Frugt,
 disse tvende høre sammen.
 Løvets farverige Brammen
 klæder dog et Landskab smukt.
 Og til Livets Afskeds-Suk,
 i Naturens lange Daanen,
 smiler dobbelt sølvklar Maanen,
 rødmer Himlen dobbelt smuk.

Vintren er Naturens Død;
 men vi er en Trækfugl-Skare,
 ile til den kjerteklare
 Trylleverdens rige Skjød.
 For hvert Savn, Du nylig led,
 skal Du her et Gjensyn nyde;
 Fløiter og Basuner lyde
 ved den nye Herlighed.“

„Vintren er den bedste Tid“,
 sagde her vor ranke Skjønne,
 mens hun hvilte i det Grønne,
 rosenrød og liljehvid, —
 „og vi har alt faaet hjem
 Strausses ny Kompositioner.
 O, der skal I høre Toner, —
 tænk, at dandse efter dem!“

Denne Dame havde jeg
kaaret til mit Hjertes Dronning.
Hendes Røst var sød som Honning,
hendes Blik var Glem-mig-ei.
Engang, i en vaarlig Stund,
gav hun mig en Blomst og sagde,
at hun haabede, jeg lagde
Skatten paa min Kistebund.

I mit Bryst fra denne Dag
maatte jeg et Billed dølge,
med dets underlige Følge:
Haab og Grubleri og Nag.
O, det er, som naar vi se
Solglimt paa en Blomstervrimmel,
sendte fra en skyfuld Himmel, —
er det Glæde eller Ve?

Hemmelige Varsels-Ord,
hviskede i Haabets Øre,
naar dets Vinger Dig vil føre
did, hvor dine Roser gror; —
Tvivl, der drillende og kjæk,
naar din Længsels fagre Billed
kjerligt er i Dagen stillet,
maler Parodiens Træk!

Hvo kan skildre denne Dyst
i et Hjertes varme Tragten,
før det hviler under Magten
af en salig, udelt Lyst, —
eller før Du skuer ned
paa din Kamp, dit Hjertes Minde,
mens din Aftens Timer svinde
i en dunkel, haabløs Fred?

Hjertets Liv er Poesi;
denne første raske Luen,
denne længselsfulde Skuen
er kun anet Harmoni.
Kan Du bære Tankens Kval,
tør Du kæmpe, tør Du vaage.
skal maaske den sidste Taage
svinde fra dit Ideal.

Her, i dette grønne Ly,
under Kredsens Spøg og Latter,
kom den gamle Grublen atter,
sad jeg drømmende paany.
Spørgende, min Dames Blik
ved mit stille Alvor hvilte;
og hun nynnede og smilte,
sendte mig et flygtigt Nik.

Aftenrødens Purpurflig
var alt længst fra Himlen svunden,
og med sagte Greb i Lunden
Nattevinden nærmed sig;
med en Vinge som af Dun
strøg den os saa mildt om Kinden,
og man fandt da strax: at Vinden
var saa overmaade luv.

Og hvor lys var denne Nat!
Her var ingen Uveirsnykker.
Duggen kun de klare Smykker
spredte over Eng og Krat.
Og vi kunde endnu ei
skilles fra vort smukke Sæde,
hvor den blide Sommerglæde
gav os mangan Glem-mig-ei.

Savnet er i stadig Pagt
med vor Lyst, vor travle Higen,
til den kjøles under Fligen
af den sidste hvide Dragt.
Glæden leger som et Barn,
som en Amor den sig svinger;
og vi vil, skjønt den har Vinger,
tvinge den i vore Garn!

Glæden kommer som en Drøm,
dækker gjøglende vor Kummer,
skaber Tummel af en Slummer,
vild og brændende og øm, —
og vi vil med rastløs Hu,
naar dens Spil er aabenbaret,
se den bunden og forklaret
i det virkelige Nu!

Glæden er en Knop, hvis Ild
klingende sit Dække bryder,
og mens Kronens Pragt Du nyder,
lukker den sig atter til.
Lad den hvile! Den er død.
Vil Du atter vække Tonen,
falde Bladene af Kronen,
blege, visne, i dit Skjød.

Under Lindens mørke Tag
sad vi næsten ganske stille,
og det var, som om vi vilde
vente paa et Trylleslag.
„Kun Champagne mangler her“,
sagde vore Spøgefugle, —
„Proppen skulde, som en Kugle,
ramme disse triste Træ'r“.

Og man talte om, hvor smukt
Lamper her i dette Dunkle,
blaa og røde, vilde funkle
som en prægtig, selsom Frugt —
Men mit længselsfulde Sind
ganske andre Tanker vakte:
Kunde Du, som Løvet, sagte
kysse hendes fine Kind!

Vilde hun til Afsked blot
give Dig et Tegn, en Gaade,
som Du drømmende kan raade
i din Længsels Trylleslot!
Se, Guitaren hænger hist;
ved dens ømme, bløde Streng
kan det smukke Varsel trænge
til din Barm med kjerlig List.

Og jeg rakte hende den,
og jeg sagde: „Giv den Stemme!
I vort Hjertes dybe Gjemme
vil den klinge tit igjen.“
Og hun prøved Strengens Klang,
og vor lille trætte Klynge
raabte: „Herligt, — hun vil synge!“
Og hun spillede og sang:

„Anna gaar bag Krat og Tjørn
ved den gamle Borgs Ruiner;
se, da kommer der en Bjørn, —
den har ingen grumme Miner.

Opreist som en Pudelhund
standser den, med fromme Blikke,
og den siger: „Hør mig kun,
skjønne Dame, ængst Dig ikke!“

Se, jeg lægger om din Hals
denne Kjæde i min Smerte;
al min Rigdom er tilfals
for dit lille, søde Hjerte.

Og om Du vil være min,
er den sære Trolddom svunden,
og i Fløil og Hermelin
ser Du mig igjen i Lunden.

Nu er Anna glad og rig,
hersker som en mægtig Frue;
hver en Ridder bøier sig
for den stolte Rosenlue.“

Vintren kom med Larm og Stads,
 og med travle Morskabs-Planer:
 Fart paa Kjelker og i Kaner,
 Bal og Skuespil og Fjas. —
 „Under Vintrens Frost og Slud
 kan man først Talentet bruge;
 o, da gjelder det at ruge
 kloge Tankefugle ud.“

Dette er ei mine Ord;
 det var just min Dames Tale
 engang i vort Bal-Lokale
 ved det lange Spisebord.
 Ja, hun havde tusind smaa
 Paafund i sit smukke Ho'de;
 hun fik strax en Leg paafode,
 naar vor Glæde gik istaa.

Mangen Gang jeg syntes dog,
 naar man raabte: „Hun kan hexe!“,
 at hun remsed som en Lexe
 Gaader, Vers og Tankesprog:
 Fugle uden Flugt-Natur
 var dog disse kloge Loier;
 det var idel Papagøier,
 der sad brammende i Bur.

O, med hvilken Hjertens Kval
har jeg dvælet ved og prøvet
denne Magt, min Dame øved
i en broget Selskabssal.

Alle priste hendes Smag,
hendes Vid og meget Andet;
men min Glæde var dog blandet
med en Tivlers bitre Nag.

Hvad en Hovedstad har lagt
bort som en kasseret Vare,
ser man Smaastadsfolk bevare
til Forlystelse og Pragt.

Hvad en Kreds, der er naiv,
kalder friske Fantasier,
er i fine Koterier
en fortærsket Tidsfordriv.

Til Adspredelse, til Gavn,
til Forstandens bedre Næring,
fik min Dame sin Belæring
nogle Aar i Kjøbenhavn.

Og hun havde brugt sin Tid;
om hun nu var mere yndig
end talentfuld, fin og kyndig,
derom var der megen Strid.

Ak, det er et slemt Bedrag,
naar det lette Skum, der spiller
paa Kulturens dybe Kilder,
tages som en Hovedsag;
og det er en mægtig Feil
paa den glatte Prunkebane,
naar man ei formaar at ane
Dybet under Fladens Speil.

Hvad min Dame havde lært,
kunde hun til Punkt og Prikke.
Men jeg tænkte: Kan Du ikke
Noget, der er mere svært?
Kan Du ei, mens Dagens Vind
suser om din laante Have,
bringe os en duffuld Gave
af dit eget stille Sind?

I dit Øie, livligt, smukt,
ser jeg Kjerteglandsen spille;
men det kan dog, lyst og stille,
dvæle ved en Engels Flugt?
Røde, lattermilde Mund,
naar nu Verden synes øde,
o, da kan Du vel forsøde
med dit Smil en traurig Stund!

I et flagrende Gevandt
nylig som en Fe Du svæved;
o, men Du er dog vel hævet
over Flagrelivets Tant?
Ak, hvor prægtig er din Dragt,
paa dit Bryst Safirer tindre;
men Du ved jo, at det Indre
gjemme maa den bedste Pragt?

Tvivlen vil dog hurtigt fly;
og med Anger den bortiler,
naar et deiligt Øie hviler
paa den lette Kummersky.
Der skal Ingen studse ved
denne ufuldendte Grunden:
Hun var smuk, og jeg var bunden
af min første Kjerlighed.

Og hvert lønligt Blomsterfnug,
hvert et Frø, mit Indre næred,
vaagnede ved den og gjæred
som ved Vaarens Sol og Dug.
Sjelen vuggede sig stor
ved mit Hjertes hede Banken;
derfor var hun Et med Tanken
om mit Væsens Blomsterflor.

O, naar Tvivlen var forladt,
stod jeg paa min Lykkes Tinde,
og jeg smykked min Gudinde
med min Tankes bedste Skat;
jeg lod Sjelen smelte hen
i den Elskeliges Billed,
og jeg tog den klar, formildet,
i et Rosensmil igjen.

×

Efter Jul var Savnets Ve
med min Glæde stadig blandet;
hun var borte, kom fra Landet
først mod sidste Assemblée.
Ja, hun kom, det ranke Rør,
Sommerfugl og Rosenlilje,
Alfen paa den blanke Tilje,
mere straalende end for.

Og med Hjertets dybe Trang
gik jeg til det kjere Møde.
Mellem Kveld og Morgenrøde
var den næret mangan Gang;
og i disse Nætters Favn
fandt jeg Tvivlens Skyer lette:
Stjerners Tindren er den rette
Lysning for et lønligt Savn.

I den Længselsfuldes Hjem
glider gennem Nattens Stilhed
med Fortrolighed, med Mildhed,
Tryllerindens Billed frem.
Intet hemmer Tankens Strøm;
og mens hele Verden blunder,
sidder han endnu og grunder,
i en broget, vaagen Drøm.

Hvilke Taler har jeg holdt,
naar jeg saadan sad alene!
Ballet var min Svadas Scene;
jeg var modig, varm og stolt.
Og min Æmhed laa saa klar
i de fagre Ord, jeg sagde;
i min Dames Mund jeg lagde
søde, sværmeriske Svar.

Men da Mødets Time kom,
stod jeg bævende i Larmen,
med en Smerte, som om Barmen
nu med Et var bleven tom.
Mødets Planer, Æmheds Røst,
og de smukke Dialoger,
løste sig i Kvalm og Taager,
under Kredsens .Sus og Lyst.

Ak, men hun var let og glad;
og om disse Øines Luer
fløi Dansørerne som Fluer,
hvor hun stod og hvor hun sad.
Ved hver Dands, hun loved bort,
blev den travle Flok ømfindtlig;
men hun var saa høist forbindtlig
mod Enhver af denne Sort.

„Jeg beklager, — det er trist;
jeg er opta't hele Tiden.“ —
„Grusomt! Faar jeg da en liden
stakkels Extradands tilsidst?“
„Meget gjerne, — tusind Tak!“
Og hun havde Smil tilrede,
og hun lytted uden Lede
til den maadeligste Snak.

O, jeg haded denne Dands,
denne Nærhed uden Lindring,
denne evige Forhindring,
denne Favnen uden Sands.
Savn og Higen efter Takt,
Stønnen mellem ømme Sukke,
og med hver en pyntet Dukke
Speiderblik og lønlig Vagt!

Her, i denne lyse Hal,
 ved min Længsels fundne Stevne,
 ønskede jeg en Rises Evne,
 for at ende dette Bal,
 splitte denne Larm og Tvang, —
 og tilsidst, naar Alt var stille,
 gribe hendes Haand, og skille
 Hjertet ved den dybe Trang.

Ak! — Da Laget skiftede Plads,
 og man sad om Spisebordet,
 tog min Dames Onkel Ordet,
 og han bad om fulde Glas. —
 „Har den Ære“, sagde han,
 „et Parti at proklamere:
 min Niece og Monfrere
 Nikolai, min Sidemand.“ —

Og man hviskede: „Det er net,
 slig en Træmand kan hun lide!“
 Men jeg følte Taaren glide,
 kunde ikke hindre det.
 Ja, han var et daarligt Rov,
 ganske uden Præg og Farve;
 men det hed, han skulde arve
 Skibe, Møllebrug og Skov.

Og med Angst jeg stirred hen,
hvor hun sad, den fagre Dukke,
og jeg fik de samme smukke
Blik og Rosensmil igjen.
O, da vidste jeg det godt :
denne Æmhed var Methode ;
det var blot en Smile-Mode,
brugt i Fleng til Stort og Smaat.

Derfor er mit Nag saa tungt,
derfor eier min Erindring
intet Punkt, hvor der er Lindring.
Hjertet var for varmt og ungt !
O, jeg sad i mange Døgn,
fredende om Sjelens Spirer ;
men de vred sig til Satirer
mod den ene grove Løgn.

Jeg har kæmpet og fortrudt,
kvalt min Ve med Haan og Latter,
og forsøgt at stige atter
med en Vinge, der var brudt.
Men i Hjertets Helligdom
har jeg Ofrets Spor tilbage ;
hun har dræbt mig Vaarens Dage :
hun var smuk og sjeletom.“

Sisyphos.

De lykkelige Skygger kunne vandre
i lummer Halvdag ved de tause Floder,
og kjede sig elysisk med hverandre,
og nyde om igjen de nydte Goder.

Om Sisyphos' uendelige Kvaler
ved de et Sagn, som deres Ro forhøier,
mens Lundens matte Viften dem husvaler,
og Rankens Løv sig over Lethe bøier.

En Flok af Skygger hvile i det Grønne,
og andre skride døsigst over Scenen,
og høre fjerntfra Æoliden stønne
hver Gang han atter gaar tilfjelds med Stenen.

„Hvad kan han ville med sin Sten deroppe?
Vil han et Tempels Fundamenter sætte?
en Varde reise mellem Klippens Toppe,
til Tegn for Fjedet paa den øde Slette?“

Den arme Sisyphos! Med Haand og Skulder
han ruller modigt Stenen i det Høie; —
men ak, da styrter den med uhørt Bulder,
og just paa Toppen spotter den hans Møie.

Den arme Sisyphos! De strenge Guder
har lagt en rastløs Higen i hans Indre.
Saa længe Fjeldet over Sletten luder,
kan ingen Ro hans Jette-Møie lindre.

Han har en Trøst: han kæmper ei forgjæves!
Naar Stenen styrter i den steile Bakke,
og naar den atter gjennem Uren hæves,
den knuser stedse dog en Øgles Nakke.

Æbletræet.

Naar Æbletræet viser Dig sin Skat,
og Frugten hænger adspredt paa dets Grene,
da vil Du tælle Æblerne, og mene,
at Du kan gemme Høsten i din Hat.

Du ønsker Mere af den gyldne Sort;
Du har ei talt de lysegrønne, unge,
gjærende Frugter, som en Larves Tunge
i Somrens Glød har graadig naget bort.

Og under Træet staar Du paa en Grav;
Du har ei talt de halvt udsprungne Blommer,
der aldrig folte Varmen af en Sommer,
og som en vaarlig Storm har plukket af.

Glaukos.

Naar Sirius opsteg i gylden Pragt,
 og kasted sin Glands ved Ægæerhavet,
 og Hellas' Kyst i sin Sommerdragt
 laa higende, duftfuld, og rigt begavet;
 naar Vindenes Chore fra Bølgen drog,
 at kjøle de blussende Øer og Strande,
 da lytted den grublende Mystagog,
 da hørte han Suk fra de dybe Vande.
 Han tænkte paa Glaukos, der ligger bunden
 i Dybets Hule, med Savn og Harm,
 og sukker og stønner, og slaar mod Grunden,
 og længes til Bugten ved Laurbær-Lunden,
 hvor Voven spiller saa lys og varm.

Der melder et gammelt, mystisk Kvad,
 at Glaukos var hellig og tryg i sin Bølge;
 han svam under Ø i Tritonernes Følge,
 han vogtede Nymfernes lønlige Bad.

Men engang, da Sirius, stærk og klar,
gik frem paa den skyfrie Safir-Himmel,
og Straalerne trængte til Havets Vrimmel,
og Søen laa som et gyldent Glar,
da følede Glaukos et bittert Nag:
han skued de deilige Fiske bramme
med Purpur og Guld mod den klare Dag;
men Glaukos var grim og af Haiernes Stamme.

Han dukkede under, han søgte mod Dybet,
til Nattens Hjem, til Korallernes Skove.
Hvor Straalerne svinde, hvor Bølgerne sove,
der vilde han bygge og herske blandt Krybet.

Da glædedes Zoofyternes Hær;
thi alle er satte i Mulm og Fængsel.
og hige dog alle mod Dagens Skjær,
og strække de tusinde Arme af Længsel.

De neiede dybt for den stærke Svømmer,
og tænkte i Mulmet paa al den Lyst,
at sidde saa trygt paa hans Ryg, paa hans Bryst,
og følge ham opad, hvor Bølgen strømmer
med klarere Væld ved den grønne Kyst.

Og Glaukos laa i sin Hæders Rus,
og rørte sin Finne med naadige Miner;

og alle Mollusker og Koralliner,
de strakte sig frem mellem Tang og Grus.
Men over hans Fryd i det nye Rige
Erindringen øved en stærkere Magt;
da vilde han atter bæres og stige
paa lunere Vover mod Lysets Pragt.

Det var for silde. Den hele Skare
af selsomme Dyr hang fast ved hans Side,
og kunde sig dog ei fra Klipperne slide,
og vilde dog med gjennem Bølgerne fare.

Da maatte han grue. Han kæmpede vildt;
men alt som han vred sig paa Dybets Grund,
han følte Polypernes knugende Arm,
han følte Aktiniens sugende Mund,
han følte Asterien gro ved sin Barm.
Da var han bunden, hans Kraft var spildt.

Og Bølgerne trillede sommerklare,
og Guldfisken leged saa fri og smuk;
men Glaukos laa i den stærke Snare,
og Guder og Mennesker hørte hans Suk.

Naar Hellas' Folk ved Persephones Fester
omdandsed Gudinden, der atter blev baaret
fra Mulmets Gru og kronede Aaret,

da lød der et Kvad fra de strenge Præster
om Glaukos, som Krybet har lænket og daaret,
om Glaukos, der ligger med Savn og Harm,
og sukker og stønner, og slaar mod Grunden,
og længes til Bugten ved Laurbær-Lunden,
hvor Bølgen spiller saa lys og varm.

Goliath.

Liden Goliath lod til at blive en Rise;
 Filisterne gave ham Drikke og Spise.
 Og Goliath voxte, blev drøi og lang;
 en Væverbom var hans Landsestang.

Filisterne tænkte, blandt meget Andet:
 „Nu har vi da faaet en Rise i Landet.“
 Og hvor han gik med Bulder og Bram,
 Filisterne saa sig store paa ham.

Og Goliath tænkte: „Jeg giver Jer Fanden;
 man er ei for Intet i Risestanden.
 Jeg lader dem gabe; de tør ei kny:
 jeg hersker i Gasa, den rige By.“

Filisterne plyndred i Judas Dale;
 den Mindste af dem kunde bramme og prale.
 Men Judas Folk gik sammen i Leir;
 da saa det ud til et Hagelveir.

da lød der et Kvad fra de strenge Præster
om Glaukos, som Krybet har lænket og daaret,
om Glaukos, der ligger med Savn og Harm,
og sukker og stønner, og slaar mod Grunden,
og længes til Bugten ved Laurbær-Lunden,
hvor Bølgen spiller saa lys og varm.

Goliath.

Liden Goliath lod til at blive en Rise;
 Filisterne gave ham Drikke og Spise.
 Og Goliath voxte, blev drøi og lang;
 en Væverbom var hans Landsestang.

Filisterne tænkte, blandt meget Andet:
 „Nu har vi da faaet en Rise i Landet.“
 Og hvor han gik med Bulder og Bram,
 Filisterne saa sig store paa ham.

Og Goliath tænkte: „Jeg giver Jer Fanden;
 man er ei for Intet i Risestanden.
 Jeg lader dem gabe; de tør ei kny:
 jeg hersker i Gasa, den rige By.“

Filisterne plyndred i Judas Dale;
 den Mindste af dem kunde bramme og prale.
 Men Judas Folk gik sammen i Leir;
 da saa det ud til et Hagelveir.

Filisterne tænkte: „I la'r Jer nok skræmme;
vi har jo en Rise i Kost derhjemme.“
Da gave de Goliath Hjelm og Skjold;
da saa de først, hvad han var for en Knold.

Og Goliath tænkte: „Det lønner Umagen;
nu kommer min Glorie rigtig for Dagen.
Jeg ta'r Tabernaklet, det er mit Rov;
de Andre ta'r Resten, — jeg giver dem Lov.“

Filisterne tænkte: „Nu kan vi da vise
den hele Indretning med saadan en Rise.
Vi gaa bag hans Ryg, vi puffe ham frem;
da hugger han om sig med Fynd og Klem.“

Og frem tren Goliath, gram og bister;
han var den største blandt alle Filister.
Da fik han et Ram, hvor Panden var bar;
han faldt overende saa lang han var.

Filisterne tænkte: „Hvor kan det dog hænde,
at saadan en Karl falder plat overende?“
Men tretten Fod, det bandte de paa,
var Risens Længde fra Top til Taa.

Møkkurkalv.

Da Thor skulde kæmpe i Jetternes Land
 mod Hrungner, der var deres gjæveste Mand,
 da grued de alle, og saa skinbarlig,
 — saa nødig de vilde — at Kampen var farlig.

Skjønt Hrungner var arrig og mundkaad nok,
 han stod dog og skjald i Jetternes Flok.
 Der var ingen Marv i hans drøie Ben;
 han havde en Pande af Flintesten.

Men En af Flokken — man ved ei, hvilken —
 faldt paa at danne et stort Skabilken;
 og Jetterne sagde: „Lad Hrungner stride!
 Vi sætte vor Møkkurkalv ved hans Side.“

De slagted en Hoppe, tog Hjertet af Dyret,
 og satte det dampende ind i Uhyret,
 og dette gav Verket en større Fynd;
 thi hele Figuren var æltet af Dynd.

Her var det ei Spøg at kaste sin Handske;
thi Hrungner var Jetternes Holger Danske,
og Møkkurkalv, den nye Person,
blev stillet som Jetternes Opinion.

Flyvefisken.

I Havet er der blandt Fiskeflokken
 idelig Kæmpen paa Død og Liv.
 Af Stenbiden, Haien, Doraden og Rokken
 yppes dernede den værste Kiv.
 Om Tumlen er stor, det er ei rart;
 hver søger sin Redning efter sin Art:
 Kjæver mod Haler,
 Brygder mod Hvaler;
 Monodon fælder sit lange Spær.
 Xiphias viser sit hvasse Sværd,
 Smaafiske smutte i Tang ved Strand.
 De hytte sig alle saa godt de kan.

Flyvefisken vil ei være med,
 har kun Brusk i Tændernes Sted.
 Han vil op over Vandets Flade,
 se Kampen an fra et høiere Stade.

Han holder sin Finne stiv og spændt,
og Tingen ser ud som en Vinge omtrent;
men skinner Solens Straale paa den,
da maa han ned til Haien igjen.
Og dvæler han lidt paa Flyvebanen,
da kommer dog Maagen og Pelikanen.
Han kan ikke fegte mod nogen af dem;
Fuglen ta'r ham og bærer ham hjem.
Han bruger sig hverken som Fugl eller Fisk;
han sluges ved Fuglens og Fiskens Disk.

Et Landskabsstykke.

Paa Marken ligger der Is og Sne;
 det er et Landskab af simpel Sort.
 Af Baggrunden er der ei stort at se;
 det bliver ei bedre, før Taagen gaar bort.

Der løber en Bæk mellem Tjørn og Krat;
 men Isen har lagt sin Bro over den,
 thi Faldet er ei særdeles brat.
 Se, Kværnhjulet hviler, — hvor skal det hen?

Man har ikke megen Staffage her.
 Der staar nogle Træer paa Bakken hist,
 og Kragerne holde sin Samling der,
 og Sneen ruger paa hver en Kvist.

Her er et Gjerde, der luner lidt
 for Snoen, der stryger saa skarp fra Nord.
 Her virker alt Solen, og viser dig blidt
 en Strimmel af spirende, grønklædt Jord.

I Landskabet har den et snevert Sted,
det er kun et ganske lidet Parti;
men Vandreren falder i Tanker derved:
det melder, at Vintren er snart forbi.

Nehemias.

I Nehemiæ den Mundskjenks Bog
er gjemt en Saga med fyndigt Sprog:

Jerusalems Slot var sunket i Grus;
der var intet Værn for Jehovas Hus.

Og Nehemias blev stærk af Sorg,
og lovede Gud at bygge en Borg.

Men rundt-om truede Hedningers Flok,
der dyrkede Øgle og Sten og Stok.

De truede Verket, og lovede frækt
at lægge ham øde med al hans Slægt.

Da kaldte han sammen de bedste Mænd,
og sagde: „Nu tage I Sværd ved Lænd!

Og have I Glæde af dette Verk,
da bygger paa Muren i Pandasersk.

Den ene Haand skal mure med Flid,
den anden skal holde et Sværd til Strid.

Skal Muren engang dække jert Bryst,
I dække den nu med en aaben Dyst!"

Da fremmed de Verket; de stode i Staal.
Da naaede Muren det rette Maal.

Og Fienderne saa det med Kval og Harm,
og vovede ei at røre en Arm.

Der staar en Skræk af byggende Mænd,
som vælge at mure med Sværd ved Lænd.

Den sidste Septemberdag.

Dryaden bragte os sit Afskedsnik,
 mens Vinden leged med de gule Blade;
 vi sade i den luftige Arkade,
 og nød vor Udsigt efter gammel Skik.
 Den blege Høstsol mellem Skyer gik,
 og gav sit Streifflys til vort frie Stade,
 og sendte end en Gang et livfuldt Blik
 til Glimmerblomsten paa den grønne Flade.

Vor mørke Graneskov bag Markens Hegn
 gled ud i Bugtens sølverklare Vande,
 og Fjeldet hævede saa mildt sin Pande,
 som om det signede den smukke Egn.
 En duftfuld Taage, Efteraarets Tegn,
 hang over Aasen og de stille Strande,
 og dugged Marken med en sagte Regn; —
 det var lig Fryd, hvori sig Angster blande.

Og Ingen kunde spøge eller le
her i vor unge, overgivne Klynge;
det var, som hvert et Høstblad kunde tyngte
det fulde Hjerte med en anet Ve.
Naar denne Egn er stivnet under Sne,
vil da din Glæde atter sig forynge? —
Ak, Høstens Gjenfærd er igjen at se,
naar Vaarens Lærker hæve sig og synge.

Lad Smerten mildnes, være skjult og glemt,
den er dog ei beseiret og forsvunden.
Den har sit Leie i dit Hjerte funden;
der kan den slumre, — men dens Brod er gjemt.
Du sidder ofte stille og beklemt;
din Graad vil rinde, og Du ved ei Grunden.
Da har din Vemod Mindeharpen stemt:
da drømmer Smerten i sin dybe Blunden.

September! Sværmerske med falmet Kind,
med Flagreklæder brogede og smukke!
Vi hørte dine smertelige Sukke
i Løvet's Raslen og i Aftnens Vind.
I Taageslør Du stod paa Fjeldets Tind,
og kunde ei din Taarekilde lukke,
og saa i Graneskovens Mørke ind,
og saa din Sol i Sølvrovovon dukke.

Hvad kan Du ville med din Asters-Krands,
hvor din Taare gjennemisnet bæver?
Hvad kan Du ville, naar Du let hensvæver
med Somrens Gjenfærd i en stakket Dands?
Ak, Du er tryllet af det Svundnes Glands,
hver Gang et Sollys Mindets Forhæng hæver;
og Vaaren leger endnu for din Sands,
mens Boreas din sidste Rose kræver.

Amata, straalende og smerterig!
I Høstens Scene skued jeg dit Billed;
jeg saa din Taare atter, hvor den trilled
i Dandsens Hvirvel over Silkens Flig.
Ak, hvor dit Haab laa visnet som et Lig,
har Du en døvende Allegro spillet,
og vakt min Sorg, der vilde glemme sig,
og vakt mit Hjertes Længsel, der var stillet.

Efter Soiréen.

Nu er der ensomt i Salen og Stuen;
 Lysene slukkes, men Lamperne brænde.
 Frøknen har neiet for Herren og Fruen;
 nu kan de sidde og tale om hende, —
 nu er der Fred, nu er Festen tilende.

Fruen bemærker: „Jeg tænker, vor Datter
 lægger sig neppe saa snart til at sove;
 nu kan hun hænge ved Tankerne atter.
 Ofte ved Nat — hvad jeg aldrig tør vove —
 vaager hun taus i den mørke Alkove.

Syg er hun ikke, — den Kummer er lettet;
 ak, men jeg bliver ei klog paa Fredrikke.
 Ja, Du kan tro, jeg har grublet og gjettet,
 speidet med Flid hendes Miner og Blikke.
 Tror Du, hun elsker? — Jeg fatter det ikke.“

Herren har hørt paa sin Frues Beretning,
uden at tænke for grundigt ved Sagen;
skorter det her med en moderlig Gjetning,
bringer vel Manden ei Meget for Dagen.
Hør, hvad han siger, — det lønner Umagen:

„Ser Du, jeg skrev som Kopist Elegier;
og skjønt jeg kritisk blev flænget og garvet,
røres jeg endnu, og sidder og tier,
blot ved en Blomst, der er nydelig farvet.
Denne min Orm har nok Frøkenen arvet.

Endelig ved Du jo godt, at der findes
selsomme Griller hos dannede Damer;
Alt hvad de føle og mene og mindes,
giver det drømmende Blik Panoramer,
danner sig let til Romaner og Dramer.

Lad hende sværme en Smule og vaage!
Kommer først Amor med Sukke og Smiger,
da vil det Hele gaa bort som en Taage;
da vil hun se, at hun straalere blandt Piger, —
da vil hun sove paa Dagens Intriger.“

Frøkenen sidder, mens Sladderer føres,
ensom og taus i den mørke Alkove.
Ranken ved Vindvet af Høstvinden røres,
Maanen ser ned paa den bævende Vove;
Eggen er øde, og Skovene sove.

Se, hendes Aasyn er blidt og vemodigt;
 Hovedet hviler mod Sofaens Hynde,
 Lokkerne bølge sig dunkelt og frodigt,
 Maanen forhøier med smeltende Ynde
 Alt hvad de skønne Konturer forkynde.

Sangmøens Blikke den Deilige fulgte,
 saa hendes Ve, da hun blussed i Vrimlen.
 Digtet tør røbe, hvad Læberne dulgte,
 vælge blandt Sukkenes tallose Stimlen
 hendes, der steg som en Due mod Himlen.

„Hellige Midnat, som Tummelen fjerner,
 se, jeg maa savne din kvægende Slummer;
 hellige Midnat med flammende Stjerner,
 Verdeners Smerte din Moderfavn rummer, —
 tag da min ensomme, lønlige Kummer!

Atter en Aften med kvalfulde Minder,
 atter et Nag i mit bævende Indre,
 atter mod disse forræderske Kinder
 saa jeg hans forskende Ildblikke tindre,
 Blikke, der ængste og martre og lindre.

Ak, kan de lindre? — de har ingen Varme!
 Hjertet forsager og isner og gruer;
 Haabet, der bar mig paa ømmeste Arme,
 vakler og dør, naar han speider og skuer
 Æmhedens dæmpede, nagende Luer.

O, hvilken Fryd blot at smykke hans Dage,
frede hans Hjem som en systende Terne,
gjette hans Savn og hans lønlige Klage,
følge hans Fjed i det ødeste Fjerne,
tage hans Byrde og bære den gjerne!

Nu skal jeg dølge min dybeste Tanke,
grue ved Alt hvad mit Hjerte vil gemme,
kæmpe, naar Barmen vil stige og banke,
se i hans Øie og høre hans Stemme, —
kæmpe med Savn, som jeg aldrig kan glemme!“

Sørgende Engel! Han lider ei mindre.
Vaagen, som Du, medens Høstnatten glider,
har han et Nag i sit bævende Indre:
En af de vindigste Byens Sylfider
eier hans Hjerte saa længe hun gider.

Ak, hvis han kjendte din hellige Vilje,
hørte det Suk, Du til Stjernerne sender,
sank han paa Knæ for den bøiede Lilje,
bortkysset Taaren, der svulmer og brænder,
lagde sit Liv i de deilige Hænder.

Natten er omme, og Stjernerne slukkes;
smilende Drømme i Halvlyset glide,
gjøgle om Øiet, der sagtelig lukkes.
Ak, skal hun daares, og ømt ved hans Side
sige ham Alt hvad hun nys maatte lide?

Moderen kommer, og holder for Lampen,
ser paa sin Datter med vaarlige Minder.
Væk hende ikke! Hun hviler fra Kampen.
Moderen bøier sit Hoved, — der rinder
Taarer endnu paa den Sovendes Kinder.

Theater-Prolog.

(1838).

For Nordens Folk er det en stakket Lyst
 at nyde Dramet paa Naturens Scene.
 Kun Norden fatter denne sære Røst,
 der i September gaar fra Lundens Grene,
 og hvisker traurig: Ak, nu er det Høst!

Men ved Naturens hemmelige Klage
 er mangan lindrende Betragtning vakt.
 Naar tunge Skyer over Egnen drage,
 og Skoven sørger i en falmet Dragt,
 da virker dobbelt Sympathiens Magt,
 og lover, under vinterlige Tage,
 en vaarlig Lyst af vore Hjerters Pagt.

O, det er Himlens Kald til Nordens Slægt,
 at den skal frede om de milde Dyder,

der ty til Arnestedets Varetægt,
naar Dagen graaner, Høstbasunen lyder.
Om Nordens Pol har Skaberhaanden spændt
et deiligt Telt, et kraftigt Firmament,
saa rigt paa Stjerner og paa gyldne Luer,
til Trøst og Fred, naar Vinternatten truer,
til Tegn, at Livet over Jordens Tuer
er altid vinkende og altid tændt.
Lad Vintrens Vinger dale paa vort Hjem;
i deres Susen er en Røst, der siger,
at vi skal kjerligt samles under dem,
og dele Glæderne, til Mulmet viger.
Da er der Ly og Læ ved vore Barme
for Livets bedste Blomsterflor og Frugt;
da er der Lindring under Skyens Harmen,
naar Somrens Glød er veiret hen og slukt;
da hilser Englen i vort varme Indre,
med klare Tanker og med modig Flugt,
de høie Stjerner, der i Natten tindre.

Ak, om vi veiede den hele Skat,
hvoraf vor Higen digter Livets Lykke,
hvert gyldent Frø, hvortil vort Haab er sat,
hvert arvet Gode og hvert borget Smykke, —
hvor meget var der da, vi vilde bytte
for hine purpursvangre Rosenskud,

hvori vort eget Hjerteblad slog ud,
for denne Vaar, der vaagner paa vort Bud
ved Mindets Drømme i vor egen Hytte?
Ved Hjemmets Dør er Tryllænøglen gjemt,
der aabner alle lyse Paradiser;
der er ei Sti, som Dig til Maalet viser,
naar Veien did fra Hjemmet er forglemt.
O, Du kan haabe, forske eller hige,
og hæve Dig paa Seklernes Ruin, —
men tænk, ved Hjemmet staar din Himmelstige,
og Hjemmets Tærskel er dens første Trin.

Og derfor er der i Naturens Død
et Varsel, der vil lede vore Tanker
did, hvor ei Vintren rækker med sin Nød,
hvor Livets Frugt paa immergrønne Ranker
af Hjertets Varme voxer rig og sød.
Hvad Somren splitted ad med broget Glands,
hvert blegnet Blad af vore Minders Krands,
hvert fagert Billed, der i Sjelen vaktet,
skal atter samlet stilles for vor Sands
i Hjemmets Fred, og dybere betragtes.
I Venners Kreds, ved vore Arners Lue,
skal Tanken frydfuld til sit Eden vandre;
da flytte gode Aander til vor Stue,
da dele vi det Bedste med hverandre.

For Scenens Kunst er det den rette Hæder,
 at Livets Billed klares i dens Leg.
 Vor rige Sæd af Sorger og af Glæder
 den samler og bevarer os i Neg.
 Den mørke Fletning af vor Skjebnes Traade,
 hvorved vor Kraft stod famlende og veg,
 er her, hvor Billedet af Mulmet steg,
 naar Teppet falder, en forklaret Gaade.
 Den første Blomstring af vort Hjertes Vaar
 staar fredet her, og trodser Tidens Kaar;
 den søde Lyst, naar vore Roser gløde,
 vil her, hvor Skyggen falder let og mildt,
 hvor intet Lys er splittet eller spildt,
 med dobbelt Ynde dufte os imøde.

Se, som en Genius med Lyst og Lys
 vil Kunsten lette os, mens Mørket raader,
 det gode Verk, at trodse Vintrens Gys
 og speide Dagen gennem Livets Gaader.
 Her har de milde Sympathiers Magt
 dens Tempel hævet under Vintrens Skyer;
 fra Folkets Arner hentet det sin Pragt,
 i Hjemmets Ly dets Virken sig fornyer. —
 Ak, Scenen her har intet Trylleslag,
 hvorved dit Indre jubler eller bæver;
 og hvor dit Øre Sølvtoner kræver,

vil Stemmen ofte klinge mat og svag.
Dog, — mangt et Bryst vil søge dette Tag
ved hver en Pagt, ved hver en bitter Brydning;
thi Nordens Scene har en hellig Sag:
at lære Folket, paa en mulmfuld Dag,
ved Billeder af Glæde og af Nag,
et Samlivs Lykke og et Hjemis Betydning.

En norsk Alpedal.

1.

Blandt Jøkler i dybe Dale
er Sommeren varm og kort;
men Vaaren er lagt i Dvale
og sover sin Morgen bort.

Thi Vintren er gram i Sinde,
og trødser, og lider ei godt,
at Alfer og lune Vinde
nærme sig til hans Slot.

Han strækker i lange Nætter
mod Egnen sit tunge Skaft;
de stærkeste Landevætter
maa bøie sig for hans Kraft.

Og hører han fra sin Trone
— den steileste Klippeblok —
i Dalen en klagende Tone,
da ryster han vild sin Lok,

og sender sin Svend, Lavinen,
til Rædsel i Dybet ned;
den knuser med Bulder og Hvinen
Skoven under sit Fjed.

Tit lægger den Dalen øde,
og fylder dens Mark med Grus.
Kun Gjeden har der sin Føde;
der stiger ei Røg af Hus.

2.

Blandt File-Fjelds steile Tinder
jeg kjender en ensom Dal;
i Dybet Aaen rinder,
stille og sort og sval.

Ved Bredden gror Rosentjørnen,
der kryber et Vidjekrat;
over dem svæver Ørnen,
og stirrer i Flodens Nat.

I Dalen er Veien spærret
af Lyngens brede Leir;
der svulmer og gløder Bærret,
og plukkes af Vind og Veir.

Paa Klippernes vilde Rygge
rider den barske Bræ;
for Klippernes vilde Skygge
bøier sig Birkens Knæ.

Der hviler en Trolddom over
den ensomme Klippeborg;
og Aaen har ingen Vover,
og Fuglen er stum af Sorg.

Men havde blot Huldren Tunge,
og satte sig høit paa Sten,
den skulde en Saga sjunge
om Bagler og Birkeben.

Den skulde med tunge Klager
forkynde, hvad den saa,
da Marken laa grøn og fager,
med duftende Graner paa.

3.

I gamle, gamle Tider
var Dalen en Hirdmands Hjem.
Fra Klippernes bratte Sider
vældede Løvet frem.

Og trindt paa den dybe Slette
bølgede Agrens Guld,
laa Kvæget i Klynger tætte
over den rige Muld.

I Øst, paa en deilig Skraaning,
var Høvdingens Bolig lagt, —
en statelig, tømret Vaaning,
med vældige Heller takt.

Der hvilte den gamle Kriger
under den aabne Lyr,
og mindedes fjerne Riger
og Kampe og Eventyr.

Men Gubben, med bøiet Nakke,
var endnu saa karsk og kjæk,
som da han med Erling Skakke
rydded Dromundens Dæk.

De gjæveste Oplands Helte
gjested den Gamles Hus;
der spændte de ofte Belte
under en natlig Rus.

Men flux fra det rige Gilde
den blodige Tummel veg,
naar Høvdingens Datter Hilde
rørte sin Langeleg.

Og Kæmpen med Kniv i Næven
kom ofte i Angst og Nød,
naar Hilde med stille Bæven
rakte ham Øl og Mjød.

Han kunde ei Ordet hitte,
han saa kun enfoldig ud;
han frygtede for at smitte
den deilige Liljehud.

At støde med Sværd og Landser
er Kæmpernes Liv og Lyst;
men Freia har intet Pandser
over sit hvide Bryst.

4.

Blandt Jubel og Larm og Latter,
blandt Tummel og Vaabengny,
gik Høvdingens skjønne Datter
stille og taus og bly.

De støiende, vilde Skikke
kunde ei hylle ind
Himlen i hendes Blikke,
Vaaren i hendes Sind.

Hvor skummende Elve skride,
hvor Alpen staar gold og graa,
spirer der stundom blide
Planter i Klippens Vraa.

En Alf har stille baaret
den ensomme, fagre Urt.
Hvor yndigt er Bladet skaaret,
skinnende, fint og purt!

Dens Blomster-Stjerner tindre
over den dunkle Plet;
der stiger fra dens Indre
et duftende Aandedræt.

Og Huldren og Flodens Nøkke
har kaaret den til Ven;
sit reneste Demant-Smykke
har Duggen givet den.

Men Høvdingens Datter Hilde
var Planten i Klippens Rift, —
saa yndig, saa from, blandt vilde
Kæmper og raa Bedrift.

5.

Naar Solen paa Fjeldets Ranker
spredte sin Morgenpragt,
hun saa det med glade Tanker,
af venlige Drømme vakt.

Saa rene som Klippens Strømme,
saa lette som Maiens Vind,
de smilende Foraars-Drømme
leged i hendes Sind:

I Dalen gaar Hjordens Flokke,
hvor Kløver og Vikker gro;
hun hører den fjerne Klokke,
hun kjender sin hvide Ko

Da ser hun, en Dør er aaben
under det mørke Bjerg;
der sidder i Blyants-Kaaben
den venlige, kloge Dverg.

Ved Siden, paa Marmel-Stenen,
hviler hans lille Viv;
der spinder hun Guld af Tenen,
og slynger det om sit Liv.

De venlige Smaafolk nikke;
hun kjender dem begge godt.
De vinke, — hun frygter ikke,
og nærmer sig deres Slot.

Dverginden Kvæget signer,
og smykker det med Løv;
hun giver det Mel, der ligner
Dynger af gyldent Støv.

Hun hvisker i Hildes Øre
et hemmeligt lille Ord, —
og Hilde kan neppe røre
sin Fod fra den grønne Jord.

Hun føler sit Hjerte banke
af Angest og af Lyst;
et Billed, en fager Tanke
lever i hendes Bryst.

Men Dvergen det Hele fatter, —
han smiler, den lille Skjelm,
og lægger for Gubbens Datter
ét Sværd og en gylden Hjelm.

Dverginden nynner og dandser,
mens Pigen i Tanker staar:
hun hopper paa Sten, og krandsrer
sin bævende Yndlings Haar.

De Syner, Drømmen stilled
i Nattens trygge Fred,
flød over i Dagens Billed
om Hildes lette Fjed.

Hun bar alt dybt i Sjelen
den deilige, vaagne Drøm,
der speiler med salig Dvælen
sin Himmel i Tidens Strøm.

Hun kunde alt længe hviske
med alle de spæde Lam,
med alle de gyldne Fiske,
der stille i Floden svam.

Og hvad hendes Hjerte vidste,
det røbed hun mangan Gang
til Fuglen, der sad paa Kviste
og frittede med sin Sang.

6.

En Aften i Skjærsommer,
mens Granen dufted sødt,
og alle de skjære Blommer
blundede lunt og blødt, —

da klang der fra Bjergelien
en klagende, dæmpet Lur;
og Hilde gik hen ad Stien
over den golde Ur.

Hun kjendte en Hal i Fjeldet,
hvor Birken med smidig Gren
leged med Kildevældet,
der sprang over Mos og Sten, —

hvor Fyrren i Klippens Revne
knugede Roden fast,
og dækked det ømme Stevne
med rigeligt Skyggekast.

Hun kjendte en Bueskytte,
der ventede hende her,
mens Klippe og Sæterhytte
lued i Aftenskjær.

De sad ved hinandens Side,
hun hvilede ved hans Bryst;
i Afskedens bitre Kvide
bævede deres Røst:

„Se, Skyerne drive fra Norden,
og Svalen har ingen Rø;
min Drage i Sognefjorden
vil hæve sin Ankerklo.

Jeg kysser din hvide Pande,
jeg kysser din røde Mund;
paa Hav og i fjerne Lande
jeg tænker paa denne Stund.

Min Blomme! Blandt Englands Helte,
hvor Slaget paa Heden staar,
jeg henter dit Brudebelte,
og adler mit Bondekaar.“

Men Hilde sukker og skjælver,
og slynger sin trinde Arm
om Brynjen, der blank sig hvælver
over den Elsktes Barm:

„Ak, Bjarne, naar Du er borte,
da frygter jeg Dverg og Trolld,
og Skyerne ere sorte,
og Klippen er barsk og kold.

Om Vintren, naar Stormen tuder
og ryster vort stærke Tag,
da holde de gamle Guder
i Skyen et rædsomt Slag.

Da klinge min Faders Skjolde,
og vække ham af hans Blund;
da løse de grumme Trolde
vor arrige Lænkehund.

Da komme de slemme Drømme,
da hører jeg vilde Skrig;
da ser jeg Dig blegne og svømme
i Stormen, blandt Vrag og Lig.

Om Julen, naar Glæden flytter
til Hytte og Jomfrubur,
da sidder jeg taus, og lytter
efter din klare Lur.

Da hører jeg Ravnens skrige
her paa vort kjere Fjeld,
hvor Droslen har hørt os sige
et bævende, langt Farvel“.

7.

Hvor Fjeldet med bratte Sider
skygger den dybe Vang,
hvor Fuglen ved Sommertider
nynner en traurig Sang, —

der slutter i Folkets Hjerter
sig tættere Blomstens Knop,
og gjennem dets Fryd og Smerte
den lukker sig varligt op.

Men medens den gror derinde,
og samler sin Kraft i Løn,
den trødser de barske Vinde,
og arter sig mere skjon.

Den folder ei ud sit Bæger
i Dagen med Bram og Pral;
men finder Du den, da læger
dens kvægende Duft din Kval.

Den nordiske Elskov gjemmer
sin Glød som en bly Konval, —
den sødeste Blomst, der glemmer
Vintren i Klippens Hal.

Dens higende Aande røber
Dig Stengelens Klokke-
rad;
men over sin Ynde svøber
Konvallen det brede Blad.

Mens Skummet af salten Bolge
sused om Bjarnes Stavn,
sad Hilde og kunde dølge
sin Længsel og sit Savn.

Og ingen af Dalens Kvinder
gjættede, hvad hun led;
hun havde de søde Minder
at lindres og hvile ved.

Saa ofte hun maatte gyde
i Hornet den brune Drik,
kunde dog Ingen tyde
Kummer i hendes Blik.

Saa ofte for Kæmper stærke
hun rørte sin Langeleg,
kunde dog Ingen mærke,
at Barmen daled og steg.

Men gik hun i Skygger blide,
i Alfernes grønne Hjem,
da drog hendes Tanker vide, —
da spirede Taaren frem.

8.

Naar Høsten i kolde Lande
daler mod Fjeldets Borg,
da hviler paa Folkets Pande
en underlig Sky af Sorg.

Men Vinterens stærke Vinge
vifter den atter klar,
mens Bjelderne lystigt klinge,
og Isen er blank som Glar.

Blandt Nordens Gilder og Fester
straaled den glade Jul;
da spared ei Bondens Gjester
paa kostelig Mjød og Sul.

Om Julen hos Hildes Fader
lød Hallen af Leg og Fryd;
de drukke paa Bænkerader
til Gigers og Trommers Lyd.

Paa Høvdingens Bænk, blandt Helte,
sad der en hædret Gjest;
han havde ei Kniv ved Belte,
thi Gubben var Dalens Præst.

Han sang over Mad og Drikke,
til Lykke og Tidsfordriv;
han dæmped med Ord og Blikke
saa mangen en blodig Kiv.

Thi selsomt i Norden brødes
den gamle og nye Tro;
der vilde af Kampen fødes
en lindrende, sydlig Ro.

Men Korset i røde Flammer
dækked ei Asers Spor;
det lignede stærkt en Hammer,
og mindet om Aukathor.

Fra Asernes knuste Alter
steg der en Galdre-Røst;
den klang gjennom Davids Psalter,
og egged til blodig Dyst.

Naar Klokkerne fra Kapellet
klang hen i en vild Natur,
da lød det igjen fra Fjeldet
som Toner af Heimdals Lur.

Og gjennom den stille Uge,
til Præsternes fromme Sang,
gik som en Orgelfuge
rungende Skjoldeklang.

Om Julen maatte der raade
 en rigelig Hedningerest;
 da feirede Norden baade
 Valhallas og Krybbens Fest.

Og derfor blandt stærke Gjester,
 hvor Jubelen drøned vildt,
 sade de kloge Præster,
 og virkede jevnt og snildt.

Ved Høvdingens rige Borde
 lyttede Kæmpers Rad,
 naar Præsten tog høit tilorde
 og tolkede gamle Kvad:

„I Mænd, der sidde og drikke
 med Bulder i kristnet Hal, —
 o. dæmper de barske Skikke.
 og tænker paa Asers Fald!

Der gik gennem Nordens Nætter
 en nagende Angst og Gru;
 thi Aser til onde Jetter
 bøiede Sind og Hu.

Sin Kraft og sit dyre Væрге
 mistede Thor derved;
 de argeste Trold og Dverge
 gjækked ham, mens han stred.

Der raadede Seid og Galder
ved Guders og Jetters Pagt;
den bedste blandt Aser, Balder,
blev derfor paa Baalet lagt.

Da vaktet i Valhals Sale
Grumhed og Had og Strid;
og over de grønne Dale
rugede Vintertid.

Men Krist har kæmpet og seiret.
og straalet af Mulmet frem;
og nu har Aserne leiret
sig alle i Jotunheim.

De fnyse af Had og Harme,
og haane den fromme Krist,
og kogle i Folkets Barme
Hedninge-Had og Tvist.

I Klippernes høie Haller
raser den grumme Thor;
og Skredet styrter, og falder
paa Bøndernes Agerjord.

Fra Hulernes mørke Porte
svinger sig Odins Fugl,
at spille med Skrig og sorte
Varsler den kristne Jul.

Og Freia, den træske Frue,
 flyver i Ørneham,
 og jager den fromme Due,
 og griber de spæde Lam.

Men naar de i Dalen skue
 Kors over Kirkedør,
 da bæve de stærkt og grue,
 og bøie sig som et Rør.“

9.

Nu drøned i Egebordet
 et drabeligt Næveslag;
 og Præsten beholdt ei Ordet
 til Fremme for Kirkens Sag.

Der reiste sig flux i Gildet
 en Kæmpe, blussende rød;
 hans Øie var grumt, forvildet,
 og brændte af megen Mjød.

En Grif var over hans Bringe
 baldyret i Ager-Uld;
 han havde hamrede Ringe
 om Læg og om Arm, af Guld.

Hans brogede Silkekofte
var sømmet med gylden Snor;
der glindsede ved hans Hofte
et Hjalte af Perlemor.

„I Kæmper, lad Sværdeodden
ei volde jer Ve og Verk!
Nu trives I bedst ved raaden
Snak af en raget Klerk.

I lade nu af med Bulder!
det gjelder jer dyre Hud.
Ha, skjuler den brede Skulder
i drøveligt Munkeskrud!

I Mænd! Jeg tør slaa paa Skjoldet,
og melde det uden Sky:
Jeg ønsker, at Asa-Oldet
skinned i Nord paany.

Med Hjelme for Munkehætter,
med Lurklang for Messeskrig,
med Galder af Aser og Jetter
for lurende Præstesvig.

Naar Thor i de høie Fjelde
slynger sin Klippeblok, —
da lærer han mig med Vælde
at knuse en Fiendeflok.

Naar Ravnen flager i Dalen,
og hæver sit hæse Kvad, —
da kalder den mig til Valen,
at skjære den der en Brad.

Lad Freia som Ørnen ile,
og jage paa Due og Lam, —
hun sørger for Heltens Hvile,
sit Bytte hun giver ham.

Se, — her, i vor Julestue,
har Freia været mig nær,
og sendt mig en fager Due
med skinnende Rosenskjær.

Du Gamle paa Gaffelbænken!
Jeg tømmer et Horn med Vin,
og rækker Dig Gyldenlænken
til Smykke for Datter din.

Jeg fæster din Datter Hilde
med Guld og Karfunkel-Sten.
Til Borgen i dette Gilde
æsker jeg Hver og En.

10.

Da bæved den gamle Herre,
blev rød og atter hvid ;
han harmedes aldrig værre
paa Valen i Fordums-Tid.

Han kunde ei Hornet holde ;
han raabte med skummende Mund :
..Saa ramme Dig alle Trolde,
Du pralende Baglerhund !

Du listed dig træsk i Laget ;
jeg taalte Dig som min Gjest, —
skjønt heller jeg saa Dig jaget
til Ulvenes Julefest.

Du tænkte, at Ingen kjendte
den vældige Helt, der gad
lure ved Nat, og brændte
Hallen paa Alreksstad.

Men Du skal vide, jeg kjender
i Bergen den steile Mur,
hvor Nidingen skar sine Tænder,
og sad som Ræv i Bur.

Da husked Kong Sverres Mildhed
 din Fader, der var hans Mand, —
 og lod Dig løbe i Stilhed,
 og bød Dig at rømme Land.

Du spotter med Tro og Love,
 Du bryster Dig uden Blu;
 der findes i sorte Skove
 ei grimmere Dyr end Du.“

Da blev der en Larm i Stuen,
 de svingede Stang og Kniv;
 de vilde i Arneluen
 øde Baglerens Liv.

Der melder en gammel Vise,
 at Præsten har hindret det.
 De standsed; de hørte ham prise
 Gjestens hellige Ret.

Og Bagleren gik af Gaarde;
 men først han kasted paa Bord
 sin Handske, og brugte haarde
 Trusler og frække Ord:

„Jeg kommer igjen, — jeg lover
 at sidde her næste Jul.
 Mens Gubben i Høien sover,
 jeg bruger hans Mjød og Sul.“ —

11.

Man havde det travlt med Vaaben
under den Gamles Tag;
i Dalen lød Vagternes Raaben
baade ved Nat og Dag.

Men Vinteren var forleden,
og svunden den korte Vaar;
og endnu hvilede Freden
om Høvdingens rige Gaard.

Hvor Klinger og Pile hærdes,
og Varden brænder rød, —
hvor Mændene travle færdes,
der agtes ei Kvindens Nød.

Ak, hun maa sysle og bringe
Hvile i al den Larm,
mens Hjertet vil standse og springe
af Kummer i hendes Barm.

Den fromme, deilige Hilde
havde en Ternes Lød,
og følte dog tidligt og silde
den bitreste Smertes Brod.

Hun tænkte paa Bjarne, — hun sukked:
„Min Elskte, Du kommer først,
naar Dalen er spærret og lukket —
o kom, naar Nøden er størst!“

12.

Det var ved Olsok-Tide,
at Hornet i Dalen klang;
i Skoven paa Fjeldets Side
Bagleren Spjudet svang.

Han eggede Gubbens Vrede
med tærende, blodig Spot:
„Du vogter din lurvede Rede,
Du skjærmer din Unge godt.

Kom hid, Du krogede Gubbe!
se, her er det rette Sted;
her har Du en Granestubbe
at hvile din Krumryg ved.“

Da blussed den gamle Kæmpe,
og følte sig ung igjen;
han kunde ei Vreden dæmpe,
han stormed med sine Mænd.

Men Baglerne lagde i Skoven
Flammer om alle Træ'r;
skjønt Gubben var vild, forvoven,
han maatte dog vige her.

Og Ilden gnistred og braged,
og Røgen drev ham imod;
hans gjæveste Mænd forsaged,
og faldt over Sten og Rod.

Mens atter den arrige Gamle
skred over Sletten hen,
kunde han neppe samle
en Haandfuld irrende Mænd.

Men frem bag Grene og Tuer
steg der en Bagler-Hær,
med hvinende Slynger og Buer,
med fældede, hvasse Spær.

Da fegtede Gubben med Vælde,
som Bjørnen med Labben slaar.
Det er ingen Lyst at melde:
de gave ham Banesaar.

Da Baglernes Herre atter
stod i den Gamles Borg,
han skotted til Høvdingens Datter,
der sad som et Lig af Sorg.

Han sagde til Kæmper vilde,
der ventede paa hans Bud:
„I vogte den fagre Hilde!
hun er Eders Høvdings Brud.

Mens Sverre ved Tønsberg fegter,
jeg vender mig helst mod Nord;
jeg gjester hans Skuder og Jægter,
der ligge i Trondhjems-Fjord.

Her planter jeg atter min Fane, —
jeg bringer Jer Vinterkost;
vi tømme paa Sverres Bane
et Horn af hans egen Most.“

13.

Hun sad i sit Indelukke,
og lytted til Droskens Kvad;
hun syntes, det var hendes Sukke,
der bæved fra Birkens Blad.

Naar Elskov i Hjertet bygger,
dæmper den Angstens Gys;
under de mørkeste Skygger
den spreder et vaarligt Lys.

Da eier Sjelen en Vinge,
der voxer i Fængslets Tvang;
der kan intet Gitter tvinge
dens mægtige Flyvetrang.

Den søger det elskede Hjerte,
og selv til den fjerneste Kyst
den iler med al sin Smerte,
og finder det rette Bryst.

O, dette er Sagnets Mening
med Freia i Falke-Dragt,
at Elskov er sød Forening
selv under Savnets Magt.

Den deilige, fangne Hilde
sendte sin Sjel paa Flugt;
den fløi over Fjelde vilde,
den fløi over Fjord og Bugt.

Hvor Bjarne kæmped og hyled,
den kaldte ham ømt ved Navn,
og dalede der, og iled
klagende i hans Favn.

Og Bjarne saa Alt i Drømme;
han hørte den bævende Røst, —
han følte de brændende, ømme
Taarer dugge sit Bryst.

Da sank der i Heltens Bringe
snigende Angst og Nag;
da vilde hans Pandser-Ringe
briste ved Hjertets Slag.

Han saa paa sit rige Bytte,
der laa under Dragens Tjeld.
Ak, heller som Bjørneskytte
han skred over File-Fjeld!

14.

Nu Vintren var atter kommen,
og Baglernes Helt med den.
Da ventede Hilde Dommen;
den Deiliges Haab svandt hen.

I Hallen var Gjester i Vente;
paa Gulvet var strøet Halm,
og Tyristagerne brændte,
røde, med Larm og Kvalm.

Paa Bordet var der en Hoben
af Rovet bredet ud:
blinkende, dyre Vaaben,
Smykker og Silkeskrud.

Og Kæmpernes vilde Herre
gik pralende op og ned,
og sendte den syge Sverre
til Helved med Bagler-Ed.

Da sprang han til Hildes Sæde,
og sagde: „Det træffer godt;
nu har jeg en Bryllups-Glæde,
nu raadner din Klerke-Drot.“

Og Baglerne sade ved Gruen,
og skotted af Krogen frem,
som Høgene skotte til Duen,
naar Ørnen er over dem.

Men tys, — da greb der med Vælde
en Studsen den grimme Hob;
der lød mellem tause Fjelde
en Lur som et Klageraab.

Men Hilde kjendte saa nøie
det selsomme Tonefald;
det sortnede for hendes Øie, —
hun sank i den skumle Hal.

15.

Bjarne var vendt tilbage.
Hans Higen mod Kamp var slukt;
hans skinnende, lange Drage
laa i en ensom Bugt.

Han brugte de korteste Veie;
han skred over øde Mark,
han fulgte, som Jægerne pleie,
Mærker i Sten og Bark.

Det gik over Ur, over Tue,
og over den styrtende Sti;
han var som en Fugl at skue, —
han fløi paa de glatte Ski.

Og endelig kunde han stige
atter paa dette Fjeld,
hvor Droslen hørte ham sige
et bævende, langt Farvel.

I Dalen var Alting stille,
og Luften var blid og skjær,
og Maanen kasted sin milde
Glands over Mark og Træ'r.

Og Bjarne steg høit i Uren,
og skued det kjere Tag, —
og sendte en Hilsen fra Luren
med skjelvende Aandedrag.

Han kunde ei Længslen tæmme, —
der gaves ei Tegn eller Svar!
og atter lød Lurens Stemme,
men rungende, stærk og klar.

Da dirrede Luften, og skilled
Sneen fra Alpens Tind;
de flygtige Masser trilled,
som drevne af Nordenvind.

Til Fjeldets vældige Skulder
drog Sneen ved Lurens Gjald,
og styrted med Hysten og Bulder,
med Il som et Fossefald.

Og Træer og Klippeblokke
den rullede vildt afsted;
Alt hvad der lod sig røkke
maatte i Dybet ned.

Og Stormen drog med, og hasted
i Hvirvler mod Væg og Tag,
og rysted og splitted og kasted
Huset med Tordenslag.

Som Havet i Høst-Orkanen
gik Dalen i Bølgegang.
I Luften tørnede Granen
mod Bjelker og Gjerdefang.

Og Alt hvad aanded dernede
meiedes hurtigt af,
og nye Laviner skrede
over den vilde Grav.

Men siden er Dalen øde;
der stiger ei Røg af Hus.
Kun Gjeden søger sin Føde
mellem det golde Grus.

Man viser en Sten, der kneiser
frit i den steile Ur;
naar Bonden paa Fjeldet reiser,
han skotter til „Bjarnes Lur.“

Der hviler en Trolddom over
den ensomme Klippeborg;
og Aaen har ingen Vover,
og Fuglen er stum af Sorg.

PT Welhaven, Johan Sebastian
8933 Cammermeyer
A1 Samlede skrifter
1867
Bd.3

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 04 01 022 4